

การประเมินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน
พฤษภาคม 2554

การประเมินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน

พฤษภาคม 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การประเมินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน
พฤษภาคม 2554

คณาจักษ์ จันทมงคล. (2554). การประเมินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ มาตรฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1. ปริญญาโท
วท.ม.(วิทยาการการประเมิน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย,
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัช มีชาญ.

การประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่า เกณฑ์มาตรฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์ การประเมินคือ1)เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินงาน ในสภาพที่เกิดขึ้นจริงเปรียบเทียบกับเกณฑ์ มาตรฐาน ว่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่ 2)เพื่อประเมินประสิทธิผลของโครงการ ที่เป็น ผลผลิตด้านผู้เรียนและครู ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือไม่ การประเมินครั้งนี้ได้ใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลได้แก่แบบประเมินกระบวนการดำเนินงาน แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบสอบถามความพึงพอใจ และแบบศึกษาเอกสาร โดยมีแหล่งข้อมูล คือ นักเรียน ครู ผู้บริหาร และผู้ปกครอง ของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองและโรงเรียนอนุบาล สำโรงทาบ

จากการประเมินในด้านกระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองพบว่า 1)ด้านแผนการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์ คือ มีการจัดทำแผนการดำเนินงานร่วมกัน มีเอกสาร ตรวจสอบได้และมีการบรรจุกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับโครงการเพิ่มประสิทธิภาพไว้ในแผนปฏิบัติการ 2553 2) ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการเป็นไปตามเกณฑ์ คือมีการกำหนดคณะทำงาน และ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการไว้ในวันที่ประชุมคณะทำงานที่ได้รับการแต่งตั้งมีความสามารถและมีความรับผิดชอบ 3) ด้านการดำเนินงานตามแผนเป็นไปตามเกณฑ์ คือ มีหลักฐานการจัดกิจกรรม ตามแผนการดำเนินงานเป็นภาพและบันทึกการประชุม มีเอกสารโครงการที่เป็นบันทึกผลการจัด กิจกรรมแต่ละครั้ง และจัดทำปฏิทินเป็นตารางกำหนดวันเวลา4) ด้านวิธีจัดกิจกรรมที่ทำให้บรรลุผล ตามเป็นไปตามเกณฑ์ คือ มีกิจกรรมการแข่งขันทางวิชาการ และมีกิจกรรมการประกวดโครงการ และมีการจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ให้ตรงตามต้องการของของนักเรียนและครู 5)ด้าน การนิเทศติดตามและประเมินผลเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 3 ใน 4 เกณฑ์เนื่องจากโรงเรียนไม่มีการประเมินโครงการในระหว่างดำเนินการจึงไม่เป็นไปตามเกณฑ์ 1 เกณฑ์ แต่จึงเป็นไปตามเกณฑ์ มาตรฐาน 3 เกณฑ์ คือ ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามและให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิดในทุกกิจกรรม มี สมุดบันทึกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และกำลังดำเนินการประเมิน หลังโครงการเพื่อรายงานผลต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1โดยสรุปใน ภาพรวมด้านกระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองจึงเป็นไปตามเกณฑ์ มาตรฐาน สอดคล้องกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองส่วนมากที่เห็นว่า โรงเรียนมีกิจกรรมที่ดี และเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนจากการประเมินด้านประสิทธิผลที่เป็นผลผลิตด้านผู้เรียนที่มีพฤติกรรม ที่ต้องการพบว่าด้านการคิดวิเคราะห์มีนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการร้อยละ 82.1 เป็นผลมาจาก

การพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ที่ปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนทำให้เกิดผลผลิตด้านนักเรียนตามวัตถุประสงค์ของโครงการด้านความคิดริเริ่มมีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมตามต้องการ เฉลี่ยร้อยละ 76.1 ซึ่งต่ำกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน ด้านการใฝ่รู้ใฝ่เรียนผ่านกระบวนการกลุ่ม มีจำนวนนักเรียนร้อยละ 67.7 ที่มีพฤติกรรมตามต้องการ ซึ่งต่ำกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมินด้านกิจกรรมโครงการ มีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมตามต้องการร้อยละ 82.1 มากกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน เป็นผลจากการส่งเสริมกิจกรรมโครงการของโรงเรียน ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี มีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมตามต้องการร้อยละ 67.2 ซึ่งต่ำกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมินโดยสรุปโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง มีผลผลิตด้านนักเรียนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ 2 ด้านคือ ด้านการคิดวิเคราะห์และด้านกิจกรรมโครงการ จากการประเมินประสิทธิผลที่เป็นผลผลิตด้านครู พบว่า ครูมากกว่าร้อยละ 80 มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการสอน จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูกเร้าใจ มีวิธีการเสริมแรงให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เอาใจใส่ให้นักเรียนเป็นรายบุคคลและแสดงความเมตตาต่อนักเรียนอย่างทั่วถึงใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหา และการค้นพบความรู้แต่ด้านการจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออก และคิดอย่างสร้างสรรค์นั้นยังมีน้อย มีการส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิดฝึกทำ และฝึกปรับปรุงด้วยตนเอง ส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่มพร้อมทั้งสังเกตส่วนดีและปรับปรุงส่วนด้อยของนักเรียน ใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมประสบการณ์กับชีวิตจริง ครูใช้สื่อเทคโนโลยีในการสอนที่หลากหลายและมีความชำนาญในการใช้สื่อเทคโนโลยี ดังนั้นผลผลิตด้านครูจึงเป็นไปตามเกณฑ์การประเมิน

ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ พบว่า 1)ด้านแผนการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์ คือ มีคณะทำงานที่รับผิดชอบโครงการเป็นผู้จัดทำแผนดำเนินงาน และบรรจุเป็นกิจกรรมในแผนปฏิบัติการ 2) ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบเป็นไปตามเกณฑ์ คือ มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการ ทำหน้าที่ประสานงาน และจัดกิจกรรมตามแผนงานผู้รับผิดชอบโครงการที่ได้รับแต่งตั้งมีความสามารถและเหมาะสม เสียสละเวลา 3)ด้าน การดำเนินงานตามแผนเป็นไปตามเกณฑ์ คือ มีร่องรอยการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนการดำเนินงาน มีหลักฐานเป็น ภาพถ่าย และบันทึกการประชุม มีปฏิทินปฏิบัติงานเป็นตารางแสดง วัน เวลา 4)ด้านวิธีจัดกิจกรรมที่ทำให้บรรลุผลตามเป้าหมายเป็นไปตามเกณฑ์ คือ มีการกระตุ้นให้อยากเข้าร่วมโดยการให้รางวัล และการประกวด 5)ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลเป็นไปตามเกณฑ์ 3 เกณฑ์ จาก 4 เกณฑ์ คือ มีการจัดทำเอกสารโครงการ มีการจดบันทึกการนิเทศติดตามโครงการแต่ไม่มีการประเมินผลระหว่างโครงการ มีการประเมินหลังโครงการเพื่อเสนอสำนักเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 แต่ไม่มีการประเมินระหว่างดำเนินการ โดยสรุปในภาพรวมด้านกระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ จึงเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน สอดคล้องกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองส่วนมากที่เห็นว่า ผู้บริหารและคณะครูให้ความสำคัญกับโครงการติดตามและเอาใจใส่ให้นักเรียนเป็นรายบุคคล จากการประเมินด้านประสิทธิผลที่เป็นผลผลิตด้าน

นักเรียน พบว่าด้านการคิดวิเคราะห์มีนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการโดยเฉลี่ยร้อยละ 81.1 ซึ่งสูงกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้เนื่องมาจากการพัฒนาศักยภาพด้านการสอนของครู ผลที่ได้จึงปรากฏกับผู้เรียนด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการโดยเฉลี่ยร้อยละ 81.7 สูงกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมินด้านการใฝ่รู้ใฝ่เรียนผ่านกระบวนการกลุ่มมีนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการโดยเฉลี่ยร้อยละ 83.5 ซึ่งสูงกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมินประเมินด้านกิจกรรมโครงงานมีนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการโดยเฉลี่ยร้อยละ 93.6 ซึ่งมากกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีมีนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการโดยเฉลี่ยร้อยละ 80.5 ซึ่งสูงกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน โดยสรุปโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบมีผลผลิตด้านนักเรียนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการทุกด้าน จากการประเมินประสิทธิผลที่เป็นผลผลิตด้านครู พบว่า ครูมากกว่าร้อยละ 94 มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูทุกคนมีการเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการสอน จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูกฝังใจ มีวิธีการเสริมแรงให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เอาใจใส่ให้นักเรียนเป็นรายบุคคลและแสดงความเมตตาต่อนักเรียนอย่างทั่วถึงใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิดการแก้ปัญหา และการค้นพบความรู้มีการจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงด้วยตนเอง โดยเฉพาะด้านการส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนตัวและปรับปรุงส่วนตัวของนักเรียน และใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง ใช้สื่อเทคโนโลยี ในการสอนมีการส่งเสริมอย่างจริงจัง ครูมีความชำนาญในการใช้สื่อเทคโนโลยี ในภาพรวมมีจำนวนของครูที่มีพฤติกรรมตามต้องการสูงกว่าเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้จากการสอบถามความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งครูผู้สอน ผู้บริหารและผู้ปกครองนักเรียน ต่างมีความพึงพอใจต่อกระบวนการดำเนินงานและประสิทธิผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนและครูในระดับมาก และมีความต้องการให้มีโครงการเพิ่มประสิทธิภาพนี้ต่อไป

AN EVALUATION OF OPTIMIZATION PROJECT TO SCHOOLS UNDER THE CRITERIA
OF SURIN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Science Degree in Evaluation Methodology
at Srinakharinwirot University

May 2011

KanawoutChantamongkol. (2011). *An Evaluation of Optimization Project to school under the criteria of Surin Primary Educational service area office 1*, Master thesis, M.S. (EvaluationMethodology). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Dr. SomsonWongyounoi, Asst.Prof.Dr.Surachai Meechan.

This evaluation purposes.Evaluation of efficiency at lower educational standards. Area Office of Elementary Surin, 1, with the aim to assess: 1) to evaluate the implementation process. Condition compared with the actual standard. It meets standards or not. 2) To evaluate the effectiveness of the project. The yield on the students and teachers.Both quantitative and qualitative.As to the objectives of the project or not. This assessment tool was used to collect data were an operational assessment, observation, interview. For satisfaction. And document. The data source is the students, teachers, administrators and parents of Ban PhuNongTakhrong soil and Kindergarten Samrongthap.

The evaluation of the implementation process of Ban Phudinnongtaklong showed that 1) The action plan is in accordance with the plan to work together. Documentation review.And packaging-related activities, performance improvement projects in the Action Plan 2553 2) Responsible for setting project According to the criteria of the Working Group.And responsible for the appointment of the memorandum of the meeting. Working group was appointed with the ability and responsibility, 3) The implementation of the plan. Be in accordance with the evidence of the activities in operational plans and pictures recording the meeting. Project documents are recorded each activity. And the schedule is a schedule table 4)How to organize activities to achieve. Be in accordance with the activities of academic competition. The activity of the project competition. And development activities to meet the learning needs of students and teachers. 5) The supervision, monitoring and evaluation in accordance with standard 3 / 4 threshold, because school can not evaluate the project in progress is not in accordance with a criteria but it is the standard 3 criteria were the administrators are. supervision and consulting closely on all activities. The book records the activities related to the development of teaching and learning. And are working to evaluate the project back to report to the Area Office Area 1 Elementary Surin summarized in an overview of the implementation process of Ban Phudinnongtaklong is the standard criteria. Consistent with data from the interviews, most parents said that Schools are good and beneficial activities to the students. Evaluation of the effectiveness of the production of students with behavior that were needed in critical thinking with students with behavior to

82.1 percent as a result of the development of teacher learning. Adaptive learning and teaching process, causing the student production of the objectives of the project. The initiative has the number of students with behavior required an average 76.1 percent which is lower than 80 percent of the evaluation criteria. The thirst for knowledge and learning, through the process. With 67.7 percent of students with behavioral needs. Which is lower than 80 percent of the evaluation criteria. The project activities. The number of students with behavior by 82.1 percent to more than 80 percent of the evaluation criteria. As a result of the activities of the school project. The use of media technology. The number of students with behavior by 67.2 percent to 80 percent lower than the evaluation criteria. In summary, Ban Phudinnongtaklong Yield of students according to the objectives of the project two aspects of critical thinking and project activities. Evaluate the effectiveness of the production of teachers found that teachers with more than 80 percent of the teaching and learning activities that focus on Learner-Center Education. And preparation of teaching both content and teaching methods. Environmental and atmospheric incentive motivation. Is there a way to reinforce student learning. Caring for individual students. And show compassion for the students thoroughly. Authentic materials to practice thinking, problem solving and the discovery of knowledge, but the events and situations for students to express creativity and thinking that there are only few. Students are encouraged to practice thinking and practice self-improvement. Promote exchange activities and to learn from observing the best and improve the student's impairment. Use a variety of learning resources and connect with real life experience. Teachers use technology in teaching media and diversity of expertise in media technologies. Thus, productivity is based teacher evaluation criteria.

Evaluation of the implementation process of the Kindergarten Samrongthap found that 1) the action plan is based on the criteria of the Working Group is responsible for the preparation of a project implementation plan. And activities contained in the Plan of Action 2) is responsible for setting criteria are responsible for the appointment of project Coordinate. And activities planned. Those responsible for the appointment is appropriate to sacrifice time and 3) the implementation of the plan as the basis for signs of activity is consistent with the Plan. There is evidence as photographs and records of meetings. Working with the calendar is a table showing date, time, 4), how to organize activities to achieve the goal. According to the criteria are being encouraged to want to participate by providing reward and competition, 5) supervision. Monitoring and evaluation. Three criteria as the basis of 4 criteria is a documentation project A record of supervision, however, no evaluation of the project. After the project is estimated to offer Office Area Elementary Surin,

1, but no evaluation in progress. In summary, the overall process operation of the Kindergarten Samrongthap is the standard criteria. Consistent with data from the interviews, most parents to see that Administrators and teachers to focus on projects and track individual student attention. Evaluation of the effectiveness of the production of students found that students in critical thinking with behavior to an average 81.1 percent which is higher than 80 percent of the evaluation criteria. However, due to the development of teaching capabilities of teachers. The result is shown to the students. The creative students with behavior to an average 81.7 percent. More than 80 percent of the evaluation criteria. The thirst for knowledge and learning, through a group of students with behavior to an average 83.5 percent which is higher than 80 percent according to the criterion of evaluation. The project activities with students with behavior to an average 93.6 percent, more than 80 percent of the evaluation criteria. The use of media technology to students with behavior on average 80.5 percent which is higher than 80 percent according to the assessment criteria. In summary, the productivity Samrongthap Kindergarten students to the objectives of the project on all sides. Evaluate the effectiveness of the production of teachers found that teachers with more than 94 percent of the teaching and learning activities that focus on students is significant. All teachers are preparing to teach both content and teaching methods. Environmental and atmospheric incentive motivation. Is there a way to reinforce student learning. Caring for individual students. And show compassion for the students thoroughly. Authentic materials to practice thinking, problem solving and knowledge discovery. The activities and situations for students to express creativity and thinking. Encourage students to practice thinking and practice self-improvement. Especially the promotion of exchange activities as well as learn from observing the best and improve the student's impairment. And a variety of learning resources and connect with real life experience. Media technology. The promotion of teaching seriously. Teachers with expertise in media technologies. The overall number of teachers to behave according to the criterion of the higher setting. For the satisfaction of the stakeholders. The teacher Administrators and parents. They are satisfied with the implementation process and efficiency that occur with students and teachers at a high level. And the project needs to be added to this performance.

ประกาศคุณูปการ

งานประเมินครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยเมตตาและเสียสละเวลาในการให้คำปรึกษาแนะนำสั่งสอนของ รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย ประธานผู้ควบคุมปริญญาโท รวมถึงการให้เทคนิควิธีในการประเมินทำให้ผู้ประเมินมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในแนวคิดและวิธีการประเมินมากยิ่งขึ้น การประเมินโครงการทางการศึกษาในครั้งนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อผู้ประเมิน ในด้านการเพิ่มประสบการณ์ในการประเมินเพื่อได้นำไปประยุกต์ใช้ในงานประเมินคุณภาพภายนอกและงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินทางการศึกษาที่ผู้ประเมินต้องรับผิดชอบต่อไปในภายหน้า และขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ มีชาญ กรรมการควบคุมปริญญาโท ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำถึงประเด็นสำคัญในการประเมินครั้งนี้

นอกจากนี้ขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ ดร.โชติ เพชรชื่น ประธานกรรมการสอบปากเปล่า และ อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา กรรมการสอบปากเปล่า ที่กรุณาแนะนำแนวทางที่ทำงานประเมินขึ้นนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาเสียสละเวลาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือจนได้เครื่องมือที่มีความถูกต้องสมบูรณ์นำไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้อย่างถูกต้องตรงประเด็น ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยาทุกท่าน ที่กรุณาประสิทธิประสาทวิชาความรู้ให้ผู้ประเมินสามารถนำความรู้มาใช้อย่างเป็นประโยชน์สูงสุด

ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์บุรินทร์ ทองแมน ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 ท่านผู้อำนวยการจิรศักดิ์ หลวงย์ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองและท่านผู้อำนวยการสันติ บานแย้ม ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบจังหวัดสุรินทร์ รวมถึงคณะครูผู้ปกครองและนักเรียนที่กรุณาให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินครั้งนี้ โดยเฉพาะคณะครู ที่ช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลจนทำให้งานประเมินในครั้งนี้ลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นวิทยากรการประเมินรุ่น 3 และน้องวิทยาการการประเมินรุ่น 4 ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือห่วงใยด้วยดีเสมอมาที่สำคัญยิ่ง ขอขอบคุณกำลังใจและความห่วงใยจากภรรยาและลูกที่รักที่ทำให้งานประเมินในครั้งนี้ประสบความสำเร็จด้วยดี

สุดท้ายขอกราบรำลึกพระคุณบิดาผู้เป็นแรงบันดาลใจให้มาศึกษาต่อ ณ สถาบันอันทรงเกียรตินี้ รวมทั้งให้การสนับสนุนเรื่อยมา และขอกราบรำลึกพระคุณมารดาที่เคารพยิ่ง

คณาวุฒิ จันทมงคล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
จุดประสงค์ของการประเมิน	4
ความสำคัญของการประเมิน	4
ขอบเขตของการประเมิน	4
แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน	5
ประเด็นการประเมิน	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
กรอบแนวคิดในการประเมิน	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
โครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน	13
การดำเนินงานโครงการ	15
แนวคิดและรูปแบบการประเมินโครงการ	19
รูปแบบการประเมิน	25
การประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	33
บทสรุปสำหรับผู้บริหารโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง	45
บทสรุปสำหรับผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ	48
การเสริมสร้างการเรียนรู้ตามศักยภาพผู้เรียน	53
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	57
3 วิธีดำเนินการประเมิน	61
การกำหนดแหล่งข้อมูล	61
เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	63
การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	70
การเก็บรวบรวมข้อมูล	72
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	72
แผนการสรุปผลและการนำเสนอข้อมูล	73

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการประเมิน	74
กระบวนการประเมิน	74
การเสนอผลการประเมิน	75
โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง	80
โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ	85
โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง	95
โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ	100
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	106
จุดประสงค์ของการประเมิน	106
ประเด็นการประเมิน	106
วิธีดำเนินการประเมิน	107
การวิเคราะห์ข้อมูล	108
สรุปและอภิปรายผลการประเมิน	108
อภิปรายผล	115
ข้อเสนอแนะ	116
บรรณานุกรม	118
ภาคผนวก	121
ภาคผนวก ก	122
ภาคผนวก ข	127
ประวัติย่อผู้วิจัย	142

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานในสังกัด สพทป.สร.1	2
2 กรอบแนวทางในการประเมิน	9
3 กลุ่มเป้าหมายของโครงการ	16
4 ตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรมในโครงการ	18
5 สรุปประเภทการประเมินโครงการ	24
6 แสดงมาตรฐานการศึกษาสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง พ.ศ. 2549-2553	36
7 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสองของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง	46
8 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสองของโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ	48
9 เกณฑ์การประเมินระดับมาตรฐานของ สมศ	51
10 แสดงมิติการพิจารณาในการประเมินอิงสถานศึกษาของ สมศ	52
11 แสดงจำนวนกลุ่มประชากรโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองและโรงเรียนอนุบาล สำโรงทาบ.....	62
12 ผลการประเมินกระบวนการดำเนินการ โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง	76
13 จำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมตามที่ต้องการโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง	80
14 แสดงผลจากการสังเกตกิจกรรมการเรียนการสอนของครูโรงเรียนบ้านภูดินหนอง ตะครอง.....	84
15 ผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษา ที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ในโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ	86
16 แสดงจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมตามที่ต้องการโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ	90
17 แสดงผลจากการสังเกตกิจกรรมการเรียนการสอนของครูโรงเรียนอนุบาลสำโรง ทาบ	93
18 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของครู ที่มีต่อกระบวนการ ดำเนินงานของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ในโรงเรียน บ้านภูดินหนองตะครอง	95
19 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อ กระบวนการดำเนินงานของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ในโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง	97

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
20	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของครูและผู้บริหาร ต่อ พฤติกรรม ของนักเรียนที่เป็นผลจากการเข้าร่วมโครงการเพิ่มประสิทธิภาพ สถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ในโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง	98
21	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของครู ที่มีต่อกระบวนการ ดำเนินงานของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ในโรงเรียน อนุบาลสำโรงทาบ	100
22	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อ กระบวนการดำเนินงานของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ในโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ	101
23	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของครูและผู้บริหาร ต่อ พฤติกรรมของนักเรียนที่เป็นผลจากการเข้าร่วมโครงการเพิ่มประสิทธิภาพ สถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ในโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ	103

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการประเมิน	11
2 กระบวนการประเมินโครงการ	20
3 รูปแบบวิธีการประเมินการสนับสนุน	26
4 กระบวนการตรวจสอบข้อมูลการบรรยาย	29
5 กระบวนการตัดสินคุณค่าของโครงการ	30
6 ข้อมูลที่ผู้ประเมินต้องรวบรวม	31
7 รูปแบบการประเมินแบบชิป	32

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ตามความในมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 กล่าวไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย จึงมีการกำหนดความที่สอดคล้องกันในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวดที่ 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำมาปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกระดับ

ความในหมวด 6 ดังกล่าวประกอบด้วย 5 มาตรา ได้แก่มาตราที่ 47 48 49 50 และ 51 สรุปความว่า ให้สถานศึกษาทุกระดับจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การประกันคุณภาพภายในที่ดำเนินงานโดยหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องให้มีการจัดทำรายงานการประเมินตนเองเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาในอนาคต และกำหนดให้มีการประกันคุณภาพภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน)ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานในการพัฒนาเกณฑ์การประเมินทำการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามเกณฑ์และมาตรฐานที่กำหนดไว้ ผลที่ได้จากการประเมินจะนำเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน

จากผลการประเมินภายนอกในรอบที่ 2 ระหว่างปี พ.ศ.2549 ถึง พ.ศ.2551 พบว่ามีสถานศึกษาที่ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 22.21 ส่วนใหญ่เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก อยู่ห่างไกล ขาดแคลนในด้านทรัพยากรทางการศึกษา และขาดแคลนอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย โดยเฉพาะจากการประเมินผู้เรียนในมาตรฐานด้านผลสัมฤทธิ์ การคิดวิเคราะห์ ความสนใจใฝ่เรียนรู้ พบว่ามีสถานศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐานดังกล่าวน้อยกว่าร้อยละ 50ทั้งในระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน(สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.2552: 4)

กระทรวงศึกษาธิการเล็งเห็นถึงปัญหาซึ่งเป็นความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็งยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ทั้งระบบให้ทันสมัย มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และมีการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถผ่านเกณฑ์การรับรองมาตรฐานในรอบต่อไปได้ในระดับดีขึ้น จึงได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ได้รับการสนับสนุนตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555 (แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจ ระยะที่ 2 SP2) จากรัฐบาล

วัตถุประสงค์ของโครงการคือ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาที่มีผลการประเมินต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ครู และสถานศึกษาให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก และเพื่อส่งเสริมและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เข้มแข็ง โดยมีเป้าหมาย คือสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสองต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานจำนวน 7,790 แห่ง ผู้เรียนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสองต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานจำนวน 1,947.500 คน ครูและผู้บริหารในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสองต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน จำนวน 116,850 คน ในปี 2553 นี้มีสถานศึกษาในโครงการทั่วประเทศ จำนวน 2, 930 โรงเรียน (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.2552: 8)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์เขต 1(สพทป.สร.1) เป็นหนึ่งในสำนักงานเขตทั่วประเทศที่มีสถานศึกษาขนาดเล็กระดับประถมศึกษาในสังกัด ซึ่งมีผลการประเมินต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานจำนวน 6 โรงเรียน(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์เขต1.2552:ออนไลน์) โดยมีผลสรุปจากการประเมินคุณภาพภายนอกครั้งที่ 2 (2549-2553) ดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานในสังกัด สพทป.สร.1

ที่	โรงเรียน	ผลสรุปในภาพรวม	มาตรฐานที่ไม่ได้รับรองคุณภาพ
1	บ้านยางเตี้ย	ไม่ได้มาตรฐาน	มาตรฐานที่ 5
2	บ้านโชคเหนือ	ได้มาตรฐาน	มาตรฐานที่ 4 5 และ 6
3	อนุบาลสำโรงทาบ	ไม่ได้มาตรฐาน	มาตรฐานที่ 4 5 9 และ 12
4	บ้านฝื่อ	ไม่ได้มาตรฐาน	มาตรฐานที่ 10 และ 13
5	บ้านภูดินหนองตะครอง	ไม่ได้มาตรฐาน	มาตรฐานที่ 3 4 9 11 และ 13
6	บ้านโคกกรวด	ไม่ได้มาตรฐาน	มาตรฐานที่ 4 5 6 7 8 9 10 11และ13

ที่มา: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2553:ออนไลน์).

ผู้ประเมินจึงมีความสนใจทำการประเมินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ โดยเป็นการประเมินกระบวนการดำเนินงานโครงการและประสิทธิผลของโครงการที่เกิดจากกิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพผู้เรียน ครูและผู้บริหาร ในโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบอำเภอสำโรงทาบและโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง อำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์เขต 1 จังหวัดสุรินทร์ เนื่องจากเป็นโรงเรียนประถมศึกษานขนาดเล็กที่เปิดสอน

ระดับอนุบาล-ประถมศึกษาปีที่ 6 เหมือนกัน โรงเรียนอื่นในโครงการเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ทั้งนี้มุ่งประเมินโครงการในด้านการเสริมสร้างการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน และการเพิ่มศักยภาพการจัดการเรียนรู้ ครูและผู้บริหารสถานศึกษา

การประเมินประสิทธิผลของโครงการที่เกิดจากการดำเนินการกิจกรรม เพื่อให้ทราบว่า ผลผลิตของโครงการ เป็นไปตามความคาดหวังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือไม่ โดย โครงการตั้งความคาดหวังไว้ว่า หลังจบโครงการแล้ว 1).สถานศึกษาที่มีผลการรับรองต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน สามารถผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบถัดไป 2)ยกระดับความสามารถผู้เรียนด้านการคิดวิเคราะห์ คิดริเริ่ม สร้างสรรค์ รวมถึงการใฝ่เรียนรู้ผ่านกระบวนการทำงานกลุ่ม(Group Activities) และการทำโครงการ (Project-based Learning) 3)เพิ่มศักยภาพครูและผู้บริหารให้สามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนรู้แบบคละชั้น (Multi Grade Classroom Learning) ตามบริบทของสถานศึกษา สามารถจัดการเรียนรู้โดยอาศัยโครงงาน ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มประสิทธิภาพการสอน บูรณาการ การเรียนรู้ในชั้นเรียนให้เข้าถึงการดำเนินชีวิตจริง พัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ รวมทั้งใช้ผลการวิจัย ในชั้นเรียนเป็นฐานการพัฒนาผู้เรียน (สำนักทดสอบทางการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.2552: 21)

ผลจากการประเมินครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองและโรงเรียน อนุบาลสำโรงทาบ ทำให้โรงเรียนได้ทราบถึงประสิทธิผลของโครงการหลังจากได้ดำเนินการ มาแล้วระยะหนึ่ง สารสนเทศที่ได้สามารถนำมาปรับปรุงการดำเนินการในครั้งต่อไป นอกจากนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1ยังได้ทราบปัญหาอุปสรรคของการจัด กิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพผู้เรียน ครูและผู้บริหาร สามารถนำข้อมูลที่ค้นพบนี้ไปปรับปรุงแก้ไข การดำเนินงานของโครงการในสถานศึกษาอื่นๆในสังกัด สอดคล้องกับที่ เยาวดี รวงชัยกุล วิบูลย์ศรี (2548: 93-95) ได้กล่าวว่าประโยชน์ที่ได้จากการประเมินช่วยให้ได้ข้อมูลซึ่งเป็นสารสนเทศที่มีคุณค่า สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยจะเป็นข้อมูลชี้้นำให้โครงการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น และ ช่วยให้ทราบถึงผลผลิตของโครงการทั้งในด้านที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ควบคู่กัน ไป ช่วยให้ข้อมูลป้อนกลับจากผู้รับบริการ ทำให้ทราบถึงข้อจำกัดและปัญหาต่างๆในการ ปฏิบัติงาน เพื่อนำมาปรับปรุงโครงการ ตลอดจนเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้และผู้รับบริการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการวิจัยประเมินครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการ การศึกษาของสถานศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาเห็นความสำคัญถึงการบริหารงาน อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประสิทธิผล และเป็นแนวทางแก่หน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องใน การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร โรงเรียน ในการวางแผนบริหารงานอย่างเหมาะสมและได้ประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

จุดประสงค์ของการประเมิน

ในการประเมินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 ครั้งนี้ผู้ประเมินได้ตั้งจุดประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินงาน(Process)โครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ในความรับผิดชอบของ สำนักงานเขตการศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 ที่ดำเนินโครงการในโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง และโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ ว่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานด้านกระบวนการที่ประยุกต์มาจากวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่
2. เพื่อประเมินประสิทธิผลของโครงการ ที่คาดหวังในผลผลิตด้านนักเรียน ผลผลิตด้านครู และผู้บริหาร ของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง และโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ ทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่

ความสำคัญของการประเมิน

1. ผลการศึกษาค้นคว้าจะเป็นประโยชน์กับบุคลากรของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารโรงเรียน ทำให้ทราบถึงผลการเพิ่มประสิทธิภาพผู้เรียน ครูและผู้บริหาร และเทียบผลการประเมินตามมาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ว่าเป็นไปตามความคาดหวังในด้านการเพิ่มระดับคุณภาพ เพื่อให้ผ่านการประเมินภายนอกในรอบต่อไปหรือไม่
2. ผลการศึกษาค้นคว้าจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของผู้บริหารใช้ในการวางแผนการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสนับสนุน และส่งเสริมเพื่อให้เกิดผู้เรียนมีคุณภาพตามที่คาดหวัง
3. ผลการศึกษาค้นคว้าจะเป็นประโยชน์ต่อครูและผู้บริหารสถานศึกษา ให้ได้ทราบผลการพัฒนาตนเองที่เป็นผลผลิตจากการดำเนินงานโครงการดังกล่าว ว่าเป็นไปตามความคาดหวังของโครงการหรือไม่ ส่งผลต่อผู้เรียนได้มากน้อยเพียงใด
4. ผลการศึกษาค้นคว้าจะเป็นประโยชน์ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พัฒนาปรับปรุงกระบวนการบริหารทางการศึกษา เป็นข้อมูลในการรายงานการติดตามผล เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพมาตรฐานอย่างต่อเนื่องต่อไป

ขอบเขตของการประเมิน

การวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะประเมินกระบวนการ และประสิทธิผลของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ในการดำเนินงานกิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพด้านผู้เรียน ครู และผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง และโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน

การประเมินครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลในโรงเรียน ทั้ง 2 แห่ง ดังนี้คือ โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง อำเภอเขวาสินรินทร์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา 6 คน นักเรียนระดับประถมศึกษา 125 คน และผู้ปกครองนักเรียนประถมศึกษา 95 คน โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ อำเภอสำโรงทาบ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา 13 คน นักเรียนระดับประถมศึกษา 225 คน และผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษา 180 คน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม(Non-participant observation) จำแนกเป็นรายโรงเรียนดังนี้

1.1 โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 จำนวน 65 คน ครูผู้สอน จำนวน 6 คน

1.2 โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 จำนวน 125 คน ครูผู้สอน จำนวน 13 คน

2. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง(Structured Interview) จำแนกเป็นรายโรงเรียนดังนี้

2.1 โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 (ช่วงชั้นที่ 2) โดยแบ่งตามระดับชั้นได้ดังนี้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 19 คน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 19 คน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 21 คน ครู จำนวน 6 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และ ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 30 คน

2.2 โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 (ช่วงชั้นที่ 2) โดยแบ่งตามระดับชั้นได้ดังนี้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 คน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 37 คน ครู จำนวน 13 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และ ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 30 คน

3. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง โดยมีจุดประสงค์เพื่อสอบถามในด้านกระบวนการดำเนินงานของโครงการ โดยสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และนักเรียน ของทั้งสองโรงเรียน

4. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ จำแนกเป็นรายโรงเรียน ดังนี้

4.1 โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง ได้แก่ ครู จำนวน 6 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 40 คน

4.2 โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ ได้แก่ ครู จำนวน 13 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 80 คน

ประเด็นการประเมิน

1. การประเมินกระบวนการดำเนินงานของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ โดยพิจารณาจาก 1) แผนการดำเนินงานของโครงการ 2)การกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการ 3) มีการดำเนินงานตามแผนหรือไม่ 4)มีวิธีจัดกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายหรือไม่ และ 5)ด้านกาารนิเทศ ติดตามและประเมินผล
2. ประสิทธิภาพของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ โดยพิจารณาจาก ผลผลิตของโครงการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ในด้านนักเรียน ครูและผู้บริหาร
3. ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง(Stakeholder) ที่มีต่อกระบวนการดำเนินงาน และผลผลิตด้านนักเรียนของโครงการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประเมินโครงการ (Project Evaluation) หมายถึง กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลหลักฐาน และตัดสิน กระบวนการดำเนินงานและประสิทธิผลของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อให้เห็นคุณภาพของกระบวนการดำเนินงานและประสิทธิผลของโครงการ โดยอ้างอิงมาตรฐานการศึกษาของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ) ในรอบที่ 2 เพื่อให้เห็นผลที่สอดคล้องกับความคาดหวังของโครงการ สารสนเทศที่ได้จะนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการดำเนินโครงการ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายของโครงการที่ตั้งไว้

2. ประสิทธิภาพของโครงการ (Effectiveness) หมายถึง ผลผลิตของโครงการที่เกิดจากกิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพด้านนักเรียน ครูและผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ผลผลิตด้านนักเรียน และ ผลผลิตด้านครูและผู้บริหาร

3. ผลผลิตด้านนักเรียน หมายถึง ผลผลิตในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพของนักเรียนที่เกิดจากกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโครงการ และมีประสิทธิผลเป็นไปตามความคาดหวังของโครงการ ดังนี้

3.1 ผลผลิตในเชิงคุณภาพ ได้แก่ นักเรียนมีคุณภาพตามความคาดหวังของโครงการ กล่าวคือ มีความสามารถทางการคิดวิเคราะห์ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีกิจกรรมโครงงาน ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีทักษะกระบวนการในการทำงานกลุ่ม และสามารถใช้สื่อเทคโนโลยีในการศึกษาค้นคว้าได้

3.2 ผลผลิตในเชิงปริมาณ ได้แก่ นักเรียนที่มีคุณภาพตามความคาดหวังของโครงการ นั้น มีจำนวนตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

4. ผลผลิตด้านครู และผู้บริหาร หมายถึง ผลผลิตในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพของครูที่เกิดจากการพัฒนาศักยภาพด้วยกิจกรรมของโครงการ ดังนี้

4.1 ผลผลิตในเชิงคุณภาพ ได้แก่ ครูมีความสามารถตามความคาดหวังของโครงการ คือ มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

จัดการสอนด้วยกิจกรรมโครงการ สามารถใช้สื่อเทคโนโลยีประกอบการสอน หมายรวมถึงด้านผู้บริหาร ที่มีส่วนในการจัดการให้เกิดกิจกรรมดังกล่าว และมีการบริหารจัดการให้เกิดกระบวนการที่มีคุณภาพและมีความเหมาะสมในการดำเนินงานโครงการ

4.2 ผลผลิตเชิงปริมาณได้แก่ ครูที่มีความสามารถตามความคาดหวังของโครงการมีจำนวนมากกว่า ร้อยละ 80 ส่วนใน

5. กระบวนการดำเนินงานของโครงการ หมายถึง ความมีขั้นตอนอย่างเป็นระบบของโครงการ มีการวางแผนและดำเนินงานตามแผน มีการกำหนดผู้รับผิดชอบ มีวิธีการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการบรรลุตามความคาดหวัง มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลโครงการ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลตามความคาดหวังของโครงการ

6. เกณฑ์มาตรฐานด้านกระบวนการดำเนินงาน หมายถึง เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินกระบวนการดำเนินงานของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ โดยนำสภาพจริงมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่ได้จากการประยุกต์ใช้วัตถุประสงค์ของโครงการมาเป็นเกณฑ์ และมีความสอดคล้องกับการประเมินภายนอกในด้านความตระหนัก(Awareness)และความพยายาม (Attempt)ของสถานศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

6.1 เกณฑ์มาตรฐานด้านแผนการดำเนินงาน ประกอบด้วย 1) มีการประชุมปรึกษาหารือ จัดทำแผนการดำเนินงานร่วมกัน มีเอกสารตรวจสอบได้ 2) มีการบรรจุกิจกรรมตามแผนไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี

6.2 เกณฑ์มาตรฐานด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการ ประกอบด้วย 1) มีการแต่งตั้งบุคลากรและกำหนดหน้าที่รับผิดชอบโครงการไว้อย่างชัดเจน 2) ผู้รับผิดชอบโครงการมีความเหมาะสม และมีความรับผิดชอบในหน้าที่

6.3 เกณฑ์มาตรฐานด้านการดำเนินงานตามแผน ประกอบด้วย 1) มีการจัดกิจกรรมตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ 2) มีร่องรอยและหลักฐานในการจัดกิจกรรมตามแผน 3) จัดทำปฏิทินปฏิบัติการเพื่อควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน

6.4 เกณฑ์มาตรฐานด้านวิธีจัดกิจกรรมที่ทำให้บรรลุผลตามเป้าหมาย ประกอบด้วย 1) มีการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนและบุคลากรอยากเข้าร่วมกิจกรรม 2) มีกิจกรรมที่ตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

6.5 เกณฑ์มาตรฐานด้านการนิเทศติดตาม และประเมินผล ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารมีความสนใจและให้ความสำคัญในการนิเทศติดตาม 2) มีสมุขนิเทศและมีการบันทึกการนิเทศติดตาม 3) มีการประเมินผลระหว่างโครงการและหลังจบโครงการ 4) รายงานผลการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

7. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน หมายถึง โครงการ ของกระทรวงศึกษาธิการ เป็น 1 ในโครงการการศึกษาไทยเข้มแข็ง ระยะที่ 2 (SP2) ในปีงบประมาณ 2553 ดำเนินงานโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมอบหมายให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์เขต 1 ดำเนินโครงการในโรงเรียนประถมศึกษา

ขนาดเล็กที่ไม่ได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐานจาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) โดยมีโรงเรียนในโครงการของเขตพื้นที่ดังกล่าวจำนวน 6 โรงเรียน

8. โรงเรียนในโครงการ หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 ที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพ และเป็นแหล่งข้อมูลในประเมินครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง อำเภอเขวาสินรินทร์ และ โรงเรียนบ้านอนุบาลสำโรงทาบ อำเภอสำโรงทาบ

9. กิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพด้านผู้เรียน ครูและผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ที่จัดขึ้นเพื่อเพิ่มศักยภาพผู้เรียน ครู และ ผู้บริหาร ซึ่งเป็นผลผลิตของโครงการ ให้มีคุณภาพตามที่โครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์คาดหวัง

10. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หมายถึง กลุ่มผู้ดำเนินการ ผู้รับผลประโยชน์ และผู้รับผลกระทบ ดังนี้ ผู้จัดการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษาฯ ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์โดยตรง ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ผู้ได้รับผลกระทบ ได้แก่ ชุมชน

กรอบแนวคิดในการประเมิน

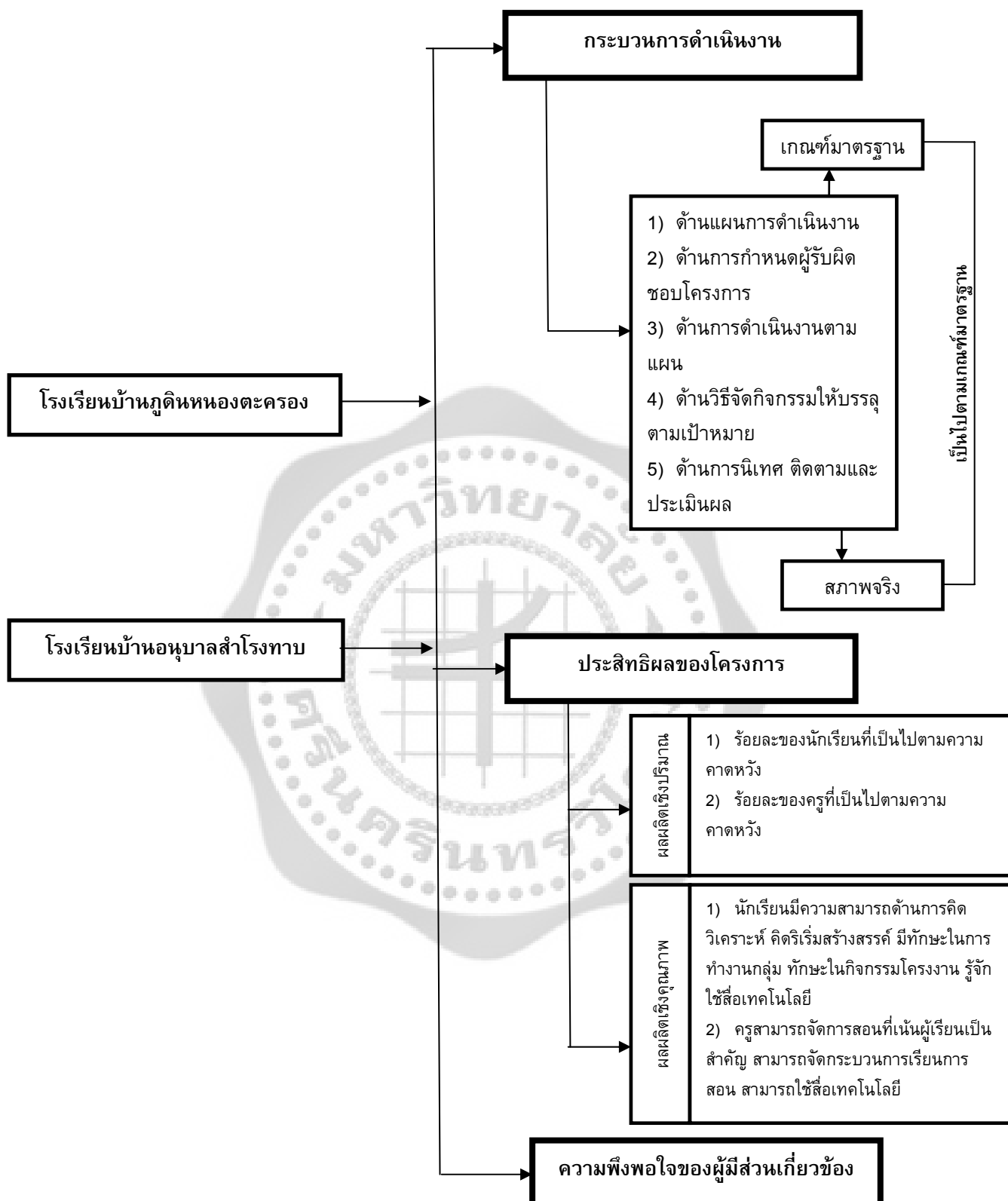
ในการประเมินกระบวนการดำเนินงานและประสิทธิผลของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน โดยมุ่งประเมินกระบวนการดำเนินงานและประสิทธิผลของโครงการที่เกิดจากกิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพผู้เรียน ครูและผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ประเมินจึงได้กำหนดกรอบแนวทางการประเมินไว้ตามตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 กรอบแนวทางการประเมิน

วัตถุประสงค์ การประเมิน	ประเด็น/ สิ่งที่มุ่งประเมิน	แหล่งข้อมูล/ ผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือ/การ เก็บรวบรวม ข้อมูล	การวิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์การ ประเมิน
1.เพื่อประเมิน กระบวนการ ของโครงการ เพิ่มประสิทธิ ภาพสถานศึกษา ที่ต่ำกว่าเกณฑ์ มาตรฐาน ใน การเสริมสร้าง การเรียนรู้ตาม ศักยภาพของ ผู้เรียน และการ เพิ่มศักยภาพ การจัดการ เรียนรู้ ครูและ ผู้บริหาร	1.1 แผนการ ดำเนินงาน 1.2 การกำหนด ผู้รับผิดชอบ 1.3 การดำเนิน งานตามแผน 1.4 วิธีการจัด กิจกรรมที่ ก่อให้เกิดการ บรรลุผลตาม ความคาดหวัง 1.5 การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล โครงการ	-แผนปฏิบัติการ สถานศึกษาปี 2553-2554 -แฟ้มสะสมงาน ครู -รายงานการ ประเมินผล โครงการ -แนวปฏิบัติหรือ คู่มือการจัด กิจกรรม -บันทึกประชุม ภาพถ่าย หรือ วีดิทัศน์ -บันทึกการ นิเทศ ติดตาม	-สัมภาษณ์ ครู และผู้บริหาร -แบบประเมิน กระบวนการ ดำเนินงาน -แบบสอบถาม ความพึงพอใจ ของครู -แบบศึกษาเอก สาร	-วิเคราะห์เนื้อหา -กระบวนการ ดำเนินงานที่ เกิดขึ้นจริง เป็นไปตาม เกณฑ์มาตร ฐาน -ระดับความพึง พอใจของผู้มี ส่วนเกี่ยวข้อง -ร่องรอยการจัด กิจกรรมที่พบใน แหล่งข้อมูล	-กระบวนการ การดำเนิน งานเป็นไปตาม เกณฑ์มาตรฐาน มากกว่าร้อยละ 80 -เกณฑ์การ ประเมินความพึง พอใจ 4.51-5.00 มาก ที่สุด 3.51-4.50 มาก 2.51-3.50 ปาน กลาง 1.51-2.50 น้อย 1.00-1.50 น้อย ที่สุด -มีร่องรอยการ จัดกิจกรรม
2.เพื่อประเมิน ประสิทธิผลของ โครงการเพิ่ม ประสิทธิภาพ สถานศึกษาที่ต่ำ กว่าเกณฑ์ มาตรฐาน ใน การเสริมสร้าง การเรียนรู้ตาม ศักยภาพของ ผู้เรียน และการ	2.1 ความ สามารถของ ผู้เรียนในด้านคิด วิเคราะห์ คิดริเริ่มสร้าง สรรค์ 2.2 ความใฝ่ เรียนรู้ผ่าน กระบวนการ ทำงานกลุ่ม การ ทำโครงการ	-แฟ้มสะสมงาน นักเรียน -โครงการ -ชั้นเรียน ห้องสมุด	-สัมภาษณ์ ผู้ปกครองนัก เรียน ครูและ ผู้บริหาร -สัมภาษณ์นัก เรียน -แบบสังเกต นักเรียน -แบบสอบถาม ความพึงพอใจ ของครูและ	-การแจกแจง ความถี่ -ค่าเฉลี่ย -จำนวนนักเรียน ที่มีพฤติกรรมที่ ต้องการ	-นักเรียนจำนวน ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไปที่มี พฤติกรรม ที่ต้องการ -เกณฑ์การ ประเมินความพึง พอใจ 4.51-5.00 มาก ที่สุด 3.51-4.50 มาก

ตาราง 2(ต่อ)

วัตถุประสงค์ การประเมิน	ประเด็น/ สิ่งที่มุ่งประเมิน	แหล่งข้อมูล/ ผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือ/การ เก็บรวบรวม ข้อมูล	การวิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์การ ประเมิน
เพิ่มศักยภาพ การจัดการ เรียนรู้ ครูและ ผู้บริหาร	การใช้สื่อ เทคโนโลยี -ผลผลิตเชิง ปริมาณ และ ผลผลิตเชิง คุณภาพ -เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ -ความพึงพอใจ ของผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง		ผู้บริหารที่มีต่อ นักเรียน -แบบสอบถาม ความพึงพอใจ ของผู้ปกครอง นักเรียน		2.51-3.50 ปาน กลาง 1.51-2.50 น้อย 1.00-1.50 น้อย ที่สุด
2.เพื่อประเมิน ประสิทธิผลของ โครงการเพิ่ม ประสิทธิภาพ สถานศึกษาที่ต่ำ กว่าเกณฑ์ มาตรฐาน ใน การเสริมสร้าง การเรียนรู้ตาม ศักยภาพของ ผู้เรียน และการ เพิ่มศักยภาพ การจัดการ เรียนรู้ ครูและ ผู้บริหาร	2.3 ครูที่มีความ สามารถในการ จัดการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ จัดการ เรียนรู้แบบคละ ชั้น จัดกิจกรรม โครงการ การใช้ สื่อเทคโนโลยี -ผลผลิตเชิง ปริมาณ และ ผลผลิตเชิง คุณภาพ -เป็นไปตาม วัตถุประสงค์	-แผนจัดการ เรียนรู้แต่ละกลุ่ม สาระ -บันทึกหลังสอน -กิจกรรมการ เรียนการสอน -เอกสารโครง งาน -บันทึกการเข้า รับการอบรม -ครู ผู้บริหาร	-แบบศึกษา เอกสาร -แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต	-จำนวนครูที่ ความสามารถ ตามประเด็นการ ประเมิน	-ครูจำนวนร้อย ละ 80 ขึ้นไปมี ความ สามารถตาม ประเด็นการ ประเมิน

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการประเมิน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการประเมินครั้งนี้ ผู้ประเมินได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์
 - 1.1 ความเป็นมาของโครงการ
 - 1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ
 - 1.3 เป้าหมายของโครงการ
 - 1.4 ตัวชี้วัดผลสำเร็จของโครงการ
 - 1.5 การดำเนินโครงการ
 - 1.6 กลุ่มเป้าหมายและเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย
 - 1.7 ระยะเวลาดำเนินการ
 - 1.8 กิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพผู้เรียน ครูและผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.9 แนวทางการดำเนินงานของโครงการ ในกิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพด้านผู้เรียน
ครู และผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.10 ผลที่คาดว่าจะได้รับ
2. แนวคิดและรูปแบบการประเมินโครงการ
 - 2.1 ความหมายของการประเมินโครงการ
 - 2.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินโครงการ
 - 2.3 ประเภทของการประเมินโครงการ
 - 2.4 รูปแบบการประเมินโครงการ
3. การประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 3.1 ความเป็นมา ความหมาย ความสำคัญของการประเมินคุณภาพภายนอก
 - 3.2 มาตรฐาน ตัวชี้วัดและเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินคุณภาพภายนอก
 - 3.3 วิธีการประเมินและการรับรองมาตรฐาน
4. บทสรุปสำหรับผู้บริหารในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ปี 2549 โรงเรียนบ้าน
ภูดินหนองตะครอง และโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ
5. การเสริมสร้างการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

1.1 ความหมายของโครงการ

จากข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของไทยซึ่งประเมินโดยองค์กรภายนอก ในปัจจุบันมีหลักฐานยืนยันได้ว่า คุณภาพการศึกษาทั้งด้านผู้เรียนและด้านการบริหารสถานศึกษามีหลายส่วนที่ต้องปรับปรุงและพัฒนาอย่างเร่งด่วน อาทิ

ผลการประเมินจากโครงการศึกษาสำรวจความรู้ และทักษะของนักเรียนกลุ่มอายุ 15 ปี ซึ่งเป็นวัยจบการศึกษาภาคบังคับ (Program for International Students Assessment: PISA) ในประเทศสมาชิก OECD (องค์กรเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ) ซึ่งวัดทักษะการอ่าน ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และความรู้ทางคณิตศาสตร์ พบว่า นอกจากเด็กไทยจะได้คะแนนเฉลี่ยจากการวัดทั้ง 3 ด้านอยู่ในช่วงรั้งท้าย จากประเทศที่เข้าร่วมโครงการประเมิน 57 ประเทศ แล้ว ยังพบว่า ผลการประเมินมีแนวโน้มต่ำลง

ผลการประเมินของนักเรียนเมื่อจบช่วงชั้น ป.3 โดยสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ป.6, ม.3 และ ม.6 จากการทดสอบระดับชาติ O-NET (Ordinary National Education Test) โดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ในช่วงปีการศึกษา 2549-2552 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของแต่ละวิชาเกือบทั้งหมดไม่ถึงร้อยละ 50 ยกเว้นวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้น ป.6 (ปีการศึกษา 2551) และวิชาสุขศึกษาของนักเรียนชั้น ม.6 ที่เกินร้อยละ 50 แต่ก็เกินเพียงเล็กน้อย วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่ต้องเร่งยกระดับอย่างเร่งด่วน และเมื่อพิจารณาแนวโน้มของผลการประเมินคุณภาพการศึกษาทั้ง 5 วิชา จำแนกเป็นรายวิชาในทุกระดับชั้น พบว่า อยู่ในภาวะคงที่ มีเพิ่มขึ้นบ้างก็เพียงเล็กน้อย

ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง (พ.ศ. 2549-2553) โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและผลการประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสองตั้งแต่ พ.ศ. 2549 จนถึง ปีพ.ศ. 2551 จากวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า มีสถานศึกษาที่ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานทั้งระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4,322 แห่งจากสถานศึกษาที่เข้ารับการประเมินจำนวน 20,373 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 22.21 และมีแนวโน้มว่าจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากสถานศึกษาที่จะรับการประเมินขณะนี้ เป็นสถานศึกษาที่มีขนาดเล็ก อยู่ห่างไกล มีความขาดแคลนด้านทรัพยากรที่จำเป็นและสื่ออุปกรณ์ที่ทันสมัยที่จะช่วยลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนให้ครูได้ ในจำนวนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านการรับรองนี้ พบว่า ด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 4 การคิดวิเคราะห์ มาตรฐานที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมาตรฐานที่ 6 การใฝ่เรียนรู้ ด้านครูมาตรฐานที่ 9 การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมาตรฐานที่ 12 สถานศึกษาด้านการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 13 การพัฒนาหลักสูตร มีคุณภาพระดับดีขึ้นไม่ถึงร้อยละ 50 ของจำนวนสถานศึกษาทั้งหมด

กระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของงบประมาณ ปี 2553-2555 ตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555 (แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจ ระยะที่ 2: 2553-2555) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็ง เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

และการเรียนรู้ทั้งระบบให้ทันสมัย มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถผ่านเกณฑ์การรับรองมาตรฐานในรอบถัดไปได้ในระดับดีขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาที่มีผลการประเมินต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
2. เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ครู และสถานศึกษาให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก
3. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เข้มแข็ง

1.3 เป้าหมายของโครงการ

ภายในปี พ.ศ.2553 ถึง พ.ศ.2555 โครงการได้ตั้งเป้าหมายไว้ดังนี้

1. สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน จำนวน 7,790 แห่ง
2. ผู้เรียนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสองต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน จำนวน 1,947,500 คน
3. ครูและผู้บริหารในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสองต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน จำนวน 116,850 คน

1.4 ตัวชี้วัดผลสำเร็จของโครงการ

1. ผู้เรียนทุกคนได้รับการช่วยเหลือด้านปัจจัยพื้นฐานเพื่อพัฒนาการเรียนรู้พอเพียง และได้รับโอกาสในการส่งเสริมเพื่อการเรียนรู้ตามความสนใจและความถนัด ส่งผลให้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกตามมาตรฐานที่ 4 5 และ 6 อยู่ระดับดีขึ้นในรอบถัดไป
2. ครูผู้สอนทุกคนมีเวลาในการจัดการเรียนการสอนเพียงพอ มีหน่วยการเรียนรู้บูรณาการที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาขนาดเล็ก ใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่อาศัยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เสริม ใช้โครงงานและกิจกรรมกลุ่ม เพื่อแก้ปัญหาการสอนที่ตนไม่ชำนาญ และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอน พัฒนาวิชาชีพจากงานวิจัยในชั้นเรียน ส่งผลให้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกตามมาตรฐานที่ 9 อยู่ในระดับดีขึ้นในรอบถัดไป
3. ผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งบริหารจัดการโดยมีภาวะผู้นำ สนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการพัฒนาหลักสูตร ชุมชนและเขตพื้นที่การศึกษาเข้ามามีส่วนร่วม มีระบบงานที่บริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงาน และมีระบบการประกันคุณภาพที่เข้มแข็ง ส่งผลให้ผลการประเมินคุณภาพภายนอก ตามมาตรฐานที่ 12 และ 13 อยู่ในระดับดีขึ้นในรอบถัดไป

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการส่งเสริมและร่วมพัฒนาสถานศึกษาทุกแห่ง โดยมีเครือข่ายการบริหารจัดการคุณภาพที่เป็นระบบ ช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน มีการนิเทศติดตามโดยอาศัยเทคนิคชี้แนะพาทำ (Coaching & Counseling) ให้สถานศึกษาจัดระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ มีการติดตามและประเมินคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษา รวมถึงพัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง

1.5 การดำเนินงานโครงการ

แนวทางการจัดทำแผนเพิ่มประสิทธิภาพของครูและผู้บริหารและเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้น มีดังต่อไปนี้

1. การดำเนินการพัฒนา เป็นการดำเนินการร่วมกันระหว่างผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษาศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้สามารถกำหนดแผนพัฒนาที่เป็นระบบ มีการพิจารณาทรัพยากรที่ใช้ร่วมกัน และดำเนินการร่วมกันภายในเขตพื้นที่การศึกษา

2. การกำหนดเป้าหมายที่แสดงในแผน เนื่องจากโครงการนี้เป็นโครงการที่มีระยะเวลาในการดำเนินงาน 3 ปี (พ.ศ. 2553- 2555) แต่ต้องการให้เกิดการดำเนินงานที่มีผลยั่งยืน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารวมทั้งสถานศึกษาจะกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเพื่อให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายโดยตั้งอยู่บนความเป็นไปได้ในการพัฒนาของแต่ละสถานศึกษา โดยเฉพาะเป้าหมายด้านคุณภาพผู้เรียนนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษากำหนดเป้าหมายไว้ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยของผู้เรียนในแต่ละกลุ่มสาระควรเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5 ของผลการประเมินระดับชาติต่อปี และต้องผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่ 5 ภายในปีการศึกษา 2555

3. การใช้ทรัพยากรที่จำเป็นร่วมกัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาจะร่วมกันศึกษาความเป็นไปได้ในการที่จะใช้ทรัพยากรร่วมกันตามความเหมาะสม เพื่อห้วงประมาณที่ลงทุนไปคุ้มค่า เช่น บริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กในรูปของกลุ่มโรงเรียนโดยให้สถานศึกษาที่มีความพร้อมสูงเป็นศูนย์กลาง ใช้การเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม เชิญผู้รู้ในชุมชนมาสอนผ่านสื่อวีดิทัศน์เพื่อให้สอนพร้อมกันได้หลายแห่ง เป็นต้น

1.6 กลุ่มเป้าหมายและเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย

เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย

พิจารณาสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง ที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานทุกแห่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงาน เรียงตามปีที่ได้รับการประเมินและตามลำดับค่าเฉลี่ยผลการประเมินจากมากไปหาน้อย ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 กลุ่มเป้าหมายของโครงการ

สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน	2553	2554	2555
รวม 7,790 แห่ง	2,930	2,430	2,430

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552,กรกฎาคม). คู่มือการดำเนินงานตาม แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555 (แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจ ระยะที่ 2: 2553 –2555). 3/1:9

1.7 ระยะเวลาดำเนินการ เริ่มดำเนินงานตั้งแต่

เดือนตุลาคม 2552 ถึง เดือนกันยายน 2555

1.8 กิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพด้านผู้เรียน ครู และผู้บริหารสถานศึกษา

1. เสริมสร้างการเรียนรู้ตามศักยภาพผู้เรียน
2. เพิ่มศักยภาพการจัดการเรียนรู้ของครูและผู้บริหารสถานศึกษา
3. จัดอาสาสมัครชุมชนช่วยสอน
4. จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้เพิ่มเติมตามความจำเป็น

1.9 แนวทางการดำเนินงานของโครงการ ในกิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพด้านผู้เรียน ครู และผู้บริหารสถานศึกษา

กิจกรรมที่ 1 การเสริมสร้างการเรียนรู้ตามศักยภาพผู้เรียน

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนที่ขาดปัจจัยพื้นฐาน เช่นผู้เรียนที่มีฐานะยากจน ผู้เรียนที่มีความบกพร่องด้านการเรียนรู้ (Learning Disability) ครอบครัวแตกแยก ผู้เรียนที่ขาดเรียนเพราะมีความจำเป็นทางบ้าน เป็นอันดับแรก
2. การจัดศูนย์การพัฒนาเด็กที่มีปัญหาทางการเรียน การให้ทุนเรียน การช่วยเหลือครอบครัวของผู้เรียนตามความเหมาะสม
3. มีการตรวจสอบประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนรอบด้าน เพื่อคัดกรองและช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ
4. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น การเข้าค่ายพัฒนาต่าง ๆ การแข่งขันประกวดโครงงาน กิจกรรมชุมนุมตามกลุ่มสาระ การพานักเรียนไปศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ ฯลฯ

กิจกรรมที่ 2 การเพิ่มศักยภาพการจัดการเรียนรู้ ครู และผู้บริหารสถานศึกษา

1. สำนักงานเขตฯและสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาหลักสูตรเพื่อเพิ่มศักยภาพการจัดการเรียนรู้ให้กับครูและผู้บริหาร ดังนี้

- เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- การจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้น
- การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เสริมการจัดการเรียนรู้
- การจัดการเรียนรู้แบบโครงการเป็นต้น

ฯลฯ

2. ศึกษานิเทศก์ (Coaching & Counseling) ครู ภาคเรียนละ 2-3 ครั้ง
3. สัมมนาแลกเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูและผู้บริหารสถานศึกษา
4. สรุปผลการปฏิบัติ

กิจกรรมที่ 3 การจ้างอาสาสมัครชุมชนช่วยสอน

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประชาสัมพันธ์หาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถตามที่สถานศึกษาขาดแคลนมาช่วยสอน (เน้นความมีจิตอาสา)

2. สถานศึกษาดำเนินการจัดจ้างเป็นในส่วนของเนื้อหาที่ขาดแคลนครูเฉพาะทางตามระยะเวลาที่กำหนดในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้
3. วางแผนร่วมกับสถานศึกษา (โดยเฉพาะครู) จัดตารางการสอน
4. สรุปผล

กิจกรรมที่ 4.การจัดการสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้เพิ่มเติมตามความจำเป็น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสำรวจความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับอุปกรณ์เสริม สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้การใช้คอมพิวเตอร์คุ้มค่าสมบูรณ์ และสอดคล้องตามที่สถานศึกษาต้องการรวบรวมข้อมูลส่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์และจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นและเหมาะสม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาติดตามผลการใช้คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เสริมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ควบคู่กับผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านวิชาการ สรุปผลการดำเนินงานการดำเนินงานโครงการ ในด้านกิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพผู้เรียน ครูและผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ ดังตาราง 4

ตาราง 4 ตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรมเสริมประสิทธิภาพด้านผู้เรียน ครูและผู้บริหารสถานศึกษา

กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
1) เสริมสร้างการเรียนรู้ตามศักยภาพผู้เรียน	<ol style="list-style-type: none"> 1) สถานศึกษาทุกแห่งมีฐานข้อมูลนักเรียนรายบุคคลด้านผลการเรียน ความถนัด ความสนใจ 2) สถานศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ไว้อย่างหลากหลายตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียน 3) ผู้เรียนทุกคนได้รับการเสริมสร้างความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการใฝ่เรียนรู้ผ่านกระบวนการทำงานกลุ่ม การทำโครงงานและการใช้สื่อเทคโนโลยี
2) เพิ่มศักยภาพการจัดการเรียนรู้ของครูและผู้บริหารสถานศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1) ครูทุกคนมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นและการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน และการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อช่วยพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน 2) ครูทุกคนทำวิจัยในชั้นเรียนและนำผลการวิจัยไปพัฒนาผู้เรียน 3) ผู้บริหารกำหนดนโยบายและแผนการเพิ่มศักยภาพผู้เรียนที่สามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลที่ชัดเจน
3) จ้างอาสาสมัครชุมชนช่วยสอน	<ol style="list-style-type: none"> 1) สถานศึกษาทุกแห่งมีอาสาสมัครชุมชนช่วยสอนในเนื้อหาที่ขาดแคลนครูเฉพาะทางอย่างน้อย 1 รายวิชาต่อภาคเรียน 2) ผู้เรียนมากกว่าร้อยละ 80 มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่สอนโดยอาสาสมัครชุมชนเพิ่มขึ้น
4) จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้เพิ่มเติมตามความจำเป็น	<ol style="list-style-type: none"> 1) สถานศึกษาทุกแห่งได้รับสื่ออิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการ/จำเป็น 2) สถานศึกษาทุกแห่งนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีไปเสริมการจัดการเรียนรู้อย่างคุ้มค่า

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552,กรกฎาคม). *คู่มือการดำเนินงานตาม แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555 (แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจ ระยะที่ 2: 2553 – 2555)*. 3/1:13-14.

1.10 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. สถานศึกษาที่ไม่ผ่านการรับรองการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ.2549-2553) จำนวนประมาณ 8,000 แห่ง สามารถผ่านการรับรองการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบถัดไปได้
2. ยกระดับความสามารถผู้เรียนด้านการคิดวิเคราะห์ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการใฝ่เรียนรู้ผ่านกระบวนการทำงานกลุ่ม (Group Activities) และการทำโครงการ (Project-based Learning)
3. เพิ่มศักยภาพครูและผู้บริหารให้สามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนรู้แบบคละชั้น (Multi Grade Classroom Learning) ตามบริบทของสถานศึกษา สามารถจัดการเรียนรู้โดยอาศัยโครงการ ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มประสิทธิภาพการสอน บูรณาการการเรียนรู้ในชั้นเรียนให้เข้าถึงการดำเนินชีวิตจริง พัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ รวมทั้งใช้ผลการวิจัยในชั้นเรียนเป็นฐานการพัฒนาผู้เรียน

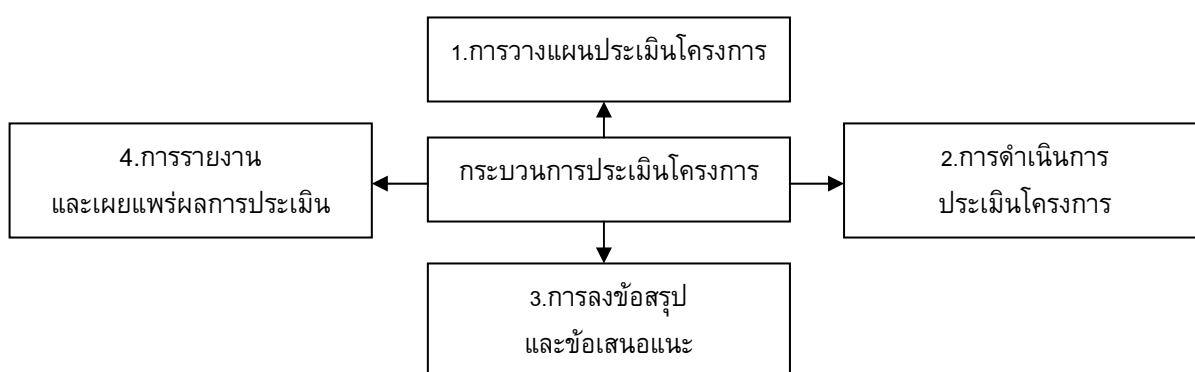
2.แนวคิดและรูปแบบการประเมินโครงการ

ความหมายของการประเมินโครงการ

ความหมายของการประเมินโครงการนั้นมีนักวิชาการประเมินและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

การประเมินโครงการหมายถึง การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์หรือการใช้เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์เพื่อหาข้อมูลที่เป็นจริงและเชื่อถือได้เกี่ยวกับโครงการ เพื่อการตัดสินใจว่าโครงการดังกล่าวดีหรือไม่ดีอย่างไร (สุวิมล ติรกานันท์. 2548: 1; อ้างอิงจาก: ชัสแมน.2510.) เพื่อให้ทราบถึงจุดเด่นหรือจุดด้อยของโครงการนั้นอย่างมีระบบแล้วตัดสินใจว่าจะปรับปรุงแก้ไขโครงการนั้นเพื่อการดำเนินงานต่อไปหรือจะยุติการดำเนินงานโครงการนั้นเสีย (ประชุม รอดประเสริฐ. 2539: 2) เป็นการค้นหาว่าผลของกิจกรรมที่วางไว้ในโครงการประสบผลสำเร็จตรงตามจุดประสงค์หรือความมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ (สุวิมล ติรกานันท์. 2548: 1; อ้างอิงจาก: ชัสแมน. 2510)

การประเมินโครงการโดยทั่วไปเป็นการวิเคราะห์สถานภาพปัจจุบันของโครงการบางครั้งจะดำเนินการเมื่อโครงการมีการดำเนินการ และบางครั้งจะประเมินตั้งแต่โครงการยังอยู่ในขั้นตอนของการวางแผน แล้วแต่ระยะใดจะมีความเหมาะสมกับเป้าหมายในการประเมิน (เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. 2541:3) อีกทั้งยังเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศเพื่อนำเสนอผู้บริหารพิจารณาทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด การประเมินผลโครงการประกอบด้วย กระบวนการ 4 ขั้นตอน ดังภาพประกอบ 1 (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2549: 157)

ภาพประกอบ 2 กระบวนการประเมินโครงการ

ที่มา: สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2549). *รวมบทความทางการประเมินโครงการ ชุดรวมบทความเล่มที่ 4*. หน้า 157.

ความหมายของการประเมินโครงการ ตามแนวคิดของนักปรัชญาการประเมิน(สงบ ลักษณะ. 2531: 83) ต่างให้นิยามไว้ดังนี้ แนวคิดของสคริฟเวน (Michael S.Scriven n.d. สเตค (Robert E.Stake) และโปรวัส(Maicolm Provus) นิยามไว้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลให้ได้มาซึ่งการตัดสินใจที่มีคุณค่า(Values) ของการดำเนินงานและผลที่ได้รับ แนวคิดของทายเลอร์(Ralph W.Tyler n.d.) เมทเฟสเซลและไมเคิล(Metfessel ie Michael) แฮมมอนด์ (Robert L.Hammond) และ ครอนบาค(Lee J.Cronbach) นิยามไว้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึงการดำเนินการให้ได้มาซึ่งการตัดสินใจประสิทธิผลที่เกิดขึ้น(Effectiveness) ว่า การดำเนินงานทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการได้มากหรือน้อยเพียงใด และแนวคิดของ สตรัฟเฟิลบีม(Daniel L. Stufflebeam) อัลคิน(Marvin C.Alkin) และกูบา(Egon Guba) นิยามการประเมินโครงการไว้ว่า กระบวนการที่กำหนดรวบรวม และใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ (Decision Making)

ลักษณะสำคัญของการประเมินโครงการ(สุวิมล ดิรกันนท์. 2548: 2) มีดังนี้

1. การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการดำเนินงานตามโครงการในทุกรูปแบบ และทุกขั้นตอน
2. มีการเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์
3. มีการใช้ข้อมูลนั้นเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ
4. สารสนเทศที่ได้จากข้อมูล สามารถนำมาใช้ในการปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ

โดยสรุปการประเมินโครงการ หมายถึงการดำเนินการอย่างเป็นระบบในการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามสภาพความเป็นจริง เพื่อทราบถึงประสิทธิผล และประสิทธิภาพของโครงการที่ถูกรับ ประเมิน โดยทำการประเมินได้ตั้งแต่ก่อนการดำเนินการโครงการ ระหว่างการดำเนินการโครงการ

และหลังการดำเนินการโครงการ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นข้อเท็จจริงของโครงการ ให้ผู้บริหารนำมาใช้เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจดำเนินโครงการต่อไป หรือปรับปรุงแก้ไขกระบวนการ และอื่นๆ ที่พบว่า เป็นจุดด้อยของโครงการ หรือล้มเลิกโครงการ

จุดมุ่งหมายของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการมีส่วนช่วยให้ผู้บริหารโครงการได้ตระหนักถึงคุณภาพของโครงการที่กำหนดขึ้น สามารถตัดสินใจในการดำเนินการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงโครงการให้มีความถูกต้องเหมาะสมส่งผลให้โครงการนั้นดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุถึงเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ทุกประการ

การประเมินโครงการมีความมุ่งหมายและมีความสำคัญตามความคิดเห็นของนักวิชาการการประเมิน ดังต่อไปนี้

ประชุม รอดประเสริฐ (2539: ออนไลน์) ได้กล่าวสรุปถึงความมุ่งหมายของการประเมินโครงการจากแนวคิดของนักปรัชญาการประเมินไว้ดังนี้

1. การประเมินจะช่วยให้การกำหนดวัตถุประสงค์และมาตรฐานของการดำเนินงานมีความชัดเจนขึ้น กล่าวคือก่อนที่โครงการจะได้รับการสนับสนุนให้นำไปใช้ย่อมจะได้รับการตรวจสอบอย่างละเอียดจากผู้บริหารและผู้ประเมิน ส่วนใดที่ไม่ชัดเจนเช่นวัตถุประสงค์หรือมาตรฐานในการดำเนินงานหากขาดความแน่นอนแจ่มชัด จะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้มีความถูกต้องชัดเจนเสียก่อน ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่าการประเมินโครงการมีส่วนช่วยให้โครงการมีความชัดเจนและสามารถที่จะนำไปปฏิบัติอย่างได้ผล มากกว่าโครงการที่ไม่ได้รับการประเมิน

2. การประเมินโครงการช่วยให้การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างคุ้มค่าหรือเกิดประโยชน์เต็มที่ ทั้งนี้เพราะการประเมินโครงการจะต้องวิเคราะห์ทุกส่วนของโครงการ ข้อมูลใดหรือปัจจัยใดที่เป็นปัญหาจะได้รับการจัดสรรให้อยู่ในจำนวนหรือปริมาณที่เหมาะสมเพียงพอแก่การดำเนินงาน ทรัพยากรที่ไม่จำเป็นหรือมีมากเกินไปจะได้รับการตัดทอน และทรัพยากรใดที่ขาดก็จะได้รับการจัดหาเพิ่มเติม ฉะนั้นการประเมินโครงการจึงมีส่วนที่ทำให้การใช้ทรัพยากรของโครงการเป็นไปอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ

3. การประเมินโครงการช่วยให้แผนงานบรรลุวัตถุประสงค์ เมื่อโครงการได้รับการตรวจสอบวิเคราะห์ปรับปรุงแก้ไขให้ดำเนินการไปด้วยดี ย่อมจะทำให้แผนงานดำเนินไปด้วยดีและบรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ หากโครงการใดโครงการหนึ่งมีปัญหาในการนำไปปฏิบัติ ย่อมกระทบกระเทือนต่อแผนงานทั้งหมดโดยส่วนรวม ฉะนั้นจึงอาจกล่าวได้เช่นเดียวกันว่าหากการประเมินโครงการมีส่วนช่วยให้โครงการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมหมายถึงการประเมินโครงการมีส่วนช่วยให้แผนงานบรรลุถึงวัตถุประสงค์และดำเนินงานไปด้วยดีเช่นเดียวกัน

4. การประเมินโครงการมีส่วนช่วยในการแก้ปัญหาอันเกิดจากผลกระทบของโครงการและทำให้โครงการมีข้อที่ก่อให้เกิดความเสียหายลดน้อยลง

5. การประเมินโครงการมีส่วนช่วยอย่างสำคัญในการควบคุมคุณภาพของงาน โดยการประเมินโครงการเป็นการตรวจสอบและควบคุมชนิดหนึ่งซึ่งดำเนินงานอย่างมีระบบและมีความเป็นวิทยาศาสตร์อย่างมาก ทุกอย่างของโครงการและปัจจัยทุกชนิดที่ใช้ในการดำเนินงานจะได้รับการวิเคราะห์อย่างละเอียดถี่ถ้วนคือทั้งข้อมูลนำเข้า (Inputs) กระบวนการ (Process) และผลงาน (Outputs) จะได้รับการตรวจสอบประเมินผลทุกขั้นตอนส่วนใดที่เป็นปัญหาหรือไม่มีคุณภาพจะได้รับการพิจารณาย้อนกลับ (feedback) เพื่อให้มีการดำเนินงานใหม่จนกว่าจะเป็นไปตามมาตรฐานหรือเป้าหมายที่ต้องการ ดังนั้น จึงถือได้ว่าการประเมินผลเป็นการควบคุมคุณภาพของโครงการ

6. การประเมินโครงการมีส่วนในการสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ปฏิบัติตามโครงการ เพราะการประเมินโครงการมิใช่เป็นการควบคุมบังคับบัญชาหรือสั่งการ แต่เป็นการศึกษาวิเคราะห์เพื่อการปรับปรุงแก้ไขและเสนอแนะวิธีการใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติโครงการ อันยอมจะนำมาซึ่งผลงานที่ดีเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้องทั้งปวง โดยลักษณะเช่นนี้ย่อมทำให้ผู้ปฏิบัติมีกำลังใจ มีความพึงพอใจ และมีความตั้งใจกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานต่อไป

ประโยชน์ของการประเมินโครงการจะช่วยให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการ ช่วยให้ข้อมูลที่ยังบอกถึงประสิทธิภาพของการดำเนินงานโครงการว่าเป็นอย่างไรค้ำกับการลงทุนหรือไม่ เป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานโครงการ เพราะการประเมินโครงการด้วยตนเอง จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบผลการดำเนินงาน จุดเด่น จุดด้อย และนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นยิ่ง แก้วมณี. 2548:16; อ่างอิงจาก สมคิด พรหมจ้อย. 2542: 30)

ความมุ่งหมายตามเหตุผล ของการประเมินโครงการ (Rossi and Freeman.1982: 15) มีดังต่อไปนี้

1. เพื่อพิจารณาถึงคุณค่าและการคาดคะเนคุณประโยชน์ของโครงการ
2. เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารโครงการ
3. เพื่อเป็นการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขการดำเนินโครงการ
4. เพื่อเป็นการวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียหรือข้อจำกัดของโครงการ เพื่อการตัดสินใจในการสนับสนุนโครงการ
5. เพื่อการตรวจสอบว่าการดำเนินโครงการบรรลุถึงเป้าหมายมากน้อยเพียงใด

โดยสรุป การประเมินโครงการมีจุดมุ่งหมาย เพื่อการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการให้ชัดเจน เพื่อช่วยในการวางแผนโครงการ ให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าเพิ่มในส่วนที่ขาดและลดในส่วนที่เกิน เพื่อใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของงาน ใช้ในการบอกถึงสภาพปัญหาผลกระทบที่เกิดจากโครงการ เพื่อวินิจฉัยว่า โครงการมีความสำเร็จหรือล้มเหลวอย่างไร และยังเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ปฏิบัติงานในโครงการ

ประเภทของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการมักมีการแบ่งประเภทที่แตกต่างกันไปตามเกณฑ์ โดยมักจะจำแนกด้วยเกณฑ์ความอยากรู้ของผู้ประเมินที่มีต่อลักษณะ หรือสถานภาพบางประการของโครงการ

ตามลำดับเวลาในการบริหารโครงการ และเกณฑ์วัตถุประสงค์ หรือความต้องการในการประเมินมากกว่าการใช้เกณฑ์อื่นๆ ประเภทของการประเมินโครงการ โดยใช้เกณฑ์ลำดับเวลาการบริหารโครงการ แบ่งเป็น 3 ระยะ (เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์, 2541: 9) ดังนี้

1. การประเมินก่อนเริ่มโครงการ เป็นการประเมินเบื้องต้นที่จำเป็นสำหรับการวางแผนโครงการที่มีประสิทธิภาพ เป็นการวางแผนโครงการจากข้อมูล ข้อเท็จจริง เป็นการประเมินเพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการของสังคม หรือชุมชน ซึ่งเป็นแหล่งเป้าหมายในการนำโครงการไปปฏิบัติ ซึ่งรู้จักกันในหมู่นักประเมินว่า เป็นการประเมินความต้องการจำเป็น (need assessment)

2. การประเมินกระบวนการขณะดำเนินการโครงการ เป็นการประเมินการใช้ทรัพยากรของโครงการตามที่ได้ออกแบบ การปฏิบัติโครงการกับกลุ่มเป้าหมายของโครงการว่า การใช้ทรัพยากรตามแบบ มีขีดความสามารถในการสร้างผลผลิตตามแผนที่วางไว้หรือไม่

3. การประเมินผลผลิตเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบว่าโครงการก่อให้เกิดผลหรือเปลี่ยนแปลงตามที่ต้องการหรือไม่ ทั้งที่เป็นผลโดยตรงต่อกลุ่มเป้าหมาย ตลอดจนผลกระทบที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม หรือชุมชนที่กลุ่มเป้าหมายมีส่วนเกี่ยวข้อง การประเมินผลผลิตนอกจากจะศึกษาถึงผลโดยตรงที่คาดหวัง ยังต้องพิจารณาถึงผลที่ไม่คาดหวัง ประกอบด้วยผลที่เป็นทางบวกและทางลบต่อสังคม ดังนั้นการประเมินผลผลิตจึงเป็นการประเมินถึงความสำเร็จ หรือล้มเหลวของโครงการ โดยพิจารณาถึงผลที่เกิดขึ้นจริงเมื่อสิ้นสุดโครงการเทียบกับผลที่คาดหวังไว้ในวัตถุประสงค์ของโครงการ และเป็นการศึกษาถึงผลกระทบ (impact) ซึ่งหมายถึงความสำเร็จของโครงการก่อให้เกิดผลที่ตามมาในบริบทของสังคมที่กลุ่มเป้าหมายเกี่ยวข้อง มีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่พึงประสงค์หรือไม่ ตลอดจนผลอื่นๆ ที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของโครงการที่เรียกว่า ผลข้างเคียง (side effect) ทั้งที่เป็นผลบวก และผลลบต่อการบ่งชี้ถึงความสำเร็จของโครงการการประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการนี้

สอดคล้องกับที่อรรถัย ศักดิ์สูง (2553: ออนไลน์) ได้แบ่งประเภทการประเมินโครงการไว้ 4 ประเภท คือ ประเมินก่อนดำเนินโครงการ (Ex-ante' Evaluation) ประเมินระหว่างดำเนินโครงการ (Formative Evaluation) ประเมินเสร็จสิ้นโครงการ (Summative Evaluation) ประเมินหลังเสร็จสิ้นโครงการ (Follow – up) โดยมีรายละเอียดดังนี้

การประเมินก่อนดำเนินการ จุดมุ่งหมายจะวิเคราะห์ข้อมูลก่อน คือ สรรวจความต้องการ (Need Assessment) และศึกษาหาความเป็นไปได้ (Feasibility) คือ พิจารณาสภาพความพร้อมในการดำเนินโครงการ

ประเมินระหว่างดำเนินการ เพื่อศึกษาหาความก้าวหน้าของโครงการ เพื่อทราบปัญหาอุปสรรคแต่ละช่วง และนำข้อมูลมาปรับปรุง

การประเมินเสร็จสิ้นโครงการ เพื่อดูว่าบรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายมากน้อยเพียงใด เน้นผลที่เกิดจากโครงการ

การประเมินหลังเสร็จสิ้นโครงการ คือ การติดตามงานเป็นขั้นสุดท้ายของการประเมินโครงการ ดูสภาพความสำเร็จ ความล้มเหลวของโครงการ ผลที่เกิดจากโครงการ นอกจากนี้ยังได้แสดงตารางจำแนกประเภทโครงการที่เหมาะสมกับประเภทของการประเมินไว้ ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 สรุปประเภทการประเมินโครงการ

ประเภทดำเนินการ	โครงการที่เหมาะสม	โครงการที่ไม่เหมาะสม
ก่อนดำเนินการ	โครงการสำคัญ งบประมาณ มากความเสี่ยงสูง	โครงการนโยบาย โครงการเร่งด่วน
ระหว่างดำเนินงาน	ระยะเวลานานพอสมควร (2 สัปดาห์/1 เดือน)	ระยะเวลานสั้น (3 วัน)
เสร็จสิ้นดำเนินงาน	ระยะเวลานสั้น	วัดทักษะ/เจตคติ
หลังเสร็จสิ้นโครงการ	วัดทักษะ/เจตคติ	ระยะเวลานสั้น

ที่มา: อรทัย ศักดิ์สูง. (2553): ออนไลน์.

ประเภทของการประเมินอาจจำแนกได้เป็น 4 ประเภท โดยอาศัยเกณฑ์ เช่น ใช้เวลา วัตถุประสงค์ วิธีการ และ รูปแบบการประเมิน (อนรรักษ์ ปัญญาวัฒน์. 2553: ออนไลน์) ดังนี้

1. การประเมินโครงการก่อนดำเนินการ (Preliminary Evaluation) เป็นการศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Study) ก่อนที่เริ่มดำเนินโครงการใด ๆ โดยอาจทำการศึกษาถึงประสิทธิภาพของปัจจัยป้อน ความเหมาะสมของกระบวนการที่คาดว่าจะนำมาใช้ในการบริหารจัดการโครงการ ปัญหา อุปสรรค ความเสี่ยงของโครงการ ตลอดจนผลลัพธ์ หรือประสิทธิผลที่คาดว่าจะได้รับ ในขณะเดียวกันก็อาจจะศึกษาผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ เช่น

- การประเมินผลกระทบด้านสังคม (Social Impact Assessment –SIA)
- การประเมินผลกระทบด้านนิเวศ (Ecological Impact Assessment – EIA)
- การประเมินผลกระทบด้านการเมือง (Political Impact Assessment – PIA)
- การประเมินผลกระทบด้านเทคโนโลยี (Technological Impact Assessment - TIA)
- การประเมินผลกระทบด้านประชากร (Population Impact Assessment – PIA)
- การประเมินผลกระทบด้านนโยบาย (Policy Impact Assessment – POIA)
- การประเมินผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ (Economic Impact Assessment)

การประเมินโครงการก่อนดำเนินการนี้มีประโยชน์สำหรับนักลงทุน เพื่อศึกษาดูว่าก่อนลงมือโครงการใด ๆ นั้น จะเกิดความคุ้มค่าแก่การลงทุน (Cost effectiveness) หรือจะเกิดผลกระทบ

ต่อระบบสิ่งแวดล้อมทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ประชากร เทคโนโลยี และระดับนโยบาย หรือไม่ หากได้ทำการศึกษารอบคอบแล้ว อาจจะได้ผลคาดการณ์ล่วงหน้าว่า จะเกิดประโยชน์หรือโทษอย่างไร ปัญหา อุปสรรค เป็นอย่างไร เพื่อผู้เป็นเจ้าของโครงการจะได้ ตัดสินล่วงหน้าว่าจะเลิกล้มโครงการหรือปรับปรุงองค์ประกอบ และกระบวนการบริหารจัดการโครงการเพียงใด เพื่อให้เกิดผลดี

2. การประเมินผลระหว่างดำเนินโครงการ อาจจะทำเป็นในห้วงเวลาเริ่มต้นโครงการ (Inception Study) และระหว่างดำเนินโครงการที่ผ่านพ้นช่วงแรกไปแล้ว (Formative Evaluation) ผลที่ได้จากการประเมินดังกล่าวนี้จะช่วยปรับปรุงทั้งปัจจัยป้อน กระบวนการบริหารจัดการ และแม้แต่วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการให้เป็นไปตามความเหมาะสมให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีชื่อเรียกการประเมินแบบนี้อีก เช่น การประเมินความก้าวหน้า (Progress Evaluation) และการประเมินการดำเนินการ (Implementation Evaluation) เป็นต้น

3. การประเมินผลรวมสรุป (Summative Evaluation) มักใช้หลังสิ้นสุดโครงการใหม่ ๆ เพื่อค้นหาประสิทธิผลของการดำเนินโครงการว่าบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร หรือทบทวนกระบวนการบริหารจัดการว่า ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวประการใด การประเมินผลประเภทรวมสรุปนี้ อาจมองในมิติของโครงการระยะยาว ออกเป็น ช่วงโครงการ (Phase) ซึ่งการประเมินลักษณะนี้ก็มองได้เป็น 2 ประเภท คือ เป็นทั้งการประเมินรวมสรุปของแต่ละช่วงโครงการ (Summative evaluation of each phase) หรืออาจจะมองการประเมินของแต่ละช่วงโครงการเป็นการประเมินระหว่างดำเนินการ (Formative) ของโครงการระยะยาวทั้งหมดก็ได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับมุมมองของผู้อ่านหรือเจ้าของโครงการ

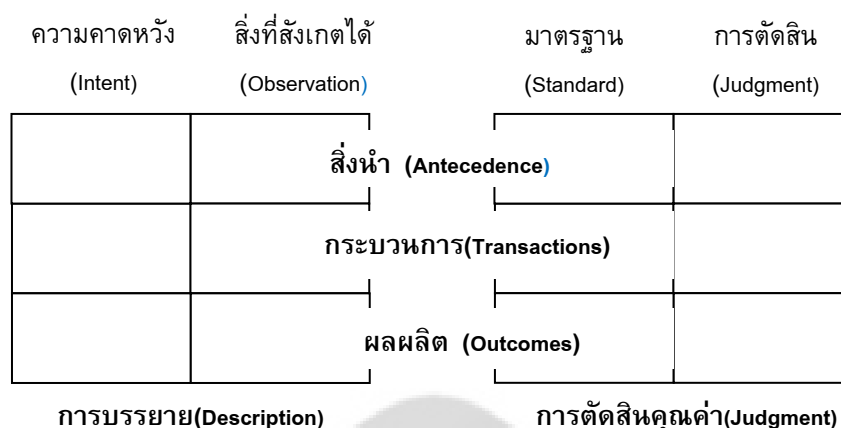
4. การประเมินผลกระทบของโครงการ เป็นการตรวจสอบผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานในแต่ละโครงการ และภาพรวมของผลกระทบทั้งหลาย ๆ ชนิด เช่น ผลกระทบด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ระบบนิเวศ หรือสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี ประชากร และด้านนโยบาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเป้าหมายของการประเมินผลกระทบนั้นว่า ต้องการเน้นด้านใดเป็นสำคัญ แต่อย่างไรก็ตาม ผู้รับผิดชอบโครงการจำเป็นต้องศึกษาดูว่า ในเชิงนิติศาสตร์แล้ว จะต้องมีการประเมินผลกระทบด้านใดบ้าง

รูปแบบการประเมิน

วิธีการประเมินการสนับสนุน (Countenance of Education Evaluation)

รูปแบบการประเมิน Countenance of Education Evaluation หรือ “วิธีการประเมินการสนับสนุน” ซึ่งรูปแบบนี้เป็นแนวคิดที่ โรเบิร์ต อี สเตค (Robert E. Stake) ได้เสนอไว้ในปี พ.ศ.2510 ตามแนวคิดของสเตคการประเมินโครงการต้องมีการบรรยายเกี่ยวกับโครงการอย่างละเอียด เพื่อให้ครอบคลุมสารสนเทศที่จะตอบสนองรูปแบบการประเมินโครงการอย่างมีระบบ โดยการบรรยายและตัดสินคุณค่าเกี่ยวกับโครงการตามหลักการของโครงการอย่างมีระบบ สเตคได้สร้างแบบจำลองทาง

ความคิดเกี่ยวกับการประเมิน (เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี 2548: 39; อ้างอิงจาก: วอร์เทิร์น และ แซนเดอร์. 2526:113) ดังมีโครงสร้างตามภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 รูปแบบวิธีการประเมินการสนับสนุน

ที่มา: เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2548). การประเมินโครงการแนวคิดและแนวปฏิบัติ.

หน้า 39.

ในการประเมินโครงการสิ่งที่นักประเมินต้องให้ความสำคัญกับข้อมูล 2 ส่วนคือ ข้อมูลการบรรยาย กับข้อมูลที่เป็นการตัดสินใจ ข้อมูลทั้งสองเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นมาก เป็นพื้นฐานของการประเมิน (รัตนะ บัวสนธ์. 2545: 3)

ข้อมูลการบรรยาย หมายถึงสิ่งใดก็ตามที่เกิดขึ้นจริงจากโครงการ ไม่ว่าสิ่งนั้นจะเกิดขึ้นโดยตรงหรือทางอ้อมก็ตาม ซึ่งนักประเมินต้องพยายามรวบรวมให้ครอบคลุมรอบด้านแล้วนำเสนอ (รัตนะ บัวสนธ์. 2545: 3) กล่าวคือในภาคการบรรยายนี้ผู้ประเมินจะต้องหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการให้ได้มากที่สุด (ขนิษฐา วิทยานุมาศ. 2544: ออนไลน์)

ข้อมูลการตัดสินใจ หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับข้อมูลในประเด็นต่างๆ ของโครงการที่เกิดขึ้น (รัตนะ บัวสนธ์. 2545: 4) โดยเป็นการตัดสินใจว่า โครงการประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด ผู้ประเมินต้องพยายามศึกษาดูว่า มาตรฐานใดบ้างที่เหมาะสมในการที่จะนำมาเปรียบเทียบเพื่อช่วยในการตัดสินใจ (ขนิษฐา วิทยานุมาศ. 2544: ออนไลน์)

ข้อมูลการบรรยาย (Description Matrix)

สแตกได้แบ่งข้อมูลเกี่ยวกับการบรรยายโครงการ (Description Matrix) ออกเป็น 2 ใหญ่ๆ คือ

1. ความคาดหวัง (Intents) เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่คาดหวังหรือเป้าหมาย เป็นส่วนที่กล่าวถึงความคาดหวัง เป็นความต้องการของโครงการว่าต้องการที่จะให้อะไรเกิดขึ้นบ้าง เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมาย เป็นสิ่งที่เราคาดว่าน่าจะเป็นการเกิดถ้าโครงการไปใช้ โดยคาดหวังว่าในประเด็น

ต่างๆ จะมีอะไรบ้าง (รัตนะ บัวสนธ์. 2545: 4) อย่างไรก็ตามก็ตีการประเมินทางการศึกษาไม่ควรจะสนใจเป้าหมายหรือคาดหวังเฉพาะในแง่พฤติกรรมของผู้เรียนเพียงอย่างเดียว ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบอื่นๆด้วย (ชินษฐา วิทยานุมาศ. 2544: ออนไลน์)ความคาดหวังแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

1.1 ส่วนหน้าที่คาดหวัง (Intended Antecedents) เป็นการคาดหวังเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น หรือสิ่งที่มีอยู่ก่อนหรือสิ่งนำ เป็นการกล่าวถึงสิ่งที่เป็นปัจจัยเบื้องต้นที่จะใช้ในการดำเนินงานโครงการ หรือหมายถึงเป้าหมายหรือแผนที่ผู้ประเมินคาดหวังว่าจะเกิดขึ้นเกี่ยวกับเงื่อนไขต่างๆที่มีมาก่อน (รัตนะ บัวสนธ์. 2545: 5) เช่น

- ความคาดหวังเกี่ยวกับฐานะของนักเรียนก่อนนำโครงการมาใช้ เช่น ความถนัดทางการเรียน ความสนใจ ประสบการณ์ที่มีมาก่อน ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวของนักเรียน เป็นต้น

- การวางแผนสำหรับสิ่งแวดล้อมทางบ้านของนักเรียนที่อยู่ห่างจากโรงเรียน
- ความคาดหวังของครอบครัวที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน

1.2 กระบวนการที่คาดหวัง (Intended Transactions) เป็นการคาดหวังเกี่ยวกับกระบวนการหรือการปฏิบัติ ได้แก่ การพิจารณาถึงปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในโครงการ เช่น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน (อรทัย ศักดิ์สูง. 2553: ออนไลน์).

1.3 ผลผลิตที่คาดหวัง (Intended Outcomes) เป็นการคาดหวังเกี่ยวกับผลผลิตที่จะเกิดขึ้น ได้แก่ การกล่าวถึงผลผลิตที่จะได้จากโครงการ ซึ่งอาจจะเป็นความรู้ความสามารถผลสัมฤทธิ์ทัศนคติ ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปที่สังเกตเห็นได้ หรือสามารถสอบวัดได้ ถึงแม้ว่าจะต้องใช้เวลากว่าจะเห็นผล ที่เกิดขึ้น

2. สิ่งที่เกิดขึ้นได้ (Observation) เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ๆ หรือสิ่งที่ได้จากการสังเกตหรือการสอบวัด จากความเป็นจริงอันได้แก่ ข้อมูลต่าง ๆ เช่น แบบตรวจสอบรายการ การสัมภาษณ์และแบบทดสอบต่าง ๆ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ๆ จะต้องเก็บรวบรวมใน 3 ด้าน เช่นเดียวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวัง กล่าวคือจะต้องเก็บข้อมูล ที่เกี่ยวกับ

2.1 ส่วนหน้าที่สังเกตได้ (Observed Antecedents) เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ๆ ในด้านปัจจัยเบื้องต้น หรือสิ่งที่มีอยู่ก่อน (อรทัย ศักดิ์สูง. 2553: ออนไลน์). และเป็นข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือต่างๆไปเก็บรวบรวมมานำเสนอ(รัตนะ บัวสนธ์. 2545: 6)

2.2 กระบวนการที่สังเกตได้ (Observed Transactions) เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ๆ ในด้านกระบวนการ (อรทัย ศักดิ์สูง. 2553: ออนไลน์).หรือหมายถึงข้อมูลที่ผู้ประเมินใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เกิดขึ้น เป็นข้อมูลที่ผู้ประเมินไปเก็บโดยใช้เครื่องมือต่างๆวิธีการต่างๆไปเก็บ เกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ (รัตนะ บัวสนธ์. 2545: 6)

2.3 ผลผลิตที่สังเกตได้(Observed Outcomes) เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ๆ ในด้านผลผลิตก่อนที่จะมีการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการบรรจุไว้ในตารางข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ ผู้ประเมินจำเป็นต้องมีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เรียกว่า ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data) หรือหลักการ (Rationale) ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องถึงหลักการและเหตุผล หลักการและเหตุผลจะ

ทำหน้าที่เป็นพื้นฐานปรัชญา และเปรียบเทียบจุดมุ่งหมายเบื้องต้นของโครงการ(อรทัย ศักดิ์สูง. 2553: ออนไลน์). นอกจากนี้ยังหมายถึงข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติ ผลย้อนกลับด้านการจัดการเรียนการสอนของครู (รัตนะ บัวสนธ์. 2545: 6)

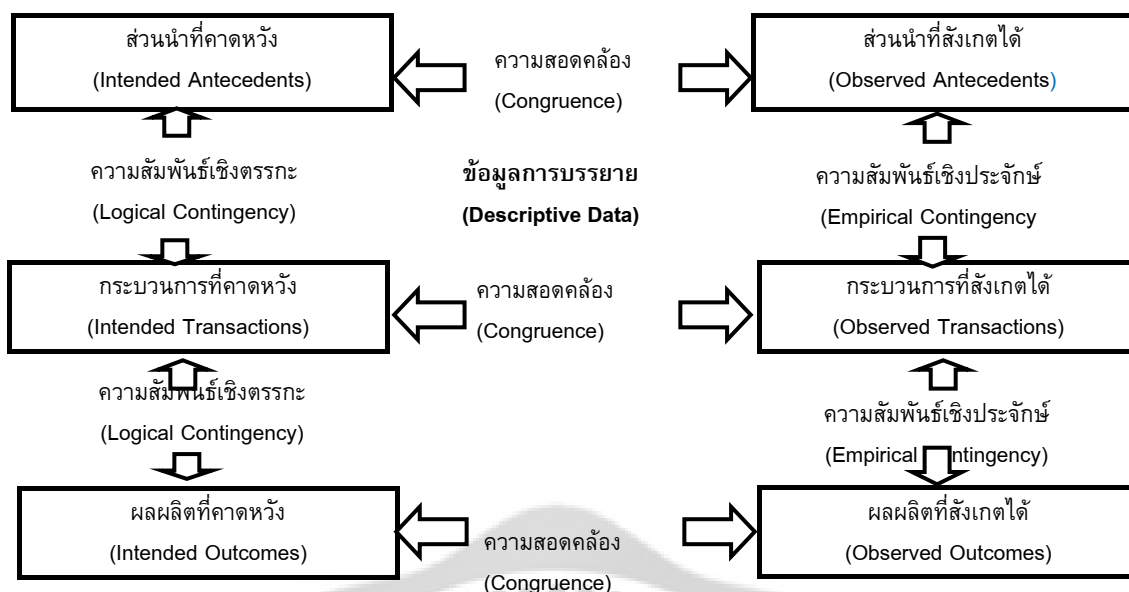
ความสัมพันธ์ และความสอดคล้อง (Congruence and Congruence)

การพิจารณาหรือการประเมินผล ข้อมูลเหล่านั้น โดยมีวิธีดำเนินการ 2 วิธี คือ

1. Contingency เป็นความสอดคล้องเชิงเหตุผล (ขนิษฐา วิทยานุมาศ. 2544: ออนไลน์) จะพิจารณาความสัมพันธ์ในแนวตั้ง (Logical Contingency) ซึ่งเป็นการพิจารณาทางด้านความสัมพันธ์เชิงเหตุผล พิจารณาความสัมพันธ์ของสิ่งที่คาดหวังจะเกิดขึ้นทั้ง 3 ด้าน คือ ส่วนนำ กระบวนการและผลผลิตว่าเป็นเหตุเป็นผลหรือมีความเหมาะสมเพียงใด โดยใช้หลักการ ทฤษฎี และการวิจัยเข้ามาช่วย จะเห็นได้ว่าการตรวจสอบความสัมพันธ์นี้ กระทำขึ้นเมื่อเรายังไม่มีข้อมูล ที่ได้จากการปฏิบัติโครงการจริง นั่นคือทำก่อนที่จะได้เริ่มดำเนินงานของโครงการนั่นเอง

2. Congruence เป็นความสอดคล้องที่เกิดขึ้นจริง หรือเป็นความสอดคล้องในเชิงประจักษ์ พิจารณาความสัมพันธ์ในแนวนอน(Empirical Congruence) การดูความสัมพันธ์ของข้อมูลจริง เป็นการพิจารณาการตรวจสอบความสัมพันธ์ของส่วนนำ กระบวนการและผลผลิต เมื่อโครงการได้ทำไปแล้วและได้มีข้อมูลจริงเกิดขึ้นแล้ว จะต้องใช้การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวม

3. การประเมินผลโดยการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่คาดหวังจะเกิดขึ้นกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ดำเนินการได้ต่อเมื่อนักประเมินได้กำหนดสิ่งที่คาดหวังในด้านต่าง ๆ 3 ด้าน ที่ถือว่าเป็นจุดมุ่งหมายของโครงการไว้แล้ว หลังจากที่โครงการได้ดำเนินไปแล้ว จึงเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการทั้ง 3 ด้านนี้ จากนั้นนำเอาข้อมูลทั้ง 2 ส่วนมาพิจารณาเปรียบเทียบว่า มีความสอดคล้องกันมากน้อยเพียงใด เพื่อดูว่าสิ่งที่ตั้งใจจะเกิดขึ้นจริง นั้นเกิดขึ้นจริงหรือไม่ หรือเป็นไปตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ ในการประเมินความสัมพันธ์และความสอดคล้อง กับข้อมูลทั้ง 6 ด้านในส่วนการบรรยายข้างต้น สามารถแสดงได้ดังภาพประกอบ 4

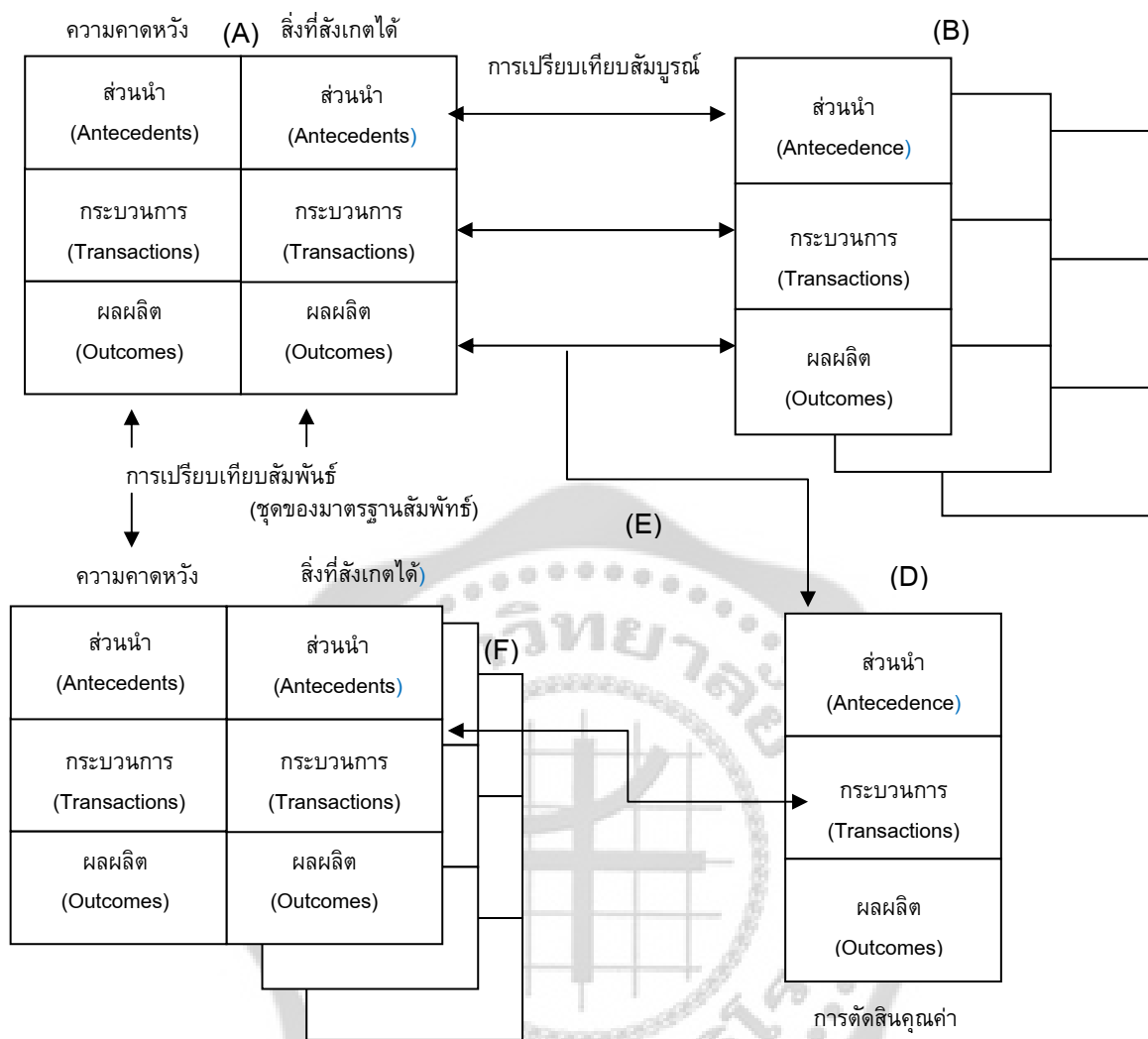

ภาพประกอบ 4 แสดงถึงกระบวนการตรวจสอบข้อมูลการบรรยาย

ที่มา: Robert E Stake. (1967): online.

มาตรฐานและการตัดสิน (Standard and Judgments)

การตัดสินคุณค่าส่วนต่างๆ ต้องมีเกณฑ์มาตรฐานส่วนนำ มาตรฐาน กระบวนการ และ มาตรฐานผลผลิตก่อน เมื่อมีเกณฑ์แล้วสามารถนำมาเปรียบเทียบเพื่อตัดสินคุณค่าได้ (รัตนะ บัว สนธ์. 2545: 8) เกณฑ์ในการนำมาเปรียบเทียบเพื่อการตัดสินคุณค่า มี 2 ประเภทคือ 1) เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Standard) เป็นเกณฑ์ที่เราตั้งไว้ อาจเกิดขึ้นก่อนโดยมีความเป็นอิสระจากพฤติกรรมของกลุ่ม 2) เกณฑ์สัมพัทธ์ (Relative Standard) เป็นเกณฑ์ที่ได้มาจากพฤติกรรมของกลุ่ม (ขนิษฐา วิทยานุมาศ. 2544: ออนไลน์) การเปรียบเทียบเกณฑ์เพื่อการตัดสินคุณค่าแสดงได้ดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 แสดงกระบวนการตัดสินคุณค่าของโครงการทางการศึกษา

ที่มา: รัตนะ บัวสนธ์. (2543). การประเมินโครงการโดยวิธีการของสแตค. หน้า 8.

จากภาพประกอบ 5 แสดงให้เห็นข้อมูลการบรรยายของโครงการที่ต้องการประเมิน (B) เป็นชุดของมาตรฐานสัมบูรณ์ของส่วนนำ กระบวนการและผลผลิต(C) เป็นของโครงการอื่นที่มีคุณลักษณะคล้ายกับโครงการที่ต้องการประเมิน และชุดของมาตรฐานสัมพัทธ์ (D) เป็นการตัดสินคุณค่าของโครงการที่มีแบบจาก (E) โดยการใช้การเปรียบเทียบข้อมูลการบรรยายของโครงการกับชุดของมาตรฐานสัมบูรณ์และจาก (F) โดยการเปรียบเทียบข้อมูลการบรรยายของโครงการด้วยข้อมูลการบรรยายของโครงการอื่นหรือเรียกว่าชุดของมาตรฐานสัมพัทธ์ (รัตนะ บัวสนธ์. 2543: 10)

หลักการและเหตุผล(Rationale)

เป็นการบอกให้เห็นถึงความคาดหวังที่จะประเมิน ซึ่งผู้ประเมินสามารถที่จะรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติการ นอกจากนี้ในหลักการและเหตุผลบอกให้รู้ว่า กลุ่มอ้างอิงที่เราควรไปเก็บรวบรวมข้อมูลมีใครบ้าง (รัตนะ บัวสนธ์. 2543: 10) ดังภาพประกอบ 6

	ความคาดหวัง (Intent)	สิ่งที่สังเกตได้ (Observation)	มาตรฐาน (Standard)	การตัดสิน (Judgment)
หลักการ และ เหตุผล		สิ่งนำ (Antecedence)		
		กระบวนการ(Transactions)		
		ผลผลิต (Outcomes)		
	การบรรยาย(Description)		การตัดสินคุณค่า(Judgment)	

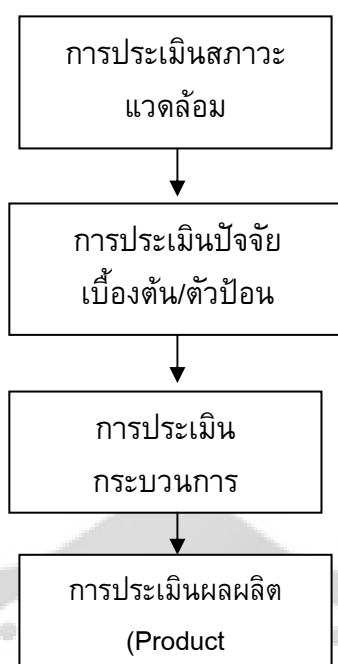
ภาพประกอบ 6 แสดงข้อมูลที่ผู้ประเมินต้องรวบรวมในการประเมินโครงการ

ที่มา: รัตนะ บัวสนธ์. (2543). *การประเมินโครงการโดยวิธีการของสแตค*. หน้า 9.

ข้อดีสำหรับรูปแบบของการประเมินของสแตค คือ เสนอวิธีการประเมินเป็นระบบ เพื่อจัดเตรียมข้อมูลเชิงบรรยาย และตัดสินคุณค่า มีมาตรฐานในการประเมินปรากฏชัดเจน แต่มีข้อจำกัดคือ เซลล์บางเซลล์ของเมตริกมีความคาบเกี่ยวกัน และความแตกต่างระหว่างเซลล์ไม่ชัดเจน ซึ่งอาจจะทำให้เกิดความขัดแย้งภายในโครงการได้

รูปแบบการประเมินโครงการแบบ CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม

รูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP Model) เป็นการประเมินภาพรวมของโครงการ ตั้งแต่บริบท ปัจจัยป้อน กระบวนการ และผลผลิต (Context, Input, Process and product) โดยจะใช้วิธีการสร้างเกณฑ์และประสิทธิภาพของโครงการ ทั้งภาพรวมหรือรายปัจจัยเป็นสำคัญ ซึ่งพออธิบายได้ดังภาพประกอบ 7

ภาพประกอบ 7 รูปแบบการประเมินแบบCIPP

1. การประเมินด้านบริบท หรือประเมินเนื้อความ (context Evaluation) เป็นการศึกษาปัจจัยพื้นฐานที่นำไปสู่การพัฒนาเป้าหมายของโครงการ ได้แก่ บริบทของสภาพแวดล้อม นโยบาย วิสัยทัศน์ ปัญหา แหล่งทุน สภาพความผันผวนทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ตลอดจนแนวโน้มการก่อตัวของปัญหาที่อาจจะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินโครงการ เป็นต้น

2. การประเมินปัจจัยป้อน (Input Evaluation) เพื่อค้นหาประสิทธิภาพขององค์ประกอบที่นำมาเป็นปัจจัยป้อน ซึ่งในด้านการท่องเที่ยวอาจจะจำแนกเป็นบุคคล สิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ศักยภาพการบริหารงาน ซึ่งแต่ละปัจจัยก็ยังจำแนกย่อยออกไปอีก เช่น บุคคล อาจพิจารณาเป็น เพศ อายุ มีสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ความพึงพอใจ ความคาดหวัง ทักษะ ทักษะ ศักยภาพ ความสามารถ ประสบการณ์ ความรู้ คุณวุฒิทางการศึกษา ถิ่นที่อยู่และลักษณะกระบวนการกลุ่ม เป็นต้น

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการศึกษาต่อจากการประเมินบริบทและปัจจัยป้อนว่า กระบวนการเป็นไปตามแผนที่วางไว้ เป็นการศึกษาค้นหาข้อบกพร่อง จุดอ่อน หรือจุดแข็งของกระบวนการบริหารจัดการโครงการที่จะนำโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการศึกษาตรวจสอบประสิทธิผลของโครงการ โดยเฉพาะความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับผลลัพธ์ที่ได้แล้วนำเกณฑ์ที่กำหนดไว้ไป

ตัดสิน เกณฑ์มาตรฐานนั้นอาจจะกำหนดขึ้นเองหรืออาศัยเกณฑ์ที่บุคคลหรือหน่วยงานอื่นกำหนดไว้ก็ได้ ซึ่งในที่นี้ผู้วิจัยจะกล่าวในตอนต่อไป

รูปแบบการประเมินโครงการแบบ Tyler's Goal Attainment Model

ปี ค.ศ. 1930 R.W. Tyler เป็นนักประเมินรุ่นแรก ๆ ที่เริ่มต้นบุกเบิกแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินโครงการ เขามีความเห็นที่ “การประเมินคือการเปรียบเทียบพฤติกรรมเฉพาะอย่าง (performance) กับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่วางไว้” โดยมีความเชื่อว่า จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้อย่างชัดเจน รัดกุมและจำเพาะเจาะจงแล้ว จะเป็นแนวทางช่วยในการประเมินได้เป็นอย่างดีในภายหลัง จากคำจำกัดความของการประเมินดังกล่าวแล้วนี้จะเห็นได้ว่า มีแนวความคิดเห็นว่าโครงการจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ ดูได้จากผลผลิตของโครงการว่าตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้แต่แรกหรือไม่เท่านั้น แนวความคิดในลักษณะดังกล่าวนี้เรียกว่า “แบบจำลองที่ยึดความสำเร็จของจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal Attainment Model or Objective) เรียกว่า Tyler's Goal Attainment Model

ซึ่งต่อมาปี 1950 ได้มีรูปแบบ มาใช้เป็นกระบวนการตัดสินการบรรลุวัตถุประสงค์ของสิ่งที่ทำการประเมิน (R.W. Tyler.1950) เรียกว่า “Triple Ps Model” ดังนี้

P - Philosophy & Purpose -ปรัชญา/จุดมุ่งหมาย

P - Process -กระบวนการ

P - Product -ผลผลิต

ในการประยุกต์ใช้ในการประเมินโครงการทางการศึกษาได้โดยการประเมินความสัมพันธ์ของทั้ง 3 ว่า ปรัชญา/จุดมุ่งหมายของโครงการมีความสัมพันธ์กับกระบวนการและผลผลิตหรือไม่ ถ้าประเมินเป็นส่วน ๆ ก็ประเมินในด้านประสิทธิภาพของปรัชญา/จุดมุ่งหมายและกระบวนการ ประเมินประสิทธิภาพของผลผลิตว่าตรงกับปรัชญา/จุดมุ่งหมายหรือไม่ มีประสิทธิภาพเพียงใด เป็นต้น

3. การประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1 ความเป็นมา ความหมาย และความสำคัญของการประเมินคุณภาพภายนอก

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เรียกโดยย่อว่า สมศ.เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวทางการจัดการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ การประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการประเมินการจัดการศึกษา เพื่อตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาโดยหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกสถานศึกษา เพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของ

สถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งต้องเริ่มต้นจากการที่สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในเพื่อวางแผนพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของตนเอง ดำเนินการปรับปรุงคุณภาพมีการตรวจติดตามคุณภาพ และมีระบบประเมินตนเองก่อน ต่อจากนั้นจึงรับการประเมินภายนอกโดย สมศ. ซึ่งจะดำเนินการโดยพิจารณาและตรวจสอบจากผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา การประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกจึงควรสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพราะต่างก็มุ่งสู่มาตรฐานหรือคุณภาพที่คาดหวังให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนโดยสถานศึกษาทุกแห่งจะต้องได้รับการประเมินอย่างน้อย 1 ครั้งในทุกๆ 5 ปี ทั้งนี้ การประเมินคุณภาพภายนอกครั้งแรก สำหรับสถานศึกษาทุกแห่งจะต้องดำเนินการภายใน 6 ปี นับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติมีผลบังคับใช้ การประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่ 2 เริ่มในปี พ.ศ. 2549 ต่อแล้วเสร็จ ในปี พ.ศ. 2553

ความหมายของการประเมินคุณภาพภายนอก

การประเมินคุณภาพภายนอก คือ การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตามตรวจสอบ และประเมินคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยผู้ประเมินภายนอกที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ผู้ประเมินภายนอกจะต้องมีความเป็นอิสระ และเป็นกลางไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับการประเมินคุณภาพภายนอก อันจะนำไปสู่การเข้าถึงคุณภาพการศึกษาด้วยความเป็นกลางและสร้างสรรค์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างแท้จริง

ความสำคัญของการประเมินคุณภาพภายนอก

การประเมินคุณภาพภายนอก มีความสำคัญต่อสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน ดังต่อไปนี้

1. เป็นการส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานและพัฒนาตนเองให้เต็มตามศักยภาพอย่างต่อเนื่อง
2. เพิ่มความมั่นใจและคุ้มครองประโยชน์ให้ผู้รับบริการทางการศึกษาให้มั่นใจได้ว่าสถานศึกษาจัดการศึกษามุ่งสู่คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีความสามารถ และมีความสุขเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
3. สถานศึกษาและหน่วยงานที่กำกับดูแล เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชนท้องถิ่นมีข้อมูลที่จะช่วยตัดสินใจในการวางแผน และดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการและบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด
4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับนโยบายมีข้อมูลสำคัญในภาพรวมเกี่ยวกับคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาทุกระดับทุกสังกัด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายทางการศึกษาและการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก

- 1) เพื่อตรวจสอบ ยืนยันสภาพจริงในการดำเนินงานของสถานศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด
- 2) เพื่อให้ได้ข้อมูลซึ่งจะช่วยสะท้อนให้เห็นจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษา สาเหตุของปัญหาและเงื่อนไขของความสำเร็จ
- 3) เพื่อช่วยเสนอแนะแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด
- 4) เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพและประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง
- 5) เพื่อรายงานผลการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

3.2 มาตรฐานการศึกษา ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินคุณภาพภายนอก

ในการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษา ประถมศึกษา รอบที่สอง (พ.ศ. 2549-2553) นั้น มีมาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์สำหรับใช้ในการพิจารณา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2549: 66) โดยมีมาตรฐานที่เกี่ยวข้องในงานวิจัยนี้ ดังตาราง 6

ตาราง 6 แสดงมาตรฐานการศึกษาสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง พ.ศ. 2549-2553

มาตรฐานที่	ตัวบ่งชี้	เกณฑ์	เกณฑ์การพิจารณา ระดับตัวบ่งชี้
มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียน มีความสามารถในการ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและ มีวิสัยทัศน์ มี 3 ตัวบ่งชี้ คือ	4.1 ผู้เรียนมีทักษะการ คิดวิเคราะห์ คิด สังเคราะห์ สรุป ความคิดอย่างเป็น ระบบและมีการคิด แบบองค์รวม	4.1.1 ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถจำแนก แจกแจงองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือ เรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างถูกต้อง 4.1.2 ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถจัดลำดับ ข้อมูลได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม 4.1.3 ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถ เปรียบเทียบข้อมูลระหว่างหมวดหมู่ได้ อย่างถูกต้อง 4.1.4 ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถจัดกลุ่ม ความคิดตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดได้ ถูกต้องเช่น การพูดหน้าชั้นตามที่กำหนด เป็นต้น 4.1.5 ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถ ตรวจสอบความถูกต้องตามหลักเกณฑ์ได้ อย่างตรงประเด็น เช่น การตรวจคำ บรรยายภาพตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้ เป็นต้น 4.1.6 ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถสรุปสาระ และเชื่อมโยงเพื่อนำมาวางแผนงาน โครงการได้เช่น การเขียนโครงการ หรือ รายงาน เป็นต้น 4.1.7 ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถสรุป เหตุผลเชิงตรรกะ และสร้างสิ่งใหม่ได้ เช่น การเขียนเรียงความ เขียนเรื่องสั้นได้ เป็น ต้น 4.1.5 ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถ ตรวจสอบความถูกต้องตามหลัก เกณฑ์ได้อย่างตรงประเด็น เช่น การตรวจ ความถูกต้องของภาพตามเกณฑ์ที่ กำหนดให้	-ปรับปรุง ผู้เรียนต่ำกว่าร้อยละ 50 มี คุณลักษณะตาม เกณฑ์การพิจารณา -พอใช้ ผู้เรียนตั้งแต่ ร้อยละ 50-74 มี คุณลักษณะตาม เกณฑ์การพิจารณา -ดี ผู้เรียนตั้งแต่ร้อยละ 75 -89 มี คุณลักษณะตาม เกณฑ์การพิจารณา -ดีมาก ผู้เรียนตั้งแต่ ร้อยละ 90 ขึ้นไปมี คุณลักษณะตามเกณฑ์ การพิจารณา

ตาราง 6 (ต่อ)

มาตรฐานที่	ตัวบ่งชี้	เกณฑ์	เกณฑ์การพิจารณาระดับตัวบ่งชี้
มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ มี 3 ตัวบ่งชี้ คือ	4.1 ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ สรุปความคิดอย่างเป็นระบบและมีการคิดแบบองค์รวม	4.1.6 ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถสรุปสาระและเชื่อมโยงเพื่อนำมาวางแผนงานโครงการได้เช่น การเขียนโครงการ หรือรายงาน เป็นต้น 4.1.7 ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถสรุปเหตุผลเชิงตรรกะ และสร้างสิ่งใหม่ได้ เช่น การเขียนเรียงความ เขียนเรื่องสั้นได้ เป็นต้น 4.2.1 ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถวิจารณ์สิ่งที่ได้เรียนรู้ โดยผ่านการไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล 4.2.2 ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล ความคิดต่างๆ ได้อย่างถูกต้องมีเหตุผล 4.2.3 ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลและเลือกความคิดหรือทางเลือกที่เหมาะสม 4.3.1 ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถรวบรวมความรู้ความคิดเดิมแล้วสร้างเป็นความรู้ใหม่ตามความคิดของตนเองได้อย่างมีหลักเกณฑ์ 4.3.2 ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถคิดนอกกรอบได้ 4.3.3 ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลงานเขียน/งานศิลปะ/งานสร้างสรรค์ 4.3.4 ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถพัฒนาและริเริ่มสิ่งใหม่ 4.3.5 ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถคาดการณ์และกำหนดเป้าหมายในอนาคตได้อย่างมีเหตุผล	-ปรับปรุง ผู้เรียนต่ำกว่าร้อยละ 50 มีคุณลักษณะตามเกณฑ์การพิจารณา -พอใช้ ผู้เรียนตั้งแต่ร้อยละ 50-74 มีคุณลักษณะตามเกณฑ์การพิจารณา -ดี ผู้เรียนตั้งแต่ร้อยละ 75 -89 มีคุณลักษณะตามเกณฑ์การพิจารณา -ดีมาก ผู้เรียนตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไปมีคุณลักษณะตามเกณฑ์การพิจารณา

ตาราง 6 (ต่อ)

มาตรฐานที่	ตัวบ่งชี้	เกณฑ์	เกณฑ์การพิจารณา ระดับตัวบ่งชี้
มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรมี 8 ตัวบ่งชี้ คือ	5.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	5.1.1-5.8.1 ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ ระดับดี ในระดับชั้นป.3	-ปรับปรุง ผู้เรียนต่ำกว่าร้อยละ 50 มีคุณลักษณะตาม
	5.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	5.1.2-5.8.2 ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ ระดับดี ในระดับชั้นป.6	เกณฑ์การพิจารณา -พอใช้ ผู้เรียนตั้งแต่ร้อยละ 50-74 มี
	5.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์	5.1.3-5.8.3 ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ ระดับดี ในระดับชั้นม.3	คุณลักษณะตามเกณฑ์การพิจารณา -ดี ผู้เรียนตั้งแต่ร้อยละ
	5.4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	5.1.4-5.8.4 ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ ระดับดี ในระดับชั้นม.6	75 -89 มีคุณลักษณะตามเกณฑ์การพิจารณา
	5.5 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	5.1.4-5.8.4 ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ ระดับดี ในระดับชั้นม.6	พิจารณา -ดีมาก ผู้เรียนตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไปมี
	5.6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	5.1.4-5.8.4 ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ ระดับดี ในระดับชั้นม.6	คุณลักษณะตามเกณฑ์การพิจารณา
	5.7 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี	5.1.4-5.8.4 ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ ระดับดี ในระดับชั้นม.6	พิจารณา
	5.8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	5.1.4-5.8.4 ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ ระดับดี ในระดับชั้นม.6	พิจารณา
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มี 3 ตัวบ่งชี้	6.1 ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ รอบตัว	6.1.1 ร้อยละของผู้เรียนที่อ่านหนังสือนอกหลักสูตร อย่างน้อยเดือนละ ๑ เล่ม	-ปรับปรุง ผู้เรียนต่ำกว่าร้อยละ 50 มี
		6.1.2 ร้อยละของผู้เรียนที่อ่านวารสารและหนังสือพิมพ์เป็นประจำ	คุณลักษณะตามเกณฑ์การพิจารณา
		6.1.3 ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถสรุปประเด็นและจับบันทึกข้อมูล ความรู้ที่ได้จากการอ่านอยู่เสมอ	-พอใช้ ผู้เรียนตั้งแต่ร้อยละ 50-74 มี
		6.1.4 ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถตั้งคำถามเพื่อค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมจากการอ่านได้	คุณลักษณะตามเกณฑ์การพิจารณา -ดี ผู้เรียนตั้งแต่ร้อยละ
		6.1.5 ร้อยละของผู้เรียนที่แสวงหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในภายนอกโรงเรียน	75 -89 มีคุณลักษณะตามเกณฑ์การพิจารณา

ตาราง 6 (ต่อ)

มาตรฐานที่	ตัวบ่งชี้	เกณฑ์	เกณฑ์การพิจารณา ระดับตัวบ่งชี้	
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มี 3 ตัวบ่งชี้	6.1 ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ รอบตัว		-ดีมาก ผู้เรียนตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไปมีคุณลักษณะตามเกณฑ์การพิจารณา	
	6.2 ผู้เรียนใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สนุกกับการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	6.2.1 ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถสังเคราะห์/วิเคราะห์และสรุปความรู้/ประสบการณ์ได้อย่างมีเหตุผล 6.2.2 ร้อยละของผู้เรียนที่มีความสามารถในการจดบันทึกความรู้และประสบการณ์ได้อย่างเป็นระบบ 6.2.3 ร้อยละของผู้เรียนที่รู้จักตนเองและสามารถบอกจุดเด่น จุดด้อยของตนเองได้ 6.2.4 ร้อยละของผู้เรียนที่มีวิธีการพัฒนาตนเองอย่างสร้างสรรค์ และเป็นรูปธรรม 6.2.5 ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถใช้ผลการประเมินมาพัฒนาตนเอง และสามารถบอกผลงานการพัฒนาตนเองได้		
	6.3 ผู้เรียนสามารถใช้ห้องสมุด ใช้แหล่งเรียนรู้ และสื่อต่าง ๆ ทั้ง ภายใน และ ภายนอกสถานศึกษา	6.3.1 ร้อยละของผู้เรียนที่รู้จักค้นคว้าหาหนังสือในห้องสมุดและใช้ห้องสมุดไม่ต่ำกว่าสัปดาห์ละ ๓ ครั้ง 6.3.2 ร้อยละของผู้เรียนที่มีโอกาสเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน 6.3.3 ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถค้นคว้าหาความรู้จากอินเทอร์เน็ต (Internet) หรือสื่อเทคโนโลยี ต่างๆ ได้		
มาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มี 8 ตัวบ่งชี้	9.1 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีประสิทธิภาพการสอน และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	เกณฑ์การพิจารณา ตัวบ่งชี้ที่ 9.1-9.8 1) ครูมีความรู้ความเข้าใจรู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) ครูมีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียน และเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล	ปรับปรุง ครูต่ำกว่าร้อยละ 50 ที่มีคุณลักษณะครบตามเกณฑ์การพิจารณาทั้ง 7 ข้อ	

ตาราง 6 (ต่อ)

มาตรฐานที่	ตัวบ่งชี้	เกณฑ์	เกณฑ์การพิจารณาระดับตัวบ่งชี้
มาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มี 8 ตัวบ่งชี้ คือ	<p>9.2 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์มีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>9.3 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์มีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>9.4 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมมีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>9.5 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษามีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>9.6 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>9.7 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีมีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>9.8 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p>	<p>3) ครูมีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>4) ครูมีความสามารถในการใช้ เทคโนโลยี ในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและนักเรียน</p> <p>5) ครูมีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน</p> <p>6) ครูมีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ</p> <p>7) ครูมีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียน</p>	<p>พอใช้ ครูตั้งแต่ร้อยละ 50-74 ที่มีคุณลักษณะครบตามเกณฑ์การพิจารณาทั้ง 7 ข้อ</p> <p>ดี ครูตั้งแต่ร้อยละ 75-89 ที่มีคุณลักษณะครบตามเกณฑ์การพิจารณาทั้ง 7 ข้อ</p> <p>ดีมาก ครูตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไปที่มีคุณลักษณะครบตามเกณฑ์การพิจารณาทั้ง 7 ข้อ</p>

ตาราง 6 (ต่อ)

มาตรฐานที่	ตัวบ่งชี้	เกณฑ์	เกณฑ์การพิจารณาระดับตัวบ่งชี้
มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัด กิจกรรมและการเรียน การสอนโดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญมี 3 ตัวบ่งชี้ คือ	12.1 สถานศึกษามีการจัด สภาพแวดล้อมและการ บริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน พัฒนาตามธรรมชาติเต็ม ศักยภาพ	12.1.1 สถานศึกษามี สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ เรียนรู้ มีอาคารสถานที่ เหมาะสม 12.1.2 สถานศึกษามีการ ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและ ความปลอดภัยของผู้เรียน 12.1.3 สถานศึกษามีการ ให้บริการเทคโนโลยี สารสนเทศทุกรูปแบบที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ด้วยตนเองและการ เรียนรู้แบบมีส่วนร่วม 12.1.4 สถานศึกษามีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด พื้นที่ สีเขียว และสิ่งอำนวยความสะดวก เพียงพอ 12.1.5 สถานศึกษามีการจัดและใช้ แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอก สถานที่	ปรับปรุง สถานศึกษามี คุณลักษณะตามเกณฑ์การ พิจารณา 0,1,2 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 0.00,20.00,40.00 พอใช้ สถานศึกษามี คุณลักษณะตามเกณฑ์การ พิจารณา 3 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 60.00 ดี สถานศึกษามี คุณลักษณะตามเกณฑ์การ พิจารณา 4 ข้อ คิดเป็น ร้อยละ 80.00 ดีมาก สถานศึกษามี คุณลักษณะตามเกณฑ์การ พิจารณา 5 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 100.00
	12.2 สถานศึกษามีการจัด กระบวนการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	12.2.1 สถานศึกษามีการจัด ประสพ การณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม กับผู้เรียน 12.2.2 สถานศึกษามีรายวิชา/ กิจกรรมที่หลากหลายให้ ผู้เรียนเลือกเรียนตามความ สนใจ 12.2.3 สถานศึกษามีการ ส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ และสื่อ อุปกรณ์การเรียนรู้ที่เอื้อต่อการ เรียนรู้	

ตาราง 6 (ต่อ)

มาตรฐานที่	ตัวบ่งชี้	เกณฑ์	เกณฑ์การพิจารณาระดับตัวบ่งชี้
มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัด กิจกรรมและการเรียน การสอนโดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญมี 3 ตัวบ่งชี้ คือ	12.3 สถานศึกษามีการจัด กิจกรรมส่งเสริมคุณภาพ ผู้เรียนอย่างหลากหลาย	12.2.4 สถานศึกษามีการ จัดระบบการบันทึก รายงานผล และการส่งต่อ ข้อมูลของผู้เรียน 12.2.5 สถานศึกษามีระบบ การนิเทศการเรียนการสอน และนำผลไปปรับปรุงการสอน อยู่เสมอ 12.2.6 สถานศึกษามีการนำ แหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญา ท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการ สอน 12.3.1 สถานศึกษามีการจัด และพัฒนาระบบดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนที่เข้มแข็งและ ทั่วถึง 12.3.2 สถานศึกษามีการจัด กิจกรรมส่งเสริม ตอบสนอง ความสามารถทางวิชาการและ ความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน 12.3.3 สถานศึกษามีการจัด กิจกรรมส่งเสริมแลตอบสนอง ความสามารถพิเศษ และความ ถนัดของผู้เรียนให้เต็มตาม ศักยภาพ	ปรับปรุง สถานศึกษามี คุณลักษณะตามเกณฑ์การ พิจารณา 0,1,2 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 0.00,20.00,40.00 พอใช้ สถานศึกษามี คุณลักษณะตามเกณฑ์การ พิจารณา 3 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 60.00
	12.3 สถานศึกษามีการจัด กิจกรรมส่งเสริมคุณภาพ ผู้เรียนอย่างหลากหลาย	12.3.5 สถานศึกษามีการจัด กิจกรรมส่งเสริมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ และกีฬา/ นันทนาการ 12.3.6 สถานศึกษามีการจัด กิจกรรมสืบสานและสร้างสรรค์ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิ ปัญญาไทย	

ตาราง 6 (ต่อ)

มาตรฐานที่	ตัวบ่งชี้	เกณฑ์	เกณฑ์การพิจารณาระดับตัวบ่งชี้
มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัด กิจกรรมและการเรียน การสอนโดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญมี 3 ตัวบ่งชี้ คือ	12.3 สถานศึกษามีการจัด กิจกรรมส่งเสริมคุณภาพ ผู้เรียนอย่างหลากหลาย	12.3.7 สถานศึกษามีการจัด กิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็น ประชาธิปไตย	ดี สถานศึกษามี คุณลักษณะตามเกณฑ์การ พิจารณา 4 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 80.00 ดีมาก สถานศึกษามี คุณลักษณะตามเกณฑ์การ พิจารณา 5 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 100.00
มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีหลักสูตร ที่เหมาะสมกับผู้เรียน และท้องถิ่นมีสื่อการ เรียนการสอนที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ มี 2 ตัวบ่งชี้	13.1 สถานศึกษามี หลักสูตรและเนื้อหาสาระ การเรียนรู้ระดับสากล ระดับชาติ และระดับ ท้องถิ่นที่เหมาะสม สอดคล้องกับหลักสูตร แกนกลางและความ ต้องการของผู้เรียนและ ท้องถิ่น	13.1.1 สถานศึกษามีสาระการ เรียนรู้ที่บูรณาการการเรียนรู้ ระดับสากล ระดับ ชาติ และระดับท้องถิ่นอย่าง เหมาะสม 13.1.2 สถานศึกษามีสาระการ เรียนรู้ที่เหมาะสมกับท้องถิ่น ที่เป็นมาตรฐานสอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลางครอบคลุม กับความต้องการของ ผู้เรียน ชุมชน และสังคม 13.1.3 สถานศึกษามีการนำ สาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับ ท้องถิ่นไปใช้อย่างเป็นระบบ และมีขั้นตอนการดำเนินงานที่ ถูกต้อง 13.1.4 สถานศึกษามีสื่อภูมิ ปัญญาท้องถิ่นที่เหมาะสมและ เอื้อต่อการเรียนรู้	ปรับปรุง สถานศึกษามี คุณลักษณะตามเกณฑ์การ พิจารณา 0,1,2 ข้อ คิดเป็นร้อย ละ 0.00,20.00,40.00 พอใช้ สถานศึกษามี คุณลักษณะตามเกณฑ์การ พิจารณา 3 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 60.00 ดี สถานศึกษามี คุณลักษณะตามเกณฑ์การ พิจารณา 4 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 80.00 ดีมาก สถานศึกษามี คุณลักษณะตามเกณฑ์การ พิจารณา 5 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 100.00

ที่มา: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน). (2549).
หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่
สอง.

3.3 วิธีการประเมินและการรับรองมาตรฐาน

วิธีการและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่สองมีการพิจารณาจากการประเมินแบบอิงเกณฑ์ และการประเมินอิงสถานศึกษา โดยการประเมินแบบอิงเกณฑ์จะพิจารณาตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ เป็น 4 ระดับ คือ ปรับปรุง พอใช้ ดี และดีมาก ส่วนการประเมินอิงสถานศึกษาจะพิจารณาจากพัฒนาการของคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและการบรรลุมาตรฐานหรือเป้าหมายตามแผนของสถานศึกษา เมื่อได้ผลการประเมินทั้งแบบอิงเกณฑ์และอิงสถานศึกษาแล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์การพิจารณาระดับคุณภาพจะทำให้สามารถตัดสินการรับรองมาตรฐานการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้ทั้งในระดับมาตรฐานและในภาพรวม (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2549: 93 – 97)

1. การประเมินอิงเกณฑ์ ให้พิจารณาตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การพิจารณา ที่ สมศ. กำหนด โดยจะมีการสรุปผลการประเมินทั้งในระดับตัวบ่งชี้ และระดับมาตรฐาน มีการประเมิน 2 ระดับ คือ การประเมินในระดับตัวบ่งชี้ และการประเมินในระดับมาตรฐาน ซึ่งมีวิธีการประเมินดังนี้

1.1 การประเมินระดับตัวบ่งชี้ การประเมินคุณภาพระดับตัวบ่งชี้ ให้พิจารณาจากค่าร้อยละ/ร้อยละเฉลี่ยของเกณฑ์การพิจารณาในแต่ละตัวบ่งชี้เทียบกับเกณฑ์การประเมินระดับตัวบ่งชี้

1.2 การประเมินระดับมาตรฐาน การประเมินคุณภาพในระดับมาตรฐาน ให้ประเมินจากค่าร้อยละเฉลี่ยของตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐานเทียบกับเกณฑ์การประเมินระดับมาตรฐาน

2. การประเมินอิงสถานศึกษาให้พิจารณาจากการที่สถานศึกษาดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ สมศ. และพัฒนาการของคุณภาพสถานศึกษา ตลอดจนมีผลการดำเนินงานบรรลุมาตรฐาน/เป้าหมายตามแผนของสถานศึกษา รวมทั้งการมีความตระหนักในความสำคัญและความพยายามในการพัฒนาสู่มาตรฐานของสถานศึกษา ซึ่งมีวิธีการประเมิน ดังนี้

2.1 มิติในการพิจารณา พัฒนาการของคุณภาพการศึกษาและ การบรรลุมาตรฐาน/เป้าหมายตามแผนของสถานศึกษา

2.2 วิธีการพิจารณา ได้ให้ความหมายของพัฒนาการ และ การบรรลุมาตรฐาน/เป้าหมายตามแผนของสถานศึกษา ดังนี้

มีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษาได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ สมศ. และผลการประเมินในรอบที่สอง(เฉพาะผลการประเมินแบบอิงเกณฑ์) สูงกว่าผลประเมินรอบแรก หรือ มีผลประเมินทั้งในรอบแรกและรอบที่สองไม่ต่ำกว่าระดับดี (ดี-ดี)

ไม่มีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษาไม่ได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ สมศ. และผลการประเมินในรอบที่สอง(เฉพาะผลการประเมินแบบอิงเกณฑ์) ต่ำกว่าผลประเมินรอบแรก หรือ ผลประเมินในรอบแรกและรอบที่สองที่ต่ำกว่าระดับดี และไม่แตกต่างกัน ((พอใช้ – พอใช้) หรือ (ปรับปรุง – ปรับปรุง))

บรรลุมาตรฐานหรือเป้าหมายตามแผน หมายถึง สถานศึกษามีความสำเร็จในการปฏิบัติสามารถบรรลุมาตรฐานหรือเป้าหมายของแผนพัฒนาตามที่สถานศึกษาได้ตั้งไว้ในการพัฒนาผู้เรียนหรือครู หรือคุณภาพการจัดการศึกษาในแต่ละมาตรฐาน โดยนำผลประเมินคุณภาพภายนอก

แรกไปใช้วางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และมีหลักฐานแสดงความตระหนักใน
ความสำคัญ และความพยายามในการปฏิบัติเพื่อการพัฒนาสู่มาตรฐานของสถานศึกษาอย่างเด่นชัด

ไม่บรรลุมาตรฐานหรือเป้าหมายตามแผน หมายถึง สถานศึกษายังไม่ประสบความสำเร็จ
สำเร็จในการปฏิบัติ ไม่สามารถบรรลุมาตรฐานหรือเป้าหมายของแผนพัฒนาที่สถานศึกษาได้ตั้ง
ไว้ในการพัฒนาผู้เรียน หรือครู หรือคุณภาพการจัดการศึกษาในแต่ละมาตรฐานโดยไม่คำนึงถึงความ
ตระหนักในความสำคัญ และความพยายามในการปฏิบัติเพื่อการพัฒนาสู่มาตรฐานของสถานศึกษา

3. การรับรองมาตรฐานการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในระดับมาตรฐานจะเฉลี่ยผล
ประเมินระดับมาตรฐานแบบอิงเกณฑ์ และแบบอิงสถานศึกษา ถ้าได้ ค่าเฉลี่ยของผลประเมิน 2.75
จากระบบ 4 คะแนน แสดงว่า สถานศึกษามีผลการจัดการศึกษาในมาตรฐานนั้น ๆ ได้มาตรฐาน
คุณภาพ และได้รับการรับรองคุณภาพการศึกษาในมาตรฐานนั้น ๆ ของสถานศึกษา

4. การรับรองมาตรฐานของสถานศึกษา ในภาพรวมในการรับรองคุณภาพและมาตรฐาน
ของสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพ

สถานศึกษาต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

4.1 สถานศึกษามีค่าเฉลี่ยผลประเมินคุณภาพภายนอกไม่ต่ำกว่าระดับดี

4.2 สถานศึกษามีค่าเฉลี่ยของผลประเมินในระดับดีขึ้นไปไม่ต่ำกว่า 3 ใน 4 ของ
มาตรฐานที่ประเมิน กล่าวคือ ได้ระดับดีขึ้นไป ไม่ต่ำกว่า 11 มาตรฐานใน 14 มาตรฐาน

4.3 สถานศึกษาไม่มีผลประเมินคุณภาพภายนอกของมาตรฐานอยู่ในระดับปรับปรุง

4. บทสรุปสำหรับผู้บริหารในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ปี 2549

ในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สองนั้น เมื่อคณะผู้ประเมินภายนอกทำการตรวจ
เยี่ยมเก็บข้อมูลจนครบถ้วนแล้ว ต้องจัดทำรายงานให้โรงเรียนที่รับการประเมินตอบรับร่าง
รายงานนั้นแล้วจัดส่งให้กับ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การ
มหาชน) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของรายงาน แก่ไข เมื่อผ่านขั้นตอนจนเป็นรายงานการประเมิน
คุณภาพภายนอกฉบับสมบูรณ์แล้ว สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
(องค์การมหาชน)จะดำเนินการเผยแพร่รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกฉบับนั้นเฉพาะส่วนที่
เป็นบทสรุปสำหรับผู้บริหาร โดยบทสรุปสำหรับผู้บริหารของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง และ
โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบที่เข้าโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ในครั้งนี้มี
ดังนี้

โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง

โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง ตั้งอยู่หมู่ที่ 7 ตำบลบ้านแร่ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัด
สุรินทร์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอก

สอง จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน)หรือ สมศ. เมื่อวันที่ 7-9 สิงหาคม 2549 มีผลการประเมินระดับการศึกษาประถมศึกษา การจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง มีผลการประเมินดังตาราง 7

ตาราง 7 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง ของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง

การศึกษาขั้นพื้นฐาน: ประถมและมัธยมศึกษา	ผลประเมิน อิงเกณฑ์		ผลประเมิน อิงสถานศึกษา		ค่าเฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ	คะแนน	ระดับ คุณภาพ		
ด้านผู้เรียน						
มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	3.32	ดี	4.00	ดีมาก	3.18	ได้
มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี	3.09	ดี	4.00	ดีมาก	3.14	ได้
มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา	2.95	ดี	4.00	ดีมาก	2.44	ไม่ได้
มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์	2.84	ดี	4.00	ดีมาก	1.87	ไม่ได้
มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	2.75	ดี	3.00	ดี	2.88	ได้
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	2.96	ดี	4.00	ดีมาก	3.48	ได้
มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	2.96	ดี	4.00	ดีมาก	3.48	ได้

ตาราง 7(ต่อ)

การศึกษาขั้นพื้นฐาน: ประถมและมัธยมศึกษา	ผลประเมิน อิงเกณฑ์		ผลประเมิน อิงสถานศึกษา		ค่า เฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ	คะแนน	ระดับ คุณภาพ		
ด้านครู						
มาตรฐานที่ 8 ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ	3.33	ดี	3.00	ดี	3.17	ได้
มาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	2.42	พอใช้	1	ปรับปรุง	1.71	ไม่ได้
ด้านผู้บริหาร						
มาตรฐานที่ 10 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ	3.17	ดี	3.00	ดี	3.09	ได้
มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา	2.54	พอใช้	1.00	ปรับปรุง	1.77	ไม่ได้
มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.32	ดี	3.00	ดี	3.16	ได้
มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีหลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	2.70	พอใช้	1.00	ปรับปรุง	1.85	ไม่ได้
มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา	3.20	ดี	3.00	ดี	3.10	ได้
ในภาพรวมสถานศึกษาจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ☐ สมควรรับรองมาตรฐานการศึกษา ☒ ไม่สมควรรับรองมาตรฐานการศึกษา						

ที่มา: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2553): ออนไลน์.

จากตาราง 7 ผลการประเมินภายนอกของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง สรุปได้ว่าโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองไม่ได้มาตรฐานคุณภาพ สมศ กล่าวคือ มีผลเฉลี่ยทั้ง 14 มาตรฐาน

เท่ากับ 2.95 มีมาตรฐานที่อยู่ในระดับปรับปรุง 3 มาตรฐาน และมีมาตรฐานที่ได้มาตรฐานคุณภาพ เพียง 9 มาตรฐาน จากที่กำหนดไว้ว่า ต้องได้มาตรฐานคุณภาพ 11 มาตรฐานขึ้นไปจึงจะได้รับการรับรอง

โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ

โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ ตั้งอยู่หมู่ที่ 11 ตำบลสำโรงทาบ อำเภอสำโรงทาบ จังหวัด สุรินทร์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน)หรือ สมศ. เมื่อวันที่ 3-5 กรกฎาคม 2549 มีผลการประเมินระดับการศึกษาประถมศึกษา ดังนี้

การจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ มีผลการประเมินดังตาราง 8

ตาราง 8 ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง ของโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน: ประถมและมัธยมศึกษา	ผลประเมิน อิงเกณฑ์		ผลประเมิน อิงสถานศึกษา		ค่าเฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ	คะแนน	ระดับ คุณภาพ		
ด้านผู้เรียน						
มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	3.01	ดี	3.00	ดี	3.01	ได้
มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี	3.60	ดีมาก	4.00	ดีมาก	3.80	ได้
มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา	3.01	ดี	3.00	ดี	3.01	ได้
มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์	2.60	พอใช้	2.00	พอใช้	2.30	ไม่ได้
มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	3.27	ดี	3.00	ดี	3.14	ได้
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	2.56	พอใช้	2.00	พอใช้	2.27	ไม่ได้
มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	3.13	ดี	4.00	ดีมาก	3.57	ได้

ตาราง 8 (ต่อ)

การศึกษาขั้นพื้นฐาน: ประถมและมัธยมศึกษา	ผลประเมิน อิงเกณฑ์		ผลประเมิน อิงสถานศึกษา		ค่า เฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ	คะแนน	ระดับ คุณภาพ		
ด้านครู						
มาตรฐานที่ 8 ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ	3.55	ดีมาก	4.00	ดีมาก	3.78	ได้
มาตรฐานที่ 9ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	2.54	พอใช้	1.00	ปรับปรุง	1.77	ไม่ได้
ด้านผู้บริหาร						
มาตรฐานที่ 10 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ	3.28	ดี	3.00	ดี	3.14	ได้
มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา	3.10	ดี	3.00	ดี	3.05	ได้
มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	2.64	พอใช้	2.00	พอใช้	2.32	ไม่ได้
มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีหลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	3.10	ดี	3.00	ดี	3.05	ได้
มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา	3.27	ดี	3.00	ดี	3.14	ได้
ในภาพรวมสถานศึกษาจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ☐ สมควรรับรองมาตรฐานการศึกษา ☒ ไม่สมควรรับรองมาตรฐานการศึกษา						

ที่มา: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2553): ออนไลน์.

จากตาราง 8 บทสรุปสำหรับผู้บริหารของโรงเรียนอนุบาลลำโรงทาบ สรุปได้ว่าโรงเรียนอนุบาลลำโรงทาบ มีผลเฉลี่ยทั้ง 14 มาตรฐานเท่ากับ 2.96 แต่มีมาตรฐานที่มีคุณภาพระดับปรับปรุง

1 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 9 และมีเพียง 10 มาตรฐานที่ได้มาตรฐานคุณภาพ จากที่กำหนดไว้ว่า ต้องได้มาตรฐานคุณภาพ 11 มาตรฐานขึ้นไป ผลการจัดการศึกษาจึงไม่ได้รับการรับรองคุณภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาสถานศึกษา

หลังจากการประเมินภายนอกทุกครั้ง คณะผู้ประเมินภายนอกจะจัดทำข้อเสนอแนะเมื่อสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ตรวจสอบความถูกต้องแล้ว จะจัดส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ให้กับโรงเรียนที่ถูกประเมินเพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาต่อไป ผู้ประเมินได้ศึกษาข้อเสนอแนะดังกล่าวเพื่อนำไปเป็นข้อมูลประกอบการประเมิน โดยมีดังนี้

โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง

1. ด้านผู้เรียน ควรได้รับการฝึกทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ มีที่ทักษะจำเป็นตามหลักสูตร ทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีการฝึกทักษะชีวิตและฝึกประสบการณ์จริง โดยการจัดทำโครงการ

2. ด้านครู ควรทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง มีวิจารณ์ญาณและมีวิสัยทัศน์ ควรทำการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้สอดคล้องกับพัฒนาการด้านสมอง ครูควรเตรียมความพร้อมการปรับปรุงและพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ควรพัฒนากิจกรรมที่ดำเนินการมุ่งความเป็นท้องถิ่น ให้มีมาตรฐานสากลยิ่งขึ้น และครูควรสนใจพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ใช้เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมให้มากขึ้น

3. ด้านผู้บริหาร ผู้บริหารควรใช้มาตรการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการสอน ควบคู่ไปกับมาตรการนิเทศติดตามและกำกับการทำงานอยู่เสมอและต่อเนื่อง ควรทำวิจัยและประเมินผลการบริหารในรูปแบบที่โรงเรียนดำเนินการ แบบเครือข่ายCEO ควรแสดงบทบาทผู้นำทางวิชาการ ในฐานะประธานการประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ กำหนดมาตรฐานคุณภาพผู้เรียน ให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรแกนกลาง มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งประสานขอความร่วมมือจากคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่นให้เข้ามาเป็นแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มากขึ้น จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา โดยผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในการผุดระบบประกันคุณภาพ ทั้งประสานขอรับการสนับสนุนแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เข้ามาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดประสบการณ์ ประเพณี วัฒนธรรมและการละเล่นพื้นบ้านที่เสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น

โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ

1. ด้านผู้เรียน ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์
2. ด้านครู ควรส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถและทักษะการจัดการเรียนการสอน สาระภาษาอังกฤษ การงานอาชีพและเทคโนโลยี คณิตศาสตร์ และศิลปะ
3. ควรจัดระบบการนิเทศ ติดตาม และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบมีการประเมินผล และรายงานผลให้แก่ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ

การสรุปผลการประเมินภายนอก

จากตารางในส่วนของผลการประเมินอิงเกณฑ์มาจากการประเมินตามเกณฑ์การพิจารณา จากนั้นนำผลการประเมินของแต่ละเกณฑ์มาเฉลี่ยเป็นในระดับตัวบ่งชี้โดยให้ระดับคุณภาพตามเกณฑ์การพิจารณาที่ตั้งไว้ และนำผลการประเมินจากระดับตัวบ่งชี้มาเฉลี่ยรวมเป็นระดับมาตรฐาน โดยแปลงผลเป็นระบบ 4 คะแนนแล้วนำมาเทียบเป็นระดับคุณภาพ(สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.). 2549: 91) ดังตาราง 9

ตาราง 9 แสดงเกณฑ์การประเมินระดับมาตรฐานของ สมศ.

ค่าร้อยละ/ร้อยละเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
ค่าร้อยละเฉลี่ยของตัวบ่งชี้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1.74	ปรับปรุง
ค่าร้อยละเฉลี่ยของตัวบ่งชี้ตั้งแต่ 1.75 - 2.74	พอใช้
ค่าร้อยละเฉลี่ยของตัวบ่งชี้ตั้งแต่ 2.75 - 3.49	ดี
ค่าร้อยละเฉลี่ยของตัวบ่งชี้ตั้งแต่ 3.50 - 4.00	ดีมาก

ที่มา: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2553. 92) หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่สอง(2549-2553)

ในการประเมินอิงสถานศึกษาพิจารณาจากพัฒนาการของคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และการบรรลุมาตรฐาน/เป้าหมายของสถานศึกษา โดยมีมิติการพิจารณาดังตาราง 10

ตาราง10 แสดงมิติการพิจารณา ในการประเมินอิงสถานศึกษา ของ สมศ.

พัฒนาการของ คุณภาพการศึกษา	บรรลุมาตรฐาน/เป้าหมายตามแผนของสถานศึกษา	
	บรรลุ	ไม่บรรลุ
มี	ดีมาก(4)	ดี(3) มีความตระหนักและความพยายามอย่างเด่นชัด
		พอใช้(2) ไม่มีความตระหนัก/ความพยายาม
ไม่มี	พอใช้(2)	ปรับปรุง(1)

ที่มา: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2553. 92) หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่สอง(2549-2553)

ผลการรับรองมาตรฐานการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มาจากค่าเฉลี่ยรวมของค่าเฉลี่ยผลการประเมินแบบอิงเกณฑ์และผลการประเมินแบบอิงสถานศึกษา ถ้าค่าเฉลี่ยรวมมากกว่าหรือเท่ากับ 2.75 จากระบบ 4 คะแนน ถือว่าสถานศึกษานั้นได้รับการรับรองคุณภาพ นอกจากนี้ยังมีข้อพิจารณาที่สำคัญคือสถานศึกษาที่จะได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐาน จะต้องไม่มีมาตรฐานใดที่ได้คุณภาพในระดับปรับปรุง

โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง มีค่าเฉลี่ยรวมเพียง 2.96และมีมาตรฐานที่ไม่ได้รับการรับรองอยู่ 4 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 4 มาตรฐานที่3 มาตรฐานที่11และมาตรฐานที่ 13 และโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบมีผลการประเมินรวมเฉลี่ย 2.95 มีมาตรฐานไม่ได้รับการรับรองอยู่ 4 มาตรฐานคือ มาตรฐานที่ 4 มาตรฐานที่ 6 มาตรฐานที่ 9 และมาตรฐานที่ 12 ผู้ประเมินจึงต้องการจะประเมินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ในโรงเรียนสองแห่งนี้ เพื่อทราบถึงกระบวนการและผลผลิตของโครงการ โดยทำการประเมินกระบวนการเพื่อให้ทราบว่า สถานศึกษามีการดำเนินการเป็นไปตามระบบคุณภาพหรือไม่ กล่าวคือ มีการวางแผน มีกำหนดผู้รับผิดชอบ มีการดำเนินการตามแผน มีวิธีการจัดกิจกรรม และมีการติดตามประเมินผลหรือไม่อย่างไร และการประเมินประสิทธิผลเพื่อต้องการทราบว่า ผลผลิตในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพของ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และเป็นไปตามเป้าหมายของการประเมินครั้งนี้หรือไม่

5. การเสริมสร้างการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน

ความตามมาตราที่ 22 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็ม ศักยภาพ มีให้ความหมายของศักยภาพไว้ในที่ต่างๆ กัน ดังนี้ (สมจิต สวชนไพบุลย์. 2553: ออนไลน์; อ้างอิงจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542: 12)

ศักยภาพ (Potentiality) หมายถึง ภาวะแฝง อำนาจหรือคุณสมบัติที่มีแฝงอยู่ในสิ่งต่างๆ อาจทำให้พัฒนาหรือปรากฏเป็นสิ่งที่ประจักษ์ได้ พลังความสามารถที่มีติดตัวอยู่ในบุคคลอาจเป็น ความถนัด สติปัญญา หรือความสามารถพิเศษก็ได้ (พจนานุกรมศัพท์การศึกษา. 2540: 195) นอกจากนี้ยังหมายถึง ผลการเรียนรู้ที่เกิดจากกระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียนผสมผสานกับ คุณสมบัติ และคุณลักษณะที่ตกตะกอนติดตัวนอกจากความรู้ในเนื้อหาวิชาหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งทักษะ และคุณลักษณะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ 3 องค์ประกอบหลักรวมกัน 9 ด้าน(กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ. 2543: 3) ดังนี้

1. ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในอนาคต ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ทักษะการ
2. ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการทำงาน ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ทักษะการจัดการ การทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ความขยัน อดทน ประหยัด และอดออม
3. ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการอยู่ร่วมกันในสังคม ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ การควบคุมตนเองได้ ความรับผิดชอบ และความมีวินัยในตนเอง การช่วยเหลือผู้อื่น เสียสละ มุ่งมั่น และพัฒนา

ศักยภาพ (Potentiality) เป็นพลังที่สร้างสมอยู่ในสมองของมนุษย์ เกิดขึ้นโดยการกระตุ้นจากสิ่งแวดล้อม สดชื่น พัฒนา เชื่อมโยงเส้นใยประสาทเป็นประสบการณ์แห่งการเรียนรู้ ศักยภาพของมนุษย์จะแสดงออกในลักษณะความสามารถ ซึ่งจะมีมากขึ้นอยู่กับการกระตุ้นจากสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ ได้แก่ กระบวนการจัดการเรียนการสอน บทบาทของผู้สอนผู้สอนผู้สอน การสอนที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ การกระตุ้น และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง พัฒนาและส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนให้เต็มตามขีดความสามารถอย่างเป็นไปตาม ธรรมชาติ การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามขีดความสามารถได้นั้น มีปัจจัยที่เกื้อหนุนหลายด้าน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสมองของ มนุษย์ซึ่งเป็นขุมพลังแห่งการเรียนรู้(สมจิต สวชนไพบุลย์. 2553:ออนไลน์)

ดังนั้นการเสริมสร้างการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน หมายถึง การพัฒนาเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ ทักษะและความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเต็มขีดความสามารถด้วยการส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง กิจกรรมการเสริมสร้างการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียนในโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานนี้ มุ่งที่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนศูนย์กลาง หรือเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นตัวตั้ง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับผู้เรียนและประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียนควรได้รับ และมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างตื่นตัวและได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ต่างๆอันจะนำผู้เรียนไปสู่การเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง(ทิสนา แซมณี. 2550: 120) หลักการที่สำคัญของการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สมศักดิ์ ภาวิภาดาพรรณ. 2553: ออนไลน์) มีดังนี้

1. ความต้องการหรือความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากที่สุด
3. เน้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง หมายความว่าให้สามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ในสภาพความเป็นจริง สามารถวิจัยเชิงปฏิบัติการ และสืบค้นหาความรู้ด้วยตนเอง
4. เป็นการพึ่งพาตนเอง เพื่อให้เกิดทักษะที่จะนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน และสามารถเข้าใจวิธีการเรียนรู้ของตนได้ คือรู้วิธีคิดของตนเองและพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนวิธีคิดอย่างเหมาะสม ไม่เน้นที่การจดจำเพียงเนื้อหา
5. เน้นการประเมินตนเอง เดิมผู้สอนเป็นผู้ประเมิน การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองได้ชัดเจนขึ้น รู้จุดเด่นจุดด้อยและพร้อมที่จะปรับปรุงหรือพัฒนาตนเองให้เหมาะสมยิ่งขึ้น การประเมินในส่วนนี้เป็นการประเมินตามสภาพจริง และใช้แฟ้มสะสมผลงานช่วย
6. เน้นความร่วมมือ ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวัน
7. เน้นรูปแบบการเรียนรู้ ซึ่งอาจจัดได้ทั้งในรูปแบบเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล

ในการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางของหลักสูตร ครูและนักเรียนควรร่วมกันดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีเด็กเป็นศูนย์กลางของความสนใจ นั่นคือเป็นกิจกรรมของเด็กโดยเด็กและเพื่อเด็ก ครูเป็นผู้ดำเนินการให้กิจกรรมเป็นไปในแนวทางตามที่แผนการสอนและคู่มือเสนอแนะไว้ เด็กเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการสอนโดยวิธีใด ๆ ก็ตามครูเป็นเพียงผู้ควบคุมและแนะนำเพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนตามแนวทางของหลักสูตรประถมศึกษา มีหลักการและวิธีการเป็นแนวทางปฏิบัติ (อ้างอิงจาก สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541: 114-115) ดังนี้

1. กระบวนการเรียนมีความสำคัญเท่ากับเนื้อหา
2. นักเรียนเป็นผู้แสดง ครูเป็นผู้กำกับการแสดง
3. นักเรียนค้นหาความรู้ สรุปลง และตัดสินใจด้วยตนเอง
4. ปฏิบัติควบคู่ไปกับทฤษฎี
5. ใช้วิธีการหลายอย่าง
6. เน้นกระบวนการกลุ่ม

ยุทธศาสตร์การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มี 5 ข้อด้วยกัน (สมศักดิ์ ภูมิภาคาวรรณ. 2553: ออนไลน์) ดังนี้

1. การเรียนแบบร่วมมือ เป็นวิธีการเรียนที่ให้นักเรียนทำงานด้วยกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้ และทางด้านจิตใจ ช่วยให้นักเรียนเห็นคุณค่าในความแตกต่างระหว่างบุคคลของเพื่อนๆ เคารพความคิดเห็นและความสามารถของผู้อื่นที่แตกต่างจากตนตลอดจนรู้จักช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อน ๆ

2. การเรียนแบบประสบการณ์ เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ หรือการเรียนรู้จากการได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยผู้เรียนได้มีโอกาสรับประสบการณ์ แล้วได้รับการกระตุ้นให้สะท้อนสิ่งต่างๆ ที่ได้จากประสบการณ์ออกมาเพื่อพัฒนาทักษะใหม่ๆ เจตคติใหม่ๆ หรือวิธีการคิดใหม่ ๆ

3. การเรียนแบบอภิปัญญา เป็นการเรียนที่ให้ผู้เรียนคิดโดยเป็นการคิดที่รู้ตัวว่าคิดอะไร มีวิธีคิดอย่างไร สามารถตรวจสอบความคิดของตนได้ และสามารถปรับเปลี่ยนกลวิธีการคิดของตนได้ด้วย

4. การเรียนแบบส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ เป็นการเรียนโดยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ เช่น ให้ผู้เรียนระดมสมอง ให้ผู้เรียนคิดออกแบบในวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ ให้ผู้เรียนคิดเขียนภาพในวิชาศิลปะ เป็นต้น

5. การเรียนแบบทำโครงการ เป็นการเรียนโดยให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าเรื่องที่ตนเองสนใจ และทำเป็นโครงการ (Project) อาจทำเป็น รายงาน ภาคนิพนธ์ หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ก็ได้

การจัดการเรียนรู้แบบโครงการ

การจัดการเรียนรู้แบบโครงการ เป็นกระบวนการแสวงหาความรู้ หรือการค้นคว้าหาคำตอบในสิ่งที่ผู้เรียนอยากรู้หรือสงสัยด้วยวิธีการต่างๆ เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้เลือกศึกษาตามความสนใจของตนเองหรือของกลุ่มเป็นการตัดสินใจร่วมกัน จนได้ชิ้นงานที่สามารถนำผลการศึกษาไปใช้ได้ในชีวิตจริง การเรียนรู้แบบโครงการ เป็นการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิคหลากหลายรูปแบบนำมาผสมผสานกันได้แก่ กระบวนการกลุ่ม การฝึกคิด การแก้ปัญหา การเน้นกระบวนการ การสอนแบบปริศนาความคิด และการสอนแบบร่วมกันคิด เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งจากความสนใจอยากรู้ อยากเรียนของผู้เรียนเอง โดยใช้กระบวนการและวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ผู้เรียนจะเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เพื่อค้นหาคำตอบด้วยตนเอง เป็นการเรียนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงกับแหล่งความรู้เบื้องต้น สามารถสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง การเรียนรู้แบบโครงการเป็นการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับหลักการพัฒนาการคิดของ บลูม (Bloom) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. 2550: 1- 2) ดังนี้

1. ความรู้ความจำ
2. ความเข้าใจ
3. การนำไปใช้
4. การวิเคราะห์

5. การสังเคราะห์

6. การประเมินค่า

การเรียนรู้จากโครงงานจัดเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Instruction Emphasizing Learning Process) ซึ่งหมายถึง การจัดสภาพการเรียนการสอนที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเลือกหัวข้อ เนื้อหา วิธีการ และสื่อการเรียนการสอนได้ตามความสนใจ โดยมีผู้สอนช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ ช่วยพัฒนาทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเองและช่วยให้คำปรึกษาแนะนำตามความเหมาะสมเกี่ยวกับการหาแหล่งความรู้ วิธีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ การวิเคราะห์และสรุปข้อความรู้ (ทิตนา แซมณี. 2550: 145-146) โดยการเรียนรู้ด้วยตนเองนี้ยังเป็นการเรียนรู้แบบเน้นทักษะกระบวนการ

กระบวนการ หมายถึงแนวทางการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างมีขั้นตอน ซึ่งวางไว้อย่างเป็นลำดับตั้งแต่ต้นจนจบแล้วเสร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ขั้นตอนดังกล่าวช่วยให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพนำไปสู่ความสำเร็จตามจุดประสงค์และเป้าหมายได้ โดยใช้เวลาและทรัพยากรน้อยที่สุด (วัลลภ กันทรพิทย์ 2534: 12) หรือ หมายถึงการดำเนินงานเป็นขั้นตอนนำไปสู่ผลที่ต้องการ (สงบ ลักษณะ 2534:4) ในการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง กล่าวถึงกระบวนการ 2 แห่ง คือ

1. จัดกิจกรรมให้เป็นกระบวนการ หมายถึง การมีขั้นตอนต่าง ๆ ให้เด็กได้แสดงออกหรือปฏิบัติ โดยใช้ร่างกาย ความคิด การพูด ในการเรียน เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ คือ ได้ความรู้หลังจากทำกิจกรรม

2. พัฒนาเด็กให้เกิดความสามารถเชิงกระบวนการ หมายถึง การปลูกฝังให้เด็กมีความสามารถในการปฏิบัติเป็นขั้นตอนติดตัวไปใช้ในชีวิตจริง

นอกจากนี้หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2535: 11) ได้ให้ความหมายว่า ทักษะกระบวนการหมายถึงกระบวนการปฏิบัติหรือกระบวนการทำงานที่ครบขั้นตอน ตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุดการปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นที่น่าพอใจมี ดังนี้ 1) กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด 2) กระบวนการสร้างความตระหนัก 3) กระบวนการสร้างค่านิยม 4) กระบวนการเรียน ความรู้ ความเข้าใจ 5) กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 6) กระบวนการปฏิบัติ 7) กระบวนการวิทยาศาสตร์ 8) กระบวนการแก้ปัญหา 9) กระบวนการสืบสวนสอบสวน 10) กระบวนการทางคณิตศาสตร์ 11) กระบวนการทางภาษา 12) ทักษะกระบวนการ 9 ชั้น 13) กระบวนการกลุ่ม

การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นการนำกระบวนการต่าง ๆ มาใช้ในการทำกิจกรรม โดยเฉพาะกระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการวิทยาศาสตร์และ กระบวนการปฏิบัติซึ่งนำมาบูรณาการในกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ที่แบ่งออกเป็น 3 ระยะ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2550: 4) คือ

ระยะที่ 1 การเริ่มต้นโครงงาน เป็นระยะที่ผู้สอนต้องสังเกต/สร้างความสนใจ ให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เลือกเรื่องที่จะศึกษาร่วมกัน

ระยะที่ 2 การพัฒนาโครงการงาน เป็นขั้นที่ผู้เรียนกำหนดหัวข้อคำถาม หรือประเด็นปัญหา แล้วตั้งสมมุติฐานเพื่อ

ระยะที่ 3 ขั้นสรุป เป็นระยะที่ผู้สอน และผู้เรียนแบ่งปันประสบการณ์ การทำงานและแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จมีกิจกรรมที่ผู้เรียนดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้เรียนเขียนรายงานเป็นรูปแบบงานวิจัยเล็กๆ
2. ผู้เรียน นำเสนอผลงาน (แสดงเป็นแผนโครงการงาน) ให้ผู้ที่สนใจได้รับรู้ สรุปและนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน

กล่าวได้ว่า การจัดการเรียนการสอน เป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพในด้านทักษะการเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ อย่างเป็นขั้นตอน โดยครูผู้สอนจะต้องวิเคราะห์ภารกิจในการสอนว่าจะจัดการเรียนรู้อย่างไร ผู้เรียนจึงจะเข้าใจความหมายของสิ่งที่จะเรียนรู้และโครงสร้างของความรู้ ประกอบด้วย ข้อมูลข้อเท็จจริง หลักการกฎเกณฑ์ไปจนถึงทฤษฎี อย่างเป็นลำดับขั้นตอนซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีหลักในการเรียนรู้ อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาจะต้องกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้และผลการเรียนรู้ ตลอดจนสาระให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตร เพื่อให้เกิดประสิทธิผลกับผู้เรียนมากที่สุด

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

สายยูร ปลั่งกลาง (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงกระบวนการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย โดยศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในกระบวนการบริหารโรงเรียน 5 ด้าน คือการวางแผน การตัดสินใจ การประสานงาน การติดต่อสื่อสาร และการควบคุม กำกับ นิเทศและประเมินผล จำแนกตามตำแหน่งข้าราชการครูและและขนาดโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีความเห็นเรียงลำดับสูงไปหาลำต่ำ คือ การประสานงาน การติดต่อสื่อสาร การตัดสินใจ การวางแผนและการควบคุม กำกับ นิเทศ และประเมินผล ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีกระบวนการบริหารโรงเรียนที่แตกต่างกันจำนวน 3 ด้าน คือ การวางแผน การติดต่อสื่อสาร และการควบคุม กำกับ นิเทศและประเมินผล ข้าราชการครูที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 พบว่ากระบวนการบริหารโรงเรียนที่แตกต่างกันมี 4 ด้าน คือ การประสานงาน การติดต่อสื่อสาร การควบคุม กำกับ นิเทศและประเมินผล

เกษร มาลา (2548: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้ของครูแกนนำปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาอุบลราชธานี เพื่อสร้างตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินสำหรับประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้ของครูแกนนำปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี และเพื่อประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้ของครูแกนนำปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินตามรูปแบบจำลองของ CIPP ผลการวิจัยพบว่า

1. ได้ตัวชี้วัดสำหรับการประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้ของครูแกนนำปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี ในด้านการจัดการเรียนรู้และด้านผลการจัดการเรียนรู้ 33 ตัวชี้วัด ดังนี้ 1) รู้หลักการและจุดหมายของหลักสูตรขั้นพื้นฐาน 2) สามารถวิเคราะห์หลักสูตรและจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) สามารถผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยี 4) ใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ 5) วัดและประเมินผลตามสภาพจริง 6) รักในอาชีพครู 7) มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน 8) พัฒนาตนเองอยู่เสมอ 9) จัดทำแผนการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับหลักสูตรและกรอบองค์ประกอบของแผน 10) การมีส่วนร่วมระหว่างครูกับนักเรียนในการจัดทำแผนการเรียนรู้ 11) มีกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดปฏิบัติจริงและแสวงหาความรู้ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม 12) จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข 13) จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการคิดและปฏิบัติจริงของผู้เรียน 14) จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น 15) จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบองค์รวม 16) จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง 17) ผลิตและใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย 18) ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนในการจัดการเรียนรู้ 19) สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลได้สอดคล้องกับจุดประสงค์ 20) ใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพ 21) นำผลการวัดและประเมินไปพัฒนางาน 22) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้ของชั้นเรียน 23) ผู้เรียนแสวงหาความรู้และคำตอบโดยปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง 24) ผู้เรียนคิด ตัดสินใจ และสรุปความรู้จากการศึกษาค้นคว้า 25) ผู้เรียนสามารถสร้างผลงานจากการคิด วิเคราะห์ และปฏิบัติจริง 26) ผู้เรียนมีทักษะในการทำงานที่มีลักษณะสร้างสรรค์และสามารถแก้ปัญหาได้ 27) ผู้เรียนสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้และทำงานกลุ่มได้เป็นอย่างดี 28) ผู้เรียนสามารถแนะนำ ช่วยเหลือเพื่อนในการจัดการเรียนรู้ 29) ผู้เรียนกล้าแสดงออกด้วยความมั่นใจ 30) ผู้เรียนกระตือรือร้นและ เอาใจใส่ในการจัดการเรียนรู้ 31) ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม 32) ผู้เรียนรักความเป็นไทย นิยมไทยและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และ 33) ผู้เรียนมีสุขภาพกาย จิตที่ดี และได้กำหนดค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์ในการผ่านการประเมิน

2. ผลการประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้ของครูแกนนำปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี พบว่า ครูแกนนำปฏิรูปการเรียนรู้จัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากและมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทั้งด้านการจัดการเรียนรู้และด้านผลการจัดการเรียนรู้ และผ่านเกณฑ์การประเมิน ทุกรายการประเมินยกเว้นรายการประเมินย่อยเรื่องการผลิตสื่อเทคโนโลยีและใช้ในการจัดการเรียนรู้ ที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางและไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

สมศักดิ์ รอบคอบ (2550: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1

2. เปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามขนาดและที่ตั้งของสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1

3. ศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า

3.1 ประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยประสิทธิภาพด้านการบริหารตนเองอยู่ในลำดับสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการกระจายอำนาจ ด้านการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน ด้านการมีส่วนร่วม และด้านการตรวจสอบและถ่วงดุลตามลำดับ

3.2 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ที่มีขนาดและที่ตั้งของสถานศึกษาต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานไม่แตกต่างกัน 3. แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ควรพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ปรับปรุงระบบการวางแผน การสร้างทีมงาน การมอบหมายงาน การระดมทรัพยากรทางการศึกษา การตัดสินใจ การประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบภายใน การประชาสัมพันธ์ และให้มีการแต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมาย สร้างเครือข่ายการบริหารเพื่อช่วยเหลือในด้านการบริหารงบประมาณ

ถวิล พันธุ์น้อย (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาครูด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการโรงเรียนบ้านหนองผืออำเภออุบลรัตน์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาปัญหาและพัฒนาครูโรงเรียนบ้านหนองผือ ให้มีความสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ และเพื่อศึกษาผลการพัฒนาครูโรงเรียนบ้านหนองผือ ในการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ กลุ่มเป้าหมาย ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการจัดกระบวนการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหนองผือ คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ไม่สอดคล้องกับหลักการปฏิรูปการศึกษา ครูไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ

2. ดำเนินการพัฒนาครู โดยใช้การอบรมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศโดยการสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียนได้ผลการพัฒนาคือ

ผลการพัฒนาความสามารถด้านการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการวงรอบที่ 1 พบว่ากลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบูรณาการในระดับดี ได้แนวทางในการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อนำไปใช้กับนักเรียนได้จริงแต่การเขียนแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการพบว่า กลุ่มเป้าหมาย 2 คน ครูประจำชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และครูประจำ ชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถเขียนแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการย่อยซึ่งยังดำเนินการได้ดีพอใช้แต่ยังไม่สมบูรณ์ ส่วนครูประจำ ชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการได้ในระดับต้องปรับปรุง

หลังการปฏิบัติการในวงรอบที่ 2 พบว่าครูกลุ่มเป้าหมายสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้คนละ 1 หน่วยการเรียนรู้กลุ่มเป้าหมายสามารถดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการได้ในระดับดี มีการเตรียมแผนการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้า ในระดับ ดี จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามลำดับจากง่ายไปหายาก ในระดับ ดี จัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับแผนการเรียนรู้ได้ในระดับดี กระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึงในระดับดี ใช้เทคนิควิธีการสอนที่กระตุ้นความคิดจินตนาการในระดับดี ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบวิธีการเรียนรู้ด้วยตัวเองในระดับ ดี เชื่อมโยงประสบการณ์เข้ากับชีวิตจริงของนักเรียนในระดับ ดี กิจกรรมบูรณาการเน้นการปฏิบัติในสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในระดับดี จัดบรรยายและสิ่งแวดล้อมที่แจ่มใสเป็นมิตรในระดับดี ใช้สื่อการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับดี ใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในระดับดี และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง ในระดับดี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการประเมิน

การประเมินครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินกระบวนการและประสิทธิผลของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน โดยคัดเลือกโรงเรียนระดับประถมศึกษา ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 ในโครงการเพื่อทำการประเมินจำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง และโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ ทั้งนี้ผู้ประเมินได้ทำการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง รูปแบบการประเมิน และศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียน ครู และผู้บริหารเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ งานวิจัยที่แสดงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของผู้เรียน ครูและผู้บริหารสถานศึกษา ในการดำเนินการโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ในครั้งนี้ ควรมีการประเมินผลโครงการในด้านกระบวนการดำเนินงานของโครงการในโรงเรียน กระบวนการจัดกิจกรรมของโครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพผู้เรียน ครูและผู้บริหาร และมีประสิทธิผลที่เป็นไปตามที่คาดหวังของโครงการอย่างไร ทั้งนี้เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการนี้ต่อไป

ในการประเมินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานนี้ มีขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. กระบวนการประเมิน
3. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ได้มาจาก โรงเรียนที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสองต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน จึงต้องเข้าร่วมโครงการ โดยสำนักงานเขตประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 มีโรงเรียนในโครงการระดับประถมศึกษา จำนวน 6 โรงเรียน ผู้ประเมินได้เลือกทำการประเมินใน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง และโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับอนุบาลจนถึงชั้นประถมปีที่ 6 เหมือนกัน ต่างจากโรงเรียนอื่นที่เป็นโรงเรียนชายโอกาสทางการศึกษาดังตาราง 11

ตาราง 11 แสดงจำนวนกลุ่มประชากรโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองและโรงเรียนอนุบาลสำโรง
ทาบ

กลุ่มประชากร	โรงเรียนบ้านภูดิน หนองตะครอง	โรงเรียนอนุบาล สำโรงทาบ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	23	33
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	17	25
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	18	42
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	24	39
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	20	39
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	21	47
ครูผู้สอน	6	13
ผู้บริหารสถานศึกษา	1	1
ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษา	95	180
รวม	225	419

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน มีดังนี้

1. การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant observation) ได้แก่

1.1 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง จำนวน 65 คน

1.2 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ จำนวน 125 คน

1.3 ครูผู้สอนในโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง จำนวน 6 คน

1.4 ครูผู้สอนในโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ จำนวน 13 คน

2. การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ได้แก่

2.1 ครูผู้สอนในโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง จำนวน 6 คน

2.2 ครูผู้สอนในโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ จำนวน 13 คน

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง จำนวน 1 คน

2.4 ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ จำนวน 1 คน

2.5 ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมปีที่ 1 - 6 โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง การเลือกแบบเจาะจง(Purposive sampling) ระดับชั้นละ 5 คน รวมเป็น 30 คน

2.6 ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมปีที่ 1 - 6 โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ จากการเลือกแบบเจาะจง(Purposive sampling) ระดับชั้นละ 5 คน รวมเป็น 30 คน

3. การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง โดยมีจุดประสงค์เพื่อสอบถามในด้านกระบวนการดำเนินงานของโครงการ โดยสัมภาษณ์นักเรียน ผู้บริหาร และครู

4. การตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ ได้แก่

4.1 ครูโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง จำนวน 6 คน

4.2 ครู โรงเรียนอนุบาลลำโรงทาบ จำนวน 13 คน

4.3 ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง จำนวน 40 คน

4.4 ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 โรงเรียนอนุบาลลำโรงทาบ จำนวน 80 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบประเมินกระบวนการดำเนินการ เป็นแบบประเมินที่สร้างขึ้นเพื่อประเมินความเป็นไปตามเกณฑ์ของกระบวนการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริง โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานกระบวนการที่สร้างขึ้น โดยประยุกต์ใช้วัตถุประสงค์ของโครงการกับแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกในด้านความตระหนัก(Awareness) และความพยายาม(Attempt) ของสถานศึกษา เกณฑ์ดังกล่าวได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว มีวิธีการประเมินโดยการนำข้อมูลจากการเก็บข้อมูลด้วยวิธีสำรวจเอกสารและสัมภาษณ์ มาพิจารณาแล้ว เปรียบเทียบกับเกณฑ์แต่ละเกณฑ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

**แบบประเมินกระบวนการดำเนินงาน
ของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
โรงเรียน.....**

พิจารณาเปรียบเทียบข้อมูลแล้วหากเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ให้กาเครื่องหมาย ✓ ใน
ช่องหากไม่เป็นไปตามเกณฑ์ให้ กาเครื่องหมาย ✕ ในช่องที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์

เกณฑ์มาตรฐาน	สภาพที่เป็นจริง	ผลการประเมิน		
		เป็นไป ตามเกณฑ์	ไม่เป็นไป ตามเกณฑ์	คะแนน
ด้านแผนการดำเนินงาน				
1. มีการประชุมปรึกษาหารือ ในการจัดทำแผนการดำเนินงาน				
2. มีการบรรจุกิจกรรมตาม แผนไว้ในแผนปฏิบัติการ ประจำปี 2553				
รวมคะแนน				

การสรุปผลการประเมิน ทำได้โดยรวมคะแนนที่ได้ แล้วคิดเป็นร้อยละ หากมากกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไป ประเมินว่า กระบวนการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน

2. แบบสังเกต เป็นการเฝ้าดูสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างใส่ใจและมีระเบียบวิธี เพื่อวิเคราะห์หรือหาความสัมพันธ์ของสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นกับสิ่งอื่น (สุภางค์ จันทวานิช, 2549: 45) ในงานวิจัยนี้ ใช้วิธีสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม(Non-participant observation) โดยสังเกตในด้าน พฤติกรรมการเรียนและการสอน คำถาม-คำตอบของนักเรียน สังเกตวิธีการสอนกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อที่ครูใช้ พฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน ความกระตือรือร้นในการเรียน การทำงาน ผลงาน คำถาม คำตอบที่แสดงความรู้ความเข้าใจเรื่องต่างๆ ตามตัวบ่งชี้และเกณฑ์ตามกรอบการประเมิน โดยบันทึกการสังเกตในแบบสังเกตแบบประมาณค่า (Rating Scale) ที่กำหนดระดับของพฤติกรรมออกเป็น 4 ระดับ (ถนัด บุญชัยและนิรันดร์ ตั้งธีระบัณฑิตกุล, 2552:4) ได้แก่

ระดับ 3 หมายถึง มีการแสดงพฤติกรรมในระดับดีมาก (กำหนดให้จำนวนนักเรียนที่แสดงพฤติกรรมที่คาดหวังไว้ เป็น 3 ใน 4 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่สังเกต)

ระดับ 2 หมายถึง มีการแสดงพฤติกรรมในระดับดี (กำหนดให้จำนวนนักเรียนที่แสดงพฤติกรรมที่คาดหวังไว้ เป็น มีมากกว่าครึ่งหนึ่งแต่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่สังเกต)

ระดับ 1 หมายถึง มีการแสดงพฤติกรรมในระดับพอใช้ (กำหนดให้จำนวนนักเรียนที่แสดงพฤติกรรมที่คาดหวังไว้ เป็นตั้งแต่มากกว่า 1 ใน 4 ถึง น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่สังเกต)

ระดับ 0 หมายถึง ปรับปรุง (กำหนดให้จำนวนนักเรียนที่แสดงพฤติกรรมที่คาดหวังไว้ เป็นตั้งแต่ 1 ใน 4 ลงมา ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่สังเกต)

การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสังเกตซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ชุด คือ 1)แบบสังเกตผู้เรียน และ 2)แบบสังเกตครูผู้สอน ดังตัวอย่างในแบบสังเกตผู้เรียนต่อไปนี้

**แบบสังเกตผู้เรียน ด้านประสิทธิผล ของ
โครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
โรงเรียน.....**

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับพฤติกรรมที่พบ โดยใช้เกณฑ์ดังนี้
n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง f = จำนวนที่เป็นไปตามคาดหวัง
3=ดีมาก (ถ้า n=100 f= 75 ขึ้นไป) 2=ดี (ถ้า n=100 f= 50-74)
1=พอใช้ (ถ้า n=100 f= 49-26) 0=ปรับปรุง (ถ้า n=100 f= 0-25)

ข้อที่	พฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม			
		3	2	1	0
ด้านการคิดวิเคราะห์					
1	นักเรียนสามารถตอบคำถามหรือถามเกี่ยวกับความสำคัญของสิ่งต่างๆที่เรียนได้				
2	นักเรียนสามารถบอกจุดเด่นจุดด้อยของสิ่งที่เรียนมาได้				
3	ในระหว่างกิจกรรมการเรียน นักเรียนสามารถจำแนกองค์ประกอบของสิ่งที่เรียนได้อย่างถูกต้อง				
ด้านการคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
4	ในระหว่างกิจกรรมการเรียนนักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นที่แปลกใหม่				
5	นักเรียนสามารถสร้างผลงานศิลปะหรืองานเขียนหรือชิ้นงานหรือกิจกรรมสร้างสรรค์ได้				

การแปลความหมาย

3=ดีมาก 2=ดี 1=พอใช้ 0=ปรับปรุง

แบบสังเกตครูผู้สอน ด้านผลผลิต ของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์
มาตรฐาน

โรงเรียนอนุบาลสาโรงทาบ โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง

ในช่องจำนวนครูที่สังเกต แต่ละช่องหมายถึงครูแต่ละคน ที่เป็นแหล่งข้อมูลในการสังเกต
ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องตรงกับแถวที่เป็นพฤติกรรมที่สังเกต หากพบว่า ครูมีพฤติกรรมนั้น

ข้อที่	พฤติกรรมที่สังเกต	จำนวนครูที่สังเกต				ร้อยละ
		1	2	3	4	
1	มีการจัดกิจกรรมการสอนตามแนวการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
2	กระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียน ☐ ครูเตรียมการสอนทั้งเนื้อหา และวิธีการ ☐ ครูจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลุกเร้าใจและเสริมแรงให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ☐ ครูเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล และแสดงความเมตตาต่อนักเรียนอย่างทั่วถึง ☐ ครูจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์ ☐ ครูส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงด้วยตนเอง ☐ ครูส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่มพร้อมทั้งสังเกตส่วนดีและปรับปรุงส่วนต้อยของนักเรียน ☐ ครูใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหา และการค้นพบความรู้ ☐ ครูใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมประสบการณ์กับชีวิตจริง					
3	ใช้สื่อเทคโนโลยี ในการสอน					
4	มีความชำนาญในการใช้สื่อเทคโนโลยี					

3. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เป็นการสนทนากันอย่างมีจุดมุ่งหมายระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์ ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สัมภาษณ์กำหนดไว้ล่วงหน้า เป็นการสัมภาษณ์ที่มีการวางแผน จัดเตรียมชุดคำถาม และวิธีการสัมภาษณ์อย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนล่วงหน้า มีการดำเนินงานภายใต้มาตรฐานเดียวกัน โดยแบ่งเป็น แบบสัมภาษณ์ด้านกระบวนการ และแบบสัมภาษณ์ด้านประสิทธิผล ในแบบสัมภาษณ์ทั้ง 2 แบบ แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ถูกสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ประเด็นที่ต้องการเก็บข้อมูล ในด้านกระบวนการและประสิทธิผลของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง(Structured Interview) มีดังนี้

แบบสัมภาษณ์ ครูผู้สอน

เกี่ยวกับ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

โรงเรียนอนุบาลสาธิต โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ถูกสัมภาษณ์

1.1 ตำแหน่งและ วิทยฐานะ

ครูชำนาญการ ครูชำนาญการพิเศษ

ครูเชี่ยวชาญ ครูเชี่ยวชาญพิเศษ

1.2 อายุ..... ปี เพศ

ชาย หญิง

1.3 วุฒิการศึกษาสูงสุดสาขา.....

1.4 ประสบการณ์การสอนในเรียนแห่งนี้ เป็นเวลา ปี

ตอนที่ 2 ประเด็นที่ต้องการเก็บข้อมูล

2.1 การเข้าร่วมโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรในด้านการเรียนการสอน

2.2 สำหรับตัวท่านเองมีการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอน อย่างไรที่เป็นผลมาจากโครงการดังกล่าว

2.3 ท่านคิดว่า ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นมีความยั่งยืนหรือไม่ อย่างไร

4. แบบสอบถามความพึงพอใจ

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ผู้ปกครองนักเรียน เกี่ยวกับความพึงพอใจในกระบวนการดำเนินงาน และความพึงพอใจใน
ผลผลิตของโครงการ ดังตัวอย่างเช่นแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครอง
ต่อโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
 อาชีพ
2. เพศ ชาย หญิง อายุ..... ปี
3. จำนวนบุตร..... คน ศึกษาอยู่ใน
 โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง
 ระดับชั้น ป.1-3 จำนวน คน
 ระดับชั้น ป.4-6 จำนวน คน
4. วุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้ให้สัมภาษณ์ สาขา.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อโครงการเพิ่มประสิทธิภาพ
สถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์

คำชี้แจง ให้พิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย \surd ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับความพึง
พอใจ

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.ผู้บริหาร หรือครู มีการแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับโครงการดังกล่าวในการประชุมผู้ปกครอง หรือการปฐมนิเทศ					
2.การเปลี่ยนแปลงของผลการเรียนของนักเรียนหลังจากมีการดำเนินโครงการ					
3.ความเอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมา (2553)					
4.ความเอาใจใส่ของครูที่มีต่อนักเรียน การติดตามนักเรียนของครู ในปีการศึกษาที่ผ่านมา (2553)					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

เกณฑ์การประเมินความพึงพอใจ

- 4.51-5.00 มากที่สุด
- 3.51-4.50 มาก
- 2.51-3.50 ปานกลาง
- 1.51-2.50 น้อย
- 1.00-1.50 น้อยที่สุด

**แบบสอบถามความพึงพอใจของครูผู้สอน
ต่อโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน**

โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
 ระดับชั้นที่ทำการสอน
2. ตำแหน่ง..... วิทยฐานะ
3. เพศ ชาย หญิง อายุ..... ปี
4. ประสบการณ์การสอนในโรงเรียนนี้ ต่ำกว่า 5 ปี 5 ปีขึ้นไป

**ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อโครงการเพิ่มประสิทธิภาพ
สถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน**

คำชี้แจง ให้พิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับความพึงพอใจ

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.ผู้บริหาร หรือผู้รับผิดชอบโครงการ มีการแจ้งให้ทราบถึงการดำเนินการโครงการ ในการประชุมประจำเดือนทุกครั้ง					
2.โครงการมีการวางแผนงานในการเพิ่มศักยภาพผู้เรียน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

1.ขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับหลักการและแนวคิดจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน และการพัฒนาเครื่องมือ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนด กรอบแนวคิด และแนวทางในการสร้างเครื่องมือให้ตรงและครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการประเมิน

1.2 สร้างแบบบันทึกการศึกษาเอกสาร แบบสังเกต แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ตามโครงสร้างและรายละเอียดที่กำหนดขึ้น โดยกำหนดหัวข้อที่จะถามและเขียนหัวข้อต่าง ๆ ที่ต้องการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และประเด็นการประเมินได้เครื่องมือดังต่อไปนี้

1.2.1 แบบประเมินกระบวนการดำเนินงาน

1.2.2 แบบสังเกตนักเรียน

1.2.3 แบบสังเกตครูผู้สอน

1.2.4 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน

1.2.5 แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอน

1.2.6 แบบสอบถามความพึงพอใจของครูต่อโครงการ

1.2.7 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อโครงการ

1.2.8 แบบสอบถามความพึงพอใจของครูและผู้บริหารต่อผลผลิตของโครงการ

นำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทเพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) และภาษาที่ใช้

1.3 นำเครื่องมือทั้งหมด ที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทมาแล้ว มาแก้ไขปรับปรุงให้ครบถ้วนตามนิยามศัพท์ที่ได้กำหนดไว้

1.4 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความชัดเจนในการสื่อ

1.5 นำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540: 117) มีค่าระหว่าง 0.60 – 1.00

1.6 นำเครื่องมือมาดำเนินการแก้ไขปรับปรุง

1.7 นำเครื่องมือที่ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทอีกครั้ง และนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับโรงเรียนบ้านสกร้อม จำนวนคน 20 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษาและระยะเวลาการเก็บข้อมูล

1.8 นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) สูตรของครอนบาค (Cronbach. 1970: 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับดังนี้ แบบสอบถามความพึงพอใจของครู และผู้บริหารต่อพฤติกรรมของนักเรียน 0.94 แบบสอบถามความพึงพอใจของครูต่อโครงการ 0.91

1.9 ตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของเครื่องมือ แล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทตรวจสอบก่อนเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ประเมินดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ผู้ประเมินติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอหนังสือรับรอง และแนะนำตัวไปเสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง และผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลลำโรงทาบ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้ประเมินไปขอข้อมูลเบื้องต้นจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 จากนั้นเดินทางไปโรงเรียนแนะนำตัวต่อ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง และผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลลำโรงทาบด้วยตนเอง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสังเกตนักเรียน สังเกตครูผู้สอน แจกแบบสอบถาม สัมภาษณ์ ศึกษาเอกสาร และนัดวันรับแบบสอบถาม โดยขอผลัดวันส่งหนังสือแนะนำตัวและหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล เป็นวันที่ 21 มีนาคม 2554

3. ผู้ประเมินดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ตามวัน เวลา ที่นัดหมาย ในระหว่างวันที่ 1 มีนาคม 2554 ถึงวันที่ 21 มีนาคม 2550 โดยดำเนินการดังนี้

3.1 โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งเป็นผู้ปกครองนักเรียน 100 ชุด ครู 12 ชุด สัมภาษณ์ ผู้ปกครอง 30 คน ผู้บริหาร 1 คน ครู 6 คน นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 50 คน ทำการสังเกตนักเรียน และครูในห้องเรียน

3.2 โรงเรียนอนุบาลลำโรงทาบ แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งเป็นผู้ปกครองนักเรียน 100 ชุด ครู 26 ชุด สัมภาษณ์ ผู้ปกครอง 30 คน ผู้บริหาร 1 คน ครู 13 คน นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 90 คน ทำการสังเกตนักเรียน และครูในห้องเรียน

4. ผู้ประเมินได้รับแบบสอบถาม กลับคืนมา จำนวน 200 ฉบับ ได้แบบสัมภาษณ์ ผู้ปกครอง จำนวน 60 ฉบับ แบบสัมภาษณ์ครูจำนวน 19 ฉบับ ผู้บริหาร 2 ฉบับ แบบสังเกตนักเรียน จำนวน 6 ฉบับ แบบสังเกตครู 2 ฉบับ และแบบศึกษาเอกสาร จำนวน 2 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. ผู้ประเมินนำแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสำรวจเอกสาร มาตรวจสอบความสมบูรณ์ จากนั้นนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ สังเกต และตรวจสอบเอกสาร มาพิจารณาความสอดคล้องแบบสามเส้า สรุปแบบประเมินกระบวนการดำเนินงานว่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ประเมินได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การจัดกระทำข้อมูล โดยนำแบบบันทึกการสังเกต แบบบันทึกการสัมภาษณ์ แบบบันทึกการศึกษาเอกสาร และแบบสอบถาม ที่ผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์ มาจัดระเบียบข้อมูลลงรหัส และวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

2. การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

2.1 สถิติขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ย(Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.2 สถิติวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) สูตรของครอนบาค (Cronbach. 1970: 161)

3. เกณฑ์ในการให้คะแนนและแปลผลข้อมูล

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลการประมาณค่าหรือระดับความคิดเห็น หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (บุญชม, 2545: 80)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

3.2 เกณฑ์ในการให้คะแนนแบบสอบถามความพึงพอใจ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้กำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

3.3 การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์การแปลผลดังนี้

4.51-5.00 หมายถึงมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึงมีความพึงพอใจในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึงมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึงมีความพึงพอใจในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึงมีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

แผนการสรุปผลและการนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอผลจะเสนอตามลำดับความมุ่งหมายของการวิจัย คือ

1. นำเสนอค่าสถิติพื้นฐาน เพื่อสรุปกระบวนการดำเนินงาน และผลผลิตของโครงการ เป็นรายโรงเรียน

2. สรุปผลการประเมินโดยพิจารณาความสอดคล้องของข้อมูลและสิ่งที่ค้นพบ เปรียบเทียบกับเป้าหมายโครงการ และความสอดคล้องกันในแบบสามเส้า

บทที่ 4

ผลการประเมิน

การประเมินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์เขต 1 ผู้ประเมินขอเสนอผลการประเมินตามประเด็นการประเมิน ของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง และโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ ตามลำดับดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบการประเมิน และการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ได้กำหนดใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

\bar{X} แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

กระบวนการประเมิน

1. การประเมินกระบวนการดำเนินงาน

1.1 วิธีการประเมิน ตรวจสอบกระบวนการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริง โดยเปรียบเทียบว่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่ โดยใช้วิธีการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ และการใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง

1.2 เครื่องมือ

1.2.1 แบบประเมินกระบวนการดำเนินงาน

1.2.2 แบบศึกษาเอกสาร

1.2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อโครงการ ของครูผู้สอน

1.2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อโครงการ ของผู้ปกครอง

1.2.5 การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างครูผู้สอน และผู้บริหาร

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

1.3.1 สรุปความคิดเห็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ และศึกษาเอกสารเป็นความเรียง บันทึกลงในแบบประเมินกระบวนการดำเนินงานในช่องสภาพจริง

1.3.2 พิจารณาเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน ให้คะแนนในแต่ละเกณฑ์ รวมและสรุปคะแนนเป็นร้อยละ

1.4 เกณฑ์การประเมิน_สร้างเกณฑ์มาตรฐานกระบวนการดำเนินงานในด้านแผนการดำเนินงาน การกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการ การดำเนินงานตามแผน วิธีจัดกิจกรรมให้บรรลุผล และการนิเทศ ติดตามและประเมินผล เพื่อสร้างเป็นแบบประเมินกระบวนการดำเนินงานสำหรับพิจารณา

เปรียบเทียบกับสภาพจริง หากกระบวนการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริงเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานมากกว่าร้อยละ 80 แสดงว่า กระบวนการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

2. การประเมินประสิทธิผลของโครงการ

วิธีการประเมิน วัตถุประสงค์เพื่อทราบว่าผลผลิตของโครงการ (Project Outputs) ที่ได้รับจริงเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ เพราะอะไร พิจารณาโดยใช้ข้อมูลจาก การสัมภาษณ์ การสังเกตกิจกรรมการเรียนการสอน และความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง

2.1 เครื่องมือ

2.1.1 แบบสังเกตนักเรียน 2.2 แบบสังเกตครูผู้สอน

2.1.2 แบบสอบถามความพึงพอใจของครู และผู้บริหาร

2.1.3 แบบสัมภาษณ์นักเรียน 2.5 แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอน

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.2.1 สรุปผลที่ได้จากการสังเกต ตามเกณฑ์การประเมิน

2.2.2 สรุปความคิดเห็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ เป็นความเรียง

2.2.3 สรุปคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมด ตามเกณฑ์การประเมิน

2.3 เกณฑ์การประเมิน

2.3.1 จากแบบสังเกต พิจารณาจากจำนวนนักเรียนและครูผู้สอน ที่มีระดับพฤติกรรมในระดับ 3 มากกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไป

2.3.2 จากแบบสอบถามความพึงพอใจ พิจารณาจากร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความพึงพอใจในระดับมากขึ้นไป

2.3.3 เปรียบเทียบผลผลิตจริง คิดเป็นร้อยละของผลผลิตตามแผน

การเสนอผลการประเมิน

โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง

1. สภาพทั่วไป

โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง ตั้งอยู่หมู่ที่ 7 ตำบลบ้านแร่ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือ สมศ.เมื่อวันที่ 3-5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546 ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสองเมื่อวันที่ 7- 9 สิงหาคม พ.ศ. 2549 ปัจจุบันมีนายวีรศักดิ์ หลวงยี ทำหน้าที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาและจากการผลการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบสอง โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 จึง

คัดเลือกให้เป็นโรงเรียนที่ต่ำกว่าเกณฑ์ และเข้าร่วมโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์

จากการประเมินโครงการดังกล่าวในด้านกระบวนการดำเนินงาน และประสิทธิผลที่เกิดขึ้นในโรงเรียนนี้ตามความคาดหวังของโครงการ มีผลการประเมินดังนี้

2. กระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง

ผลการประเมินพิจารณาจากสภาพที่เป็นจริงในด้านกระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง ที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยได้ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์ ครู และผู้บริหาร

ตาราง 12 ผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ในโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง

เกณฑ์มาตรฐาน	สภาพที่เป็นจริง	ผลการประเมิน		
		เป็นไปตามเกณฑ์	ไม่เป็นไปตามเกณฑ์	คะแนน
ด้านแผนการดำเนินงาน 1. มีการประชุมปรึกษาหารือในการจัดทำแผนการดำเนินงาน	ผู้บริหารและครูผู้สอน ประชุมปรึกษาหารือ จัดทำแผนการดำเนินงานร่วมกัน มีเอกสารตรวจสอบได้	✓		1
2. มีการบรรจุกิจกรรมตามแผนไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี 2553	มีการบรรจุกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับโครงการเพิ่มประสิทธิภาพไว้ในแผนปฏิบัติการ 2553	✓		1
รวมคะแนน				2

ตาราง 12 (ต่อ)

เกณฑ์มาตรฐาน	สภาพที่เป็นจริง	ผลการประเมิน		
		เป็นไปตามเกณฑ์	ไม่เป็นไปตามเกณฑ์	คะแนน
<p>ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการ</p> <p>1. มีการแต่งตั้งบุคลากรและกำหนดหน้าที่รับผิดชอบโครงการฯ ไว้อย่างชัดเจน</p>	มีการกำหนดคณะทำงาน และแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการไว้ในบันทึกประชุม	✓		1
2. ผู้รับผิดชอบโครงการมีความเหมาะสม และมีความรับผิดชอบในหน้าที่	คณะทำงานมีความสามารถ และรับผิดชอบสูง มาทำงานแม้เป็นวันหยุด	✓		1
รวมคะแนน				2
<p>ด้านการดำเนินงานตามแผน</p> <p>1. มีการจัดกิจกรรมตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้</p>	มีหลักฐานการจัดกิจกรรมตามแผนการดำเนินงานเป็น ภาพและบันทึกการประชุม	✓		1
2. มีร่องรอย และหลักฐานในการจัดกิจกรรมตามแผน	มีเอกสารโครงการ ที่เป็นบันทึกผลการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง	✓		1
3. จัดทำปฏิทินปฏิบัติการเพื่อควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน	จัดทำปฏิทินเป็นตารางกำหนดวัน เวลาในการปฏิบัติงานไว้ในห้องผู้บริหาร	✓		1
รวม				3
<p>ด้านวิธีจัดกิจกรรมที่ทำให้บรรลุผลตามเป้าหมาย</p> <p>1. มีการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนและบุคลากรอยากร่วมกิจกรรม</p>	, มีกิจกรรมการแข่งขันทางวิชาการ มีการประกวดโครงงาน	✓		1

ตาราง 12 (ต่อ)

เกณฑ์มาตรฐาน	สภาพที่เป็นจริง	ผลการประเมิน		
		เป็นไปตามเกณฑ์	ไม่เป็นไปตามเกณฑ์	คะแนน
2. มีกิจกรรมที่ตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย	มีการประชุมหารือกันในการจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพครูนักเรียนร่วมกิจกรรม ร้อยละ 80	✓		1
รวมคะแนน				2
ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล				
1. ผู้บริหารมีความสนใจและให้ความสำคัญในการนิเทศติดตาม	ผู้บริหารติดตามและให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิดในทุกกิจกรรม	✓		1
2. มีสมมุติเทศ และมีการบันทึกการนิเทศ ติดตาม	มีสมมุติเทศ ที่บันทึกส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	✓		1
3. มีการประเมินผลระหว่างโครงการและหลังจบโครงการ	ไม่ได้ประเมินผลระหว่างดำเนินการ		✗	0
4. รายงานผลการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ	อยู่ในระหว่างการประเมินหลังจบโครงการเพื่อเสนอ สพทป.สร.1	✓		1
รวมคะแนน				3
รวมทุกเกณฑ์มาตรฐาน				12
คิดเป็นร้อยละ				92.3

จากตาราง 12 การประเมินกระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง แบ่งเป็น 5 ด้าน ต่อไปนี้

1. ด้านแผนการดำเนินงาน มีเกณฑ์ดังนี้ 1) มีการประชุมปรึกษาหารือในการจัดทำแผนการดำเนินงาน และ 2) มีการบรรจุกิจกรรมตามแผนไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี 2553 จากการประเมินด้วยวิธีศึกษาเอกสารและวิธีการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน ประชุมปรึกษาหารือจัดทำแผนการดำเนินงานร่วมกัน มีเอกสารตรวจสอบได้ และมีการบรรจุกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับโครงการเพิ่มประสิทธิภาพไว้ในแผนปฏิบัติการ 2553 ดังนั้นกระบวนการดำเนินงานในด้านแผนการดำเนินงาน ของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองจึงเป็นไปตามเกณฑ์

2. ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการ มีเกณฑ์ดังนี้คือ 1) มีการแต่งตั้งบุคลากรและกำหนดหน้าที่รับผิดชอบโครงการไว้อย่างชัดเจน และ 2) ผู้รับผิดชอบโครงการมีความเหมาะสม และมีความรับผิดชอบในหน้าที่ จากการประเมินด้วยวิธีศึกษาเอกสารและวิธีการสัมภาษณ์ พบว่า มีการกำหนดคณะทำงาน และแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการไว้ในบันทึกประชุม คณะทำงานที่ได้รับการแต่งตั้งมีความสามารถ และรับผิดชอบสูง มาทำงานแม้เป็นวันหยุด ดังนั้นกระบวนการดำเนินงานด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองจึงเป็นไปตามเกณฑ์

3. ด้านการดำเนินงานตามแผน มีเกณฑ์ดังนี้ 1) มีการจัดกิจกรรมตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ 2) มีร่องรอย และหลักฐานในการจัดกิจกรรมตามแผน และ 3) จัดทำปฏิทินปฏิบัติการ เพื่อควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน จากการประเมินด้วยวิธีศึกษาเอกสารและวิธีการสัมภาษณ์ พบว่า มีหลักฐานการจัดกิจกรรมตามแผนการดำเนินงานเป็น ภาพและบันทึกการประชุม มีเอกสารโครงการที่เป็นบันทึกผลการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง และจัดทำปฏิทินเป็นตารางกำหนดวัน เวลาในการปฏิบัติงานไว้ในห้องผู้บริหาร ดังนั้นกระบวนการดำเนินงานด้านการดำเนินงานตามแผนของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองจึงเป็นไปตามเกณฑ์

4. ด้านวิธีจัดกิจกรรมที่ทำให้บรรลุผลตามเป้าหมาย มีเกณฑ์ดังนี้ 1) มีการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียน และบุคลากรอยากร่วมกิจกรรม และ 2) มีกิจกรรมที่ตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย จากการประเมินด้วยวิธีศึกษาเอกสารและวิธีการสัมภาษณ์ พบว่า โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองมีกิจกรรมการแข่งขันทางวิชาการ และมีกิจกรรมการประกวดโครงการ มีการประชุมหารือกันในการจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพครู และการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนร่วมกิจกรรมให้ตรงตามต้องการของครูและนักเรียน ทำให้มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นมากกว่าร้อยละ 80 ดังนั้นกระบวนการดำเนินงานด้านวิธีจัดกิจกรรมที่ทำให้บรรลุผลตามเป้าหมายของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองจึงเป็นไปตามเกณฑ์

5. ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล มีเกณฑ์ดังนี้ 1) ผู้บริหารมีความสนใจและให้ความสำคัญในการนิเทศ ติดตาม 2. มีสมุดนิเทศและมีการบันทึกการนิเทศ ติดตาม 3. มีการประเมินผลระหว่างโครงการและหลังจบโครงการ และ 4. รายงานผลการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ จากการประเมินด้วยวิธีศึกษาเอกสารและวิธีการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้บริหารมีการติดตามและให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิดในทุกกิจกรรม มีสมุดนิเทศที่ส่วนใหญ่จะบันทึกเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน แต่ในเกณฑ์ด้านการประเมินผลนั้น โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองไม่ได้มีการประเมินโครงการในระหว่างดำเนินการ จึงไม่เป็นไปตามเกณฑ์ในด้านการประเมินผลระหว่างโครงการและหลังโครงการ และในเกณฑ์ด้านการรายงานผล ขณะนี้โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองได้ดำเนินการประเมินหลังจบโครงการ และอยู่ระหว่างการประเมินหลังจบโครงการเพื่อเสนอ สพทป.สร.1 ดังนั้นกระบวนการดำเนินงานด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองจึงเป็นไปตามเกณฑ์ 3 เกณฑ์จาก 4 เกณฑ์

จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองเกี่ยวกับโครงการ ผู้ปกครองส่วนมากเห็นว่า ผู้บริหารและคณะครูให้ความสำคัญกับโครงการ มีการติดตามสอบถามจากผู้ปกครองเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้เรียนที่บ้าน แจ้งข่าวความเคลื่อนไหวและผลที่เกิดกับนักเรียนให้ทราบเสมอ ผลของสัมภาษณ์เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับผลการประเมินกระบวนการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุด 2 วิธี

สรุปในภาพรวมกระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง เป็นไปตามเกณฑ์จำนวน 12 เกณฑ์ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์จำนวน 1 เกณฑ์ เมื่อคิดเป็นร้อยละได้ 92.3 ซึ่งมากกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ในครั้งนี้ ดังนั้นกระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองจึงเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน

ประสิทธิผลของโครงการ ในโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง

ผลผลิตด้านนักเรียน จากการสังเกตนักเรียน ในระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเจาะจงเลือกทำการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ในห้องเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 โดย n = จำนวนนักเรียนทั้งหมด , f = จำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมตามที่ต้องการ จัดกลุ่มรายการพฤติกรรมตามผลที่คาดหวังของโครงการ โดย ด้านการคิดวิเคราะห์ (ข้อ 1-ข้อ 3) , ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์(ข้อ4-ข้อ5),การใฝ่รู้ใฝ่เรียนผ่านกระบวนการกลุ่ม(ข้อ6-ข้อ8),กิจกรรมโครงงาน(ข้อ9-ข้อ 12) และการใช้สื่อเทคโนโลยี (ข้อ 13-ข้อ15) เสนอผลการสังเกตในรูปตาราง ดังตาราง 13

ตาราง 13 แสดงจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมตามที่ต้องการ โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง

พฤติกรรมที่ต้องการ	ประถมศึกษาปีที่ 4 $n = 24$		ประถมศึกษาปีที่ 5 $n = 20$		ประถมศึกษาปีที่ 6 $n = 21$		รวม $n = 65$	
	f	ร้อยละ	f	ร้อยละ	f	ร้อยละ	f	ร้อยละ
1.นักเรียนสามารถตอบคำถามหรือถามเกี่ยวกับความสำคัญของสิ่งต่างๆที่เรียนได้	18	75	15	75	18	85.7	51	78.5
2.นักเรียนสามารถบอกจุดเด่นจุดด้อยของสิ่งที่เรียนมาได้	18	75	15	75	18	85.7	51	78.5
3.ในระหว่างกิจกรรมการเรียนนักเรียนสามารถจำแนกองค์ประกอบของสิ่งของและสิ่งมีชีวิตได้อย่างถูกต้อง	20	83.3	18	90	20	95.2	58	89.2
ร้อยละเฉลี่ยของนักเรียนด้านการคิดวิเคราะห์		77.8		80		88.9		82.1

ตาราง 13 แสดงจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมตามที่ต้องการ โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง

พฤติกรรมที่ต้องการ	ประถมศึกษา ปีที่ 4 n = 24		ประถมศึกษา ปีที่ 5 n = 20		ประถมศึกษา ปีที่ 6 n = 21		รวม n = 65	
	f	ร้อยละ	f	ร้อยละ	f	ร้อยละ	f	ร้อยละ
4. ในระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนสามารถแสดงความคิด เห็นที่แปลกใหม่	15	62.5	12	60	12	57.1	39	60
5. นักเรียนสามารถสร้างผลงาน ศิลปะหรืองานเขียนหรือชิ้นงาน หรือกิจกรรมสร้างสรรค์ได้	20	83.3	18	90	18	85.7	56	86.2
ร้อยละเฉลี่ยของนักเรียนด้านความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์		74.5		76.7		77.2		76.1
6. นักเรียนมีส่วนร่วม กระตือรือร้น ในการทำกิจกรรม ในห้องเรียนร่วมกับเพื่อน	18	75	18	90	20	95.2	56	86.2
7. นักเรียนสามารถช่วยกัน อภิปรายและสรุปหัวข้อที่ครู มอบหมายให้	12	50	10	50	15	71.4	37	56.9
8. นักเรียนสามารถคิดและ วางแผนในการทำกิจกรรม ร่วมกัน	12	50	12	60	15	71.4	39	60
9. นักเรียนสามารถบอกขั้นตอน การทำโครงการได้อย่างถูกต้อง	20	83.3	18	90	20	95.2	58	89.2
ร้อยละเฉลี่ยของนักเรียนด้านการใฝ่รู้ใฝ่ เรียนผ่านกระบวนการกลุ่ม		58.3		66.7		79.4		67.7
10. นักเรียนมีผลงานโครงการ	20	83.3	18	90	18	85.7	56	86.2
11. นักเรียนสรุปจุดเด่น จุดด้อย ของโครงการของนักเรียนได้	18	75	15	75	18	85.7	51	78.5
12. นักเรียนสามารถนำเสนอผล การศึกษาค้นคว้าได้	18	75	15	75	20	95.2	53	81.5
ร้อยละเฉลี่ยด้านกิจกรรมโครงการ		77.8		80		88.9		82.1

ตาราง 13 แสดงจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมตามที่ต้องการ โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง

พฤติกรรมที่ต้องการ	ประถมศึกษา ปีที่ 4 n = 24		ประถมศึกษา ปีที่ 5 n = 20		ประถมศึกษา ปีที่ 6 n = 21		รวม n = 65	
	f	ร้อยละ	f	ร้อยละ	f	ร้อยละ	f	ร้อยละ
	13.นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตและคอมพิวเตอร์ เป็นทุกอย่างในการศึกษาค้นคว้า	10	41.7	10	50	15	71.4	35
14.นักเรียนใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างศักยภาพทางปัญญา	18	75	15	75	12	57.1	45	69.2
15.นักเรียนใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อความสะดวก รวดเร็วในการทำกิจกรรมต่าง ๆ	10	41.7	12	60	15	71.4	51	78.5
ร้อยละเฉลี่ยด้านการการใช้สื่อเทคโนโลยี		52.8		61.7		66.7		67.2

จากตาราง 13 เป็นผลจากการสังเกตกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน โดยมุ่งสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ที่แสดงออกในระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน โดยคาดหวังจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมตามที่ต้องการไว้ร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน (เทียบกับเกณฑ์การประเมินภายนอกกรอบที่ 2 ได้ในระดับ ดี) แบ่งพฤติกรรมที่ต้องการสังเกตเป็น 5 ด้าน มีผลการสังเกตดังต่อไปนี้

1. ด้านการคิดวิเคราะห์ จากการสังเกตพฤติกรรมที่ต้องการด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 65 คน พบว่า นักเรียนจำนวนร้อยละ 78.5 สามารถตอบคำถามหรือถามเกี่ยวกับความสำคัญของสิ่งต่างๆที่เรียนได้ นักเรียนจำนวนร้อยละ 78.5 สามารถบอกจุดเด่นจุดด้อยของสิ่งที่เรียนมาได้ และในระหว่างกิจกรรมการเรียน นักเรียนจำนวนร้อยละ 89.2 สามารถจำแนกองค์ประกอบของสิ่งของและสิ่งมีชีวิตได้อย่างถูกต้อง ผลการประเมินด้วยวิธีสังเกตในด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน มีผลเฉลี่ยโดยรวมร้อยละ 82.1 ซึ่งสูงกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน ดังนั้นด้านการคิดวิเคราะห์จึงมีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมตามที่ต้องการตามที่คาดหวัง

2. ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จากการสังเกตพฤติกรรมที่ต้องการด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 65 คน พบว่า ในระหว่างกิจกรรมการเรียนนักเรียนจำนวนร้อยละ 60 สามารถแสดงความคิดเห็นที่แปลกใหม่ นักเรียนจำนวนร้อยละ 86.2

สามารถสร้างผลงานศิลปะหรืองานเขียนหรือชิ้นงานหรือกิจกรรมสร้างสรรค์ได้ผลการประเมินด้วยวิธีสังเกตในด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของนักเรียน มีผลเฉลี่ยโดยรวมร้อยละ 76.1 ซึ่งต่ำกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน ดังนั้นด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จึงมีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง

3. ด้านการใฝ่รู้ใฝ่เรียนผ่านกระบวนการกลุ่ม จากการสังเกตพฤติกรรมที่ต้องการด้านการใฝ่รู้ใฝ่เรียนผ่านกระบวนการกลุ่ม ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 65 คน พบว่า นักเรียนจำนวนร้อยละ 89.2 มีส่วนร่วม กระตือรือร้น ในการทำกิจกรรมในห้องเรียนร่วมกับเพื่อน นักเรียนจำนวนร้อยละ 56.9 สามารถช่วยกันอภิปรายและสรุปหัวข้อที่ครูมอบหมายให้นักเรียนจำนวนร้อยละ 60 สามารถคิดและวางแผนในการทำกิจกรรมร่วมกันผลการประเมินด้วยวิธีสังเกตในด้านใฝ่รู้ใฝ่เรียนผ่านกระบวนการกลุ่มของนักเรียน มีผลเฉลี่ยโดยรวมร้อยละ 67.7 ซึ่งต่ำกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน ดังนั้นด้านการใฝ่รู้ใฝ่เรียนผ่านกระบวนการกลุ่มจึงมีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง

4. ด้านกิจกรรมโครงงาน จากการสังเกตพฤติกรรมที่ต้องการด้านกิจกรรมโครงงาน ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 65 คน พบว่า นักเรียนจำนวนร้อยละ 89.2 สามารถบอกขั้นตอนการทำโครงงานได้อย่างถูกต้อง นักเรียนจำนวนร้อยละ 86.2 มีผลงานโครงงาน นักเรียนจำนวนร้อยละ 78.5 สรุปจุดเด่น จุดด้อยของโครงงานของนักเรียนได้ นักเรียนจำนวนร้อยละ 81.5 สามารถนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าได้ ผลการประเมินด้วยวิธีสังเกตในด้านกิจกรรมโครงงานของนักเรียน มีผลเฉลี่ยโดยรวมร้อยละ 82.1 ซึ่งมากกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน ดังนั้นด้านกิจกรรมโครงงาน จึงมีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการตามที่คาดหวัง

5. ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี จากการสังเกตพฤติกรรมที่ต้องการด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 65 คน พบว่า นักเรียนจำนวนร้อยละ 53.8 ใช้อินเทอร์เน็ตและคอมพิวเตอร์เป็นทุกอย่างในการศึกษาค้นคว้า นักเรียนจำนวนร้อยละ 69.2 ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างศักยภาพทางปัญญา นักเรียนจำนวนร้อยละ 78.5 ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อความสะดวก รวดเร็วในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ผลการประเมินด้วยวิธีสังเกตในด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีของนักเรียน มีผลเฉลี่ยโดยรวมร้อยละ 67.2 ซึ่งต่ำกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน ดังนั้นด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี จึงมีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง

ผลผลิตด้านครูผู้สอน จากการสังเกตครูผู้สอน ในระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน โดยทำการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมกับครูผู้สอนระดับประถมศึกษาทุกคน จากกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน หรือในห้องพิเศษ โดย n = จำนวนครูทั้งหมด , f =จำนวนครูที่มีพฤติกรรมที่ต้องการ , n_1-n_6 = ครูคนที่ 1- คนที่ 6 โดยเสนอผลในรูปตาราง ดังตาราง 14

ตาราง 14 แสดงผลจากการสังเกตกิจกรรมการเรียนการสอนของครู โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง

พฤติกรรมที่ต้องการ	n = 6						f	ร้อยละ
	n1	n2	n3	n4	n5	n6		
1. มีการจัดกิจกรรมการสอนตามแนวการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	✓	✓	✓	✓	✓		5	83.33
2. กระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียน								
2.1 ครูเตรียมการสอนทั้งเนื้อหา และวิธีการ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6	100
2.2 ครูจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลุกเร้า จูงใจและเสริมแรงให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6	100
2.3 ครูเอาใจใส่ให้นักเรียนเป็นรายบุคคล และ แสดงความเมตตาต่อนักเรียนอย่างทั่วถึง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6	100
2.4 ครูจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้นักเรียน ได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์	✓	✓	✓	✓			4	66.67
2.5 ครูส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิด ฝึกทำ และ ฝึกปรับปรุงด้วยตนเอง	✓	✓		✓	✓		4	66.67
2.6 ครูส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จาก กลุ่มพร้อมทั้งสังเกตส่วนดีและปรับปรุงส่วนด้อย ของนักเรียน		✓	✓	✓	✓		4	66.67
2.7 ครูใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การ แก้ปัญหา และการค้นพบความรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6	100
2.8 ครูใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยง ประสบการณ์กับชีวิตจริง	✓	✓	✓	✓			4	66.67
3. ใช้สื่อเทคโนโลยี ในการสอน และมีความ ชำนาญในการใช้สื่อเทคโนโลยี	✓	✓	✓	✓			4	66.67
ร้อยละของจำนวนครูที่มีพฤติกรรมที่ต้องการ	81.67							

จากการสังเกตกิจกรรมการสอนของครูในโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง โดยทำการสังเกตครูผู้สอนที่สอนในระดับประถมศึกษาจำนวน 6 คน ดังแสดงในตาราง 14 แบ่งตามพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิด มีผลจากการสังเกตดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการสอนตามแนวการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จากการสังเกตพบว่า มีครูจำนวน 5 ใน 6 คน ที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คิดเป็นร้อยละ 83.33 ซึ่งมากกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ในครั้งนี้ ดังนั้นจำนวนครูที่มีพฤติกรรมที่ต้องการเป็นไปตามความคาดหวัง

2. ครูทุกคนมีการเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการสอน จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูกเร้าใจ มีวิธีการเสริมแรงให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล และแสดงความเมตตาต่อนักเรียนอย่างทั่วถึง ใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหา และการค้นพบความรู้แต่มีครูเพียงร้อยละ 66.67 ที่มีการจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงด้วยตนเอง ส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่มพร้อมทั้งสังเกตส่วนตัวและปรับปรุงส่วนตัวของนักเรียน ใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง ใช้สื่อเทคโนโลยี ในการสอน และมีความชำนาญในการใช้สื่อเทคโนโลยี ในภาพรวมมีจำนวนของครูที่มีพฤติกรรมตามต้องการคิดเป็นร้อยละ 81.67 สูงกว่าเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ ดังนั้นจำนวนครูที่มีพฤติกรรมที่ต้องการเป็นไปตามความคาดหวัง

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงด้านการเรียนการสอนหลังจากเข้าร่วมโครงการความเปลี่ยนแปลง ครูส่วนใหญ่ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ได้เปลี่ยนบทบาทจากครูเป็นศูนย์กลางมาเป็นให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง และได้ปรับวิธีการเรียนการสอนโดยใช้สื่อต่างๆมากขึ้น ประโยชน์ที่ครูได้รับเป็นการพัฒนาศักยภาพของตนเอง โดยนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาตนเอง หาวิธีการสอนที่ดีขึ้น และครูส่วนใหญ่เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจะมีความยั่งยืนได้ก็ต่อเมื่อมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องทั้งในส่วนของโรงเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นอกจากนี้ครูทุกคนมีความเห็นว่า ควรให้มีโครงการเพิ่มประสิทธิภาพต่อไป ผลของสัมมนาเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับผลการสังเกตมีความสอดคล้องกันคือ อยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน ดังนั้นผลผลิตด้านครูจึงเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ

สภาพทั่วไป

โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ ตั้งอยู่ที่บ้านโคด หมู่ที่ 1 ตำบลสำโรงทาบ อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกครั้งแรก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือ สมศ.เมื่อวันที่ 8-10 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสองเมื่อวันที่ 3-5 กรกฎาคม พ.ศ. 2549 ปัจจุบันมีนายสันติ บานแย้ม ทำหน้าที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาและจากการผลการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบสอง โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 จึงคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนที่ต่ำกว่าเกณฑ์ และเข้าร่วมโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์

จากการประเมินโครงการดังกล่าวในด้านกระบวนการดำเนินงาน และประสิทธิผลที่เกิดขึ้น ในโรงเรียนนี้ตามความคาดหวังของโครงการ มีผลการประเมินดังนี้

กระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ

ผลการประเมินพิจารณาจากสภาพที่เป็นจริงในด้านกระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ ที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยได้ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์ ครู และผู้บริหาร

ตาราง 15 ผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ในโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ

เกณฑ์มาตรฐาน	สภาพที่เป็นจริง	ผลการประเมิน		
		เป็นไปตามเกณฑ์	เป็นไปตามเกณฑ์	เป็นไปตามเกณฑ์
ด้านแผนการดำเนินงาน				
1. มีการประชุมปรึกษาหารือในการจัดทำแผนการดำเนินงาน	มีคณะทำงานที่รับผิดชอบโครงการเป็นผู้จัดทำแผนดำเนินงาน	✓		1
2. มีการบรรจุกิจกรรมตามแผนไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี 2553	บรรจุเป็นกิจกรรมในแผนปฏิบัติการปี 2553	✓		1
รวมคะแนน				2
ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการ				
1. มีการแต่งตั้งบุคลากรและกำหนดหน้าที่รับผิดชอบโครงการฯ ให้อย่างชัดเจน	มีผู้รับผิดชอบโครงการ ทำหน้าที่ประสานงาน และจัดกิจกรรมตามแผนงาน	✓		1
2. ผู้รับผิดชอบโครงการมีความเหมาะสม และมีความรับผิดชอบในหน้าที่	ผู้รับผิดชอบโครงการมีความสามารถและเหมาะสม และเสียสละเวลาส่วนตัว	✓		1
รวมคะแนน				2
ด้านการดำเนินงาน				
1. มีการจัดกิจกรรมตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้	มีร่องรอยการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนการดำเนินงาน	✓		1

ตาราง 15 (ต่อ)

เกณฑ์มาตรฐาน	สภาพที่เป็นจริง	ผลการประเมิน		
		เป็นไปตาม เกณฑ์	เป็นไปตาม เกณฑ์	เป็นไปตาม เกณฑ์
2.มีร่องรอย และหลักฐานใน การจัดกิจกรรมตามแผน	มีร่องรอยหลักฐานเป็น ภาพถ่าย และบันทึกการประชุม	✓		1
3.จัดทำปฏิทินปฏิบัติการ เพื่อควบคุมการดำเนินงานให้ เป็นไปตามแผน	มีตาราง วัน เวลา แสดงในป้าย นิเทศบริเวณห้องผู้บริหาร	✓		1
รวมคะแนน				3
ด้านวิธีจัดกิจกรรมที่ทำให้ บรรลุผลตามเป้าหมาย				
1.มีการสร้างแรงจูงใจให้ นักเรียน อยากร่วม กิจกรรม	มีกิจกรรมที่กระตุ้นให้อยากเข้า ร่วม เช่น การจัดแข่งขันโครงการ การส่งเข้าแข่งขันในระดับจังหวัด	✓		1
2.มีกิจกรรมที่ตรงตามความ ต้องการของกลุ่มเป้าหมาย	ครูทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมเสริม ศักยภาพด้วยความสมัครใจ นักเรียนร่วมกิจกรรมมากกว่า ร้อยละ 80	✓		1
รวมคะแนน				2
ด้านการนิเทศ ติดตามและ ประเมินผล				
1.ผู้บริหารมีความสนใจและ ให้ความสำคัญในการนิเทศ ติดตาม	ผู้บริหารมอบหมายให้ครูที่ รับผิดชอบโครงการเป็นผู้ติดตาม เป็นส่วนใหญ่	✓		1
2.มีสมุดนิเทศและมีการ บันทึกการนิเทศ ติดตาม	จัดทำเป็นเอกสารโครงการ มีการ จดบันทึกการนิเทศติดตาม โครงการ	✓		1

ตาราง 15 (ต่อ)

เกณฑ์มาตรฐาน	สภาพที่เป็นจริง	ผลการประเมิน		
		เป็นไปตามเกณฑ์	เป็นไปตามเกณฑ์	เป็นไปตามเกณฑ์
3.มีการประเมินผลระหว่างโครงการและหลังจบโครงการ	ไม่มีการประเมินผลระหว่างโครงการ		x	0
4.รายงานผลการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ	กำลังประเมินผลหลังจบโครงการเพื่อเสนอ สพทป.สร.1	✓		1
รวมคะแนน				3
รวมทุกเกณฑ์มาตรฐาน				12
คิดเป็นร้อยละ				92.3

จากตาราง 15 การประเมินกระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนอนุบาลลำโพง แบ่งเป็น 5 ด้าน ต่อไปนี้

1. ด้านแผนการดำเนินงาน มีเกณฑ์ดังนี้ 1) มีการประชุมปรึกษาหารือในการจัดทำแผนการดำเนินงาน และ 2) มีการบรรจุกิจกรรมตามแผนไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี 2553 จากการประเมินด้วยวิธีศึกษาเอกสารและวิธีการสัมภาษณ์ พบว่า มีคณะทำงานที่รับผิดชอบโครงการเป็นผู้จัดทำแผนดำเนินงาน และบรรจุเป็นกิจกรรมในแผนปฏิบัติการปี 2553 ดังนั้นกระบวนการดำเนินงานในด้านแผนการดำเนินงาน ของโรงเรียนอนุบาลลำโพงจึงเป็นไปตามเกณฑ์

2. ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการ มีเกณฑ์ดังนี้คือ 1) มีการแต่งตั้งบุคลากรและกำหนดหน้าที่รับผิดชอบโครงการไว้อย่างชัดเจน และ 2) ผู้รับผิดชอบโครงการมีความเหมาะสม และมีความรับผิดชอบในหน้าที่ จากการประเมินด้วยวิธีศึกษาเอกสารและวิธีการสัมภาษณ์พบว่า มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการ ทำหน้าที่ประสานงาน และจัดกิจกรรมตามแผนงาน ผู้รับผิดชอบโครงการที่ได้รับแต่งตั้งมีความสามารถและเหมาะสม เสียสละเวลาส่วนตัว ดังนั้นกระบวนการดำเนินงานด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการของโรงเรียนอนุบาลลำโพงจึงเป็นไปตามเกณฑ์

3. ด้านการดำเนินงานตามแผน มีเกณฑ์ดังนี้ 1) มีการจัดกิจกรรมตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ 2) มีร่องรอย และหลักฐานในการจัดกิจกรรมตามแผน และ 3) จัดทำปฏิทินปฏิบัติการ เพื่อควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน จากการประเมินด้วยวิธีศึกษาเอกสารและวิธีการสัมภาษณ์พบว่า มีร่องรอยการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนการดำเนินงาน มีหลักฐานเป็น ภาพถ่าย และบันทึกการประชุม มีปฏิทินปฏิบัติงาน เป็นตารางแสดง วัน เวลา แสดงในป้ายนิเทศบริเวณห้องผู้บริหาร ดังนั้นกระบวนการดำเนินงานด้านการดำเนินงานตามแผนของโรงเรียนอนุบาลลำโพงจึงเป็นไปตามเกณฑ์

4. ด้านวิธีจัดกิจกรรมที่ทำให้บรรลุผลตามเป้าหมาย มีเกณฑ์ดังนี้ 1) มีการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียน และบุคลากรอยากร่วมกิจกรรม และ 2) มีกิจกรรมที่ตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย จากการประเมินด้วยวิธีศึกษาเอกสารและวิธีการสัมภาษณ์ พบว่า มีกิจกรรมที่กระตุ้นให้อยากเข้าร่วม เช่น การจัดแข่งขันโครงงาน การส่งเข้าแข่งขันในระดับจังหวัด ในกิจกรรมเพิ่มศักยภาพครู ครูทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ ดังนั้นกระบวนการดำเนินงานด้านวิธีจัดกิจกรรมที่ทำให้บรรลุผลตามเป้าหมายของโรงเรียนอนุบาลลำโพงจึงเป็นไปตามเกณฑ์

5. ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล มีเกณฑ์ดังนี้ 1) ผู้บริหารมีความสนใจและให้ความสำคัญในการนิเทศ ติดตาม 2. มีสมุดนิเทศและมีการบันทึกการนิเทศ ติดตาม 3. มีการประเมินผลระหว่างโครงการและหลังจบโครงการ และ 4. รายงานผลการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ จากการประเมินด้วยวิธีศึกษาเอกสารและวิธีการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้บริหารมอบหมายให้ครูที่รับผิดชอบโครงการเป็นผู้ติดตามเป็นส่วนใหญ่ มีการจัดทำเอกสารโครงการ มีการจดบันทึกการนิเทศติดตามโครงการแต่ไม่มีการประเมินผลระหว่างโครงการ ขณะทำการประเมินโครงการ โรงเรียนอนุบาลลำโพงกำลังประเมินผลหลังจบโครงการ เพื่อเสนอ สพทป.สร.1 ดังนั้นกระบวนการดำเนินงานด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลของโรงเรียนอนุบาลลำโพงจึงเป็นไปตามเกณฑ์ 3 เกณฑ์จาก 4 เกณฑ์

จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองเกี่ยวกับโครงการ ผู้ปกครองส่วนมากเห็นว่า ผู้บริหารและคณะครูให้ความสำคัญกับโครงการ มีการเยี่ยมบ้าน พูดคุยสอบถามผู้ปกครองเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้เรียนที่บ้าน ให้ผู้ปกครองช่วยแจ้งพฤติกรรมที่ควรแก้ไขของนักเรียน และโรงเรียนข่าวความเคลื่อนไหวและผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนให้ทราบเสมอ ผลของสัมภาษณ์เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับผลการประเมินกระบวนการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 2 วิธี

สรุปในภาพรวมกระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนอนุบาลลำโพง เป็นไปตามเกณฑ์จำนวน 12 เกณฑ์ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์จำนวน 1 เกณฑ์ เมื่อคิดเป็นร้อยละได้ 92.3 ซึ่งมากกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ในครั้งนี้ ดังนั้นกระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนอนุบาลลำโพงจึงเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน

ประสิทธิผลของโครงการ ในโรงเรียนอนุบาลลำโพง

1. **ผลผลิตด้านนักเรียน** จากการสังเกตนักเรียน ในระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเจาะจงเลือกทำการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ในห้องเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 โดย $n =$ จำนวนนักเรียนทั้งหมด , $f =$ จำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมตามที่ต้องการ จัดกลุ่มรายการพฤติกรรมตามผลที่คาดหวังของโครงการ โดย ด้านการคิดวิเคราะห์ (ข้อ 1-ข้อ 3) , ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์(ข้อ4-ข้อ5),การใฝ่รู้ใฝ่เรียนผ่านกระบวนการกลุ่ม(ข้อ6-ข้อ8),กิจกรรมโครงงาน(ข้อ9-ข้อ12) และการใช้สื่อเทคโนโลยี (ข้อ 13-ข้อ15) เสนอผลการสังเกตในรูปตาราง ดังตาราง 16

ตาราง 16 แสดงจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมตามที่ต้องการ โรงเรียนอนุบาลลำปาง

พฤติกรรมที่ต้องการ	ประถมศึกษา ปีที่ 4 n = 39		ประถมศึกษา ปีที่ 5 n = 39		ประถมศึกษา ปีที่ 6 n = 47		รวม n = 125	
	f	ร้อยละ	f	ร้อยละ	f	ร้อยละ	f	ร้อยละ
1.นักเรียนสามารถตอบคำถามหรือถามเกี่ยวกับความสำคัญของสิ่งต่างๆที่เรียนได้	30	76.92	35	89.7	39	83	104	83.2
2.นักเรียนสามารถบอกจุดเด่นจุดด้อยของสิ่งที่เรียนมาได้	32	82.05	30	76.9	35	74.5	97	77.6
3.ในระหว่างกิจกรรมการเรียนนักเรียนสามารถจำแนกองค์ประกอบของสิ่งของและสิ่งมีชีวิตได้อย่างถูกต้อง	32	82.05	32	82.1	39	83	103	82.4
ร้อยละเฉลี่ยของนักเรียนด้านการคิดวิเคราะห์		80.34		82.9		80.1		81.1
4.ในระหว่างกิจกรรมการเรียนนักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นที่แปลกใหม่	30	76.92	35	89.7	35	74.5	100	80
5.นักเรียนสามารถสร้างผลงานศิลปะหรืองานเขียนหรือชิ้นงานหรือกิจกรรมสร้างสรรค์ได้	31	79.49	32	82.1	42	89.4	105	84
ร้อยละเฉลี่ยของนักเรียนด้านความคิดริเริ่ม		78.92		84.9		81.3		81.7
6.นักเรียนมีส่วนร่วม กระตือรือร้นในการทำกิจกรรมในห้องเรียนร่วมกับเพื่อน	35	89.74	35	89.7	40	85.1	110	88

ตาราง 16 (ต่อ)

พฤติกรรมที่ต้องการ	ประถมศึกษา ปีที่ 4 n = 39		ประถมศึกษา ปีที่ 5 n = 39		ประถมศึกษา ปีที่ 6 n = 47		รวม n = 125	
	f	ร้อยละ	f	ร้อยละ	f	ร้อยละ	f	ร้อยละ
7.นักเรียนสามารถช่วยกันอภิปรายและสรุปหัวข้อที่ครูมอบหมายให้	30	79.92	35	89.7	35	74.5	100	80
8.นักเรียนสามารถคิดและวางแผนในการทำกิจกรรมร่วมกัน	35	89.74	30	76.9	38	80.9	103	82.4
ร้อยละเฉลี่ยของนักเรียนด้านการใฝ่รู้ใฝ่เรียนผ่านกระบวนการกลุ่ม		85.47		85.5		80.1		83.5
9.นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนการทำโครงการได้อย่างถูกต้อง	35	89.74	37	94.9	45	95.7	117	93.6
10.นักเรียนมีผลงานโครงการ	39	100	39	100	47	100	125	100
11.นักเรียนสรุปจุดเด่น จุดด้อยของโครงการของนักเรียนได้	38	97.44	37	97.9	40	85.1	115	92
12.นักเรียนสามารถนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าได้	35	89.74	37	97.9	40	85.1	112	89.6
ร้อยละเฉลี่ยด้านกิจกรรมโครงการ		95.73		96.6		90.1		93.6
13.นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตและคอมพิวเตอร์ เป็นทุกอย่างในการศึกษาค้นคว้า	32	82.05	32	82.1	38	80.9	102	81.6
14.นักเรียนใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างศักยภาพทางปัญญา	30	76.92	30	76.9	38	80.9	98	78.4
15.นักเรียนใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อความสะดวก รวดเร็วในการทำกิจกรรมต่าง ๆ	32	82.05	32	82.1	38	80.9	102	81.6
ร้อยละเฉลี่ยด้านการการใช้สื่อเทคโนโลยี		80.34		80.3		80.1		80.5

จากตาราง 16 เป็นผลจากการสังเกตกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน โดยมุ่งสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ที่แสดงออกในระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน โดยคาดหวังจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมตามที่ต้องการไว้ร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน (เทียบ

กับเกณฑ์การประเมินภายนอกกรอบที่ 2 ได้ในระดับ ดี) แบ่งพฤติกรรมที่ต้องการสังเกตเป็น 5 ด้าน มีผลการสังเกตดังต่อไปนี้

1. ด้านการคิดวิเคราะห์ จากการสังเกตพฤติกรรมที่ต้องการด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 125 คน พบว่า นักเรียนจำนวนร้อยละ 83.2 สามารถตอบคำถามหรือถามเกี่ยวกับความสำคัญของสิ่งต่างๆที่เรียนได้ นักเรียนจำนวนร้อยละ 77.6 สามารถบอกจุดเด่นจุดด้อยของสิ่งที่เรียนมาได้ และในระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนจำนวนร้อยละ 82.4 สามารถจำแนกองค์ประกอบของสิ่งของและสิ่งมีชีวิตได้อย่างถูกต้อง ผลการประเมินด้วยวิธีสังเกตในด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน มีผลเฉลี่ยโดยรวมร้อยละ 81.1 ซึ่งสูงกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน ดังนั้นด้านการคิดวิเคราะห์จึงมีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการตามที่คาดหวัง

2. ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จากการสังเกตพฤติกรรมที่ต้องการด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 125 คน พบว่า ในระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนจำนวนร้อยละ 80 สามารถแสดงความคิดเห็นที่แปลกใหม่ นักเรียนจำนวนร้อยละ 84 สามารถสร้างผลงานศิลปะหรืองานเขียนหรือชิ้นงานหรือกิจกรรมสร้างสรรค์ได้ผลการประเมินด้วยวิธีสังเกตในด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของนักเรียน มีผลเฉลี่ยโดยรวมร้อยละ 81.7 ซึ่งสูงกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน ดังนั้นด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จึงมีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการเป็นไปตามที่คาดหวัง

3. ด้านการใฝ่รู้ใฝ่เรียนผ่านกระบวนการกลุ่ม จากการสังเกตพฤติกรรมที่ต้องการด้านการใฝ่รู้ใฝ่เรียนผ่านกระบวนการกลุ่ม ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 125 คน พบว่า นักเรียนจำนวนร้อยละ 88 มีส่วนร่วม กระตือรือร้น ในการทำกิจกรรมในห้องเรียนร่วมกับเพื่อน นักเรียนจำนวนร้อยละ 80 สามารถช่วยกันอภิปรายและสรุปหัวข้อที่ครูมอบหมายให้ นักเรียนจำนวนร้อยละ 82.4 สามารถคิดและวางแผนในการทำกิจกรรมร่วมกันผลการประเมินด้วยวิธีสังเกตในด้านการการใฝ่รู้ใฝ่เรียนผ่านกระบวนการกลุ่มของนักเรียน มีผลเฉลี่ยโดยรวมร้อยละ 83.5 ซึ่งสูงกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมินประเมิน ดังนั้นด้านการใฝ่รู้ใฝ่เรียนผ่านกระบวนการกลุ่มจึงมีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการเป็นไปตามที่คาดหวัง

4. ด้านกิจกรรมโครงงาน จากการสังเกตพฤติกรรมที่ต้องการด้านกิจกรรมโครงงาน ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 125 คน พบว่า นักเรียนจำนวนร้อยละ 93.6 สามารถบอกขั้นตอนการทำโครงงานได้อย่างถูกต้อง นักเรียนจำนวนร้อยละ 100 มีผลงานโครงงาน นักเรียนจำนวนร้อยละ 92 สรุปจุดเด่น จุดด้อยของโครงงานของนักเรียนได้ นักเรียนจำนวนร้อยละ 89.6 สามารถนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าได้ ผลการประเมินด้วยวิธีสังเกตในด้านกิจกรรมโครงงานของนักเรียน มีผลเฉลี่ยโดยรวมร้อยละ 93.6 ซึ่งมากกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน ดังนั้นด้านกิจกรรมโครงงาน จึงมีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการตามที่คาดหวัง

5. ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี จากการสังเกตพฤติกรรมที่ต้องการด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 125 คน พบว่า นักเรียนจำนวนร้อยละ 81.6 ใช้อินเทอร์เน็ตและคอมพิวเตอร์เป็นทุกอย่างในการศึกษาค้นคว้า นักเรียนจำนวนร้อยละ 78.4 ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างศักยภาพทางปัญญา นักเรียนจำนวนร้อยละ 81.6 ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อความสะดวก รวดเร็วในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ผลการประเมินด้วยวิธีสังเกตในด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีของนักเรียน มีผลเฉลี่ยโดยรวมร้อยละ 80.5 ซึ่งต่ำกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน ดังนั้นด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี จึงมีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการเป็นไปตามที่คาดหวัง

ผลผลิตด้านครูผู้สอน จากการสังเกตครูผู้สอน ในระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน โดยทำการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมกับครูผู้สอนระดับประถมศึกษาทุกคน จากกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน หรือในห้องพิเศษ โดย n = จำนวนครูทั้งหมด , f = จำนวนครูที่มีพฤติกรรมที่ต้องการ , n_1-n_{10} = ครูคนที่ 1-คนที่ 10 โดยเสนอผลในรูปตาราง ดังตาราง 17

ตาราง 17 แสดงผลจากการสังเกตกิจกรรมการเรียนการสอนของครู โรงเรียนอนุบาลลำปาง

พฤติกรรมที่ต้องการ	n = 10										f	ร้อยละ
	n1	n2	n3	n4	n5	n6	n7	n8	n9	n10		
1.มีการจัดกิจกรรมการสอนตามแนวการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	100
2.กระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียน												
2.1 ครูเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	100
2.2 ครูจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูกเร้าใจและเสริมแรงให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	100

ตาราง 17 (ต่อ)

พฤติกรรมที่ต้องการ	n = 10										f	ร้อยละ
	n1	n2	n3	n4	n5	n6	n7	n8	n9	n10		
2.3 ครูเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล และแสดงความเมตตาต่อนักเรียนอย่างทั่วถึง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	100
2.4 ครูจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			8	80
2.5 ครูส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิดฝึกทำ และฝึกปรับปรุงด้วยตนเอง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	100
2.6 ครูส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่มพร้อมทั้งสังเกตส่วนตัวและปรับปรุงส่วนต้อยของนักเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			8	80
2.7 ครูใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหา และการค้นพบความรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	100
2.8 ครูใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมประสบการณ์กับชีวิตจริง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		9	90
3. ใช้สื่อเทคโนโลยี ในการสอน และมีความชำนาญในการใช้สื่อเทคโนโลยี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		9	90
จำนวนร้อยละของครูที่มีพฤติกรรมที่ต้องการ											94	

จากตาราง 17 แสดงถึงผลจากการสังเกตกิจกรรมการสอนของครูในโรงเรียนอนุบาลสำโรง ทาบ จำนวน 10 คน พบว่า ครูทุกคนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูทุกคนมีการเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการสอน จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลุกเร้าใจ มีวิธีการเสริมแรงให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล และแสดงความเมตตาต่อนักเรียนอย่างทั่วถึง ใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหา และการค้นพบความรู้ มีการจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิดฝึกทำ และฝึกปรับปรุงด้วยตนเอง ส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่มพร้อมทั้งสังเกตส่วนตัวและปรับปรุงส่วนต้อยของนักเรียน ใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมประสบการณ์กับชีวิตจริง

ใช้สื่อเทคโนโลยี ในการสอน และมีความชำนาญในการใช้สื่อเทคโนโลยี ในภาพรวมมีจำนวนของครูที่มีพฤติกรรมตามต้องการคิดเป็นร้อยละ 94 สูงกว่าเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงด้านการเรียนการสอนหลังจากเข้าร่วมโครงการ ครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ได้ปรับวิธีการเรียนการสอนโดยใช้สื่อต่างๆมากขึ้น ประโยชน์ที่ครูได้รับเป็นการพัฒนาศักยภาพของตนเอง โดยนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาตนเอง ใช้วิธีการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติมากขึ้น ใช้สื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น และครูส่วนใหญ่เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจะมีความยั่งยืนได้ก็ต่อเมื่อมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องทั้งในส่วนของโรงเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นอกจากนี้ครูทุกคนมีความเห็นว่า ควรให้มีโครงการเพิ่มประสิทธิภาพต่อไป ผลของสัมมนาเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับผลการสังเกตมีความสอดคล้องกันคือ อยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน ดังนั้นผลผลิตด้านครูจึงเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

ความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ

ในการประเมินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ในครั้งนี้ ผู้ประเมินได้ประเมินความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยประเมินทั้งในด้านกระบวนการดำเนินงานและประสิทธิผลเน้นเฉพาะในด้านนักเรียน ดังผลการประเมินที่จะเสนอตั้งต่อไปนี้

โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของครู ที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ในโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1.ผู้บริหาร หรือผู้รับผิดชอบโครงการ มีการแจ้งให้ทราบถึงการดำเนินการโครงการ ในการประชุมประจำเดือนทุกครั้ง	4.00	0.89	มาก
2.โครงการมีการวางแผนงานในการเพิ่มศักยภาพผู้เรียน	3.83	0.75	มาก
3.ผู้บริหารมีการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการและผู้รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรม	4.50	0.55	มาก
4.ความถี่ในการนิเทศและเป็นที่ปรึกษาให้กับผู้รับผิดชอบโครงการและครูผู้สอน ของผู้บริหาร	3.83	0.75	มาก

ตาราง 18 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
5. ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบโครงการมีการติดตามผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง	4.33	0.52	มาก
6. ผู้บริหารมีการปรับเปลี่ยนนโยบายในการเพิ่มศักยภาพผู้เรียนตามความเหมาะสมของบริบทของโรงเรียน	3.83	0.75	มาก
7. ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อนโยบายและแผนในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามโครงการ	4.67	0.52	มากที่สุด
รวม	4.21	0.67	มาก

จากการสอบถามความพึงพอใจของครูจำนวน 6 คนที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ในโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง ดังแสดงในตาราง 18 พบว่า ครูผู้สอนมีความพึงพอใจในระดับมากต่อผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบโครงการ ที่มีการแจ้งให้ทราบถึงการดำเนินการโครงการ ในการประชุมประจำเดือนทุกครั้ง มีค่าเฉลี่ย 4.00 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.89 รวมถึงในด้านการวางแผนงานในการเพิ่มศักยภาพผู้เรียนของโครงการครูผู้สอนมีความพึงพอใจในระดับมากเช่นกัน มีค่าเฉลี่ย 3.83 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75 และจากการที่ผู้บริหารมีการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการและผู้รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรม ทำให้ครูผู้สอนมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55 ในด้านความถี่ในการนิเทศและเป็นที่ปรึกษาให้กับผู้รับผิดชอบโครงการและครูผู้สอนของผู้บริหาร ครูผู้สอนมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.83 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75 นอกจากนี้ยังมีความพึงพอใจในระดับมาก ในด้านการติดตามผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่องของผู้บริหารและผู้รับผิดชอบโครงการ มีค่าเฉลี่ย 4.33 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 ครูผู้สอนมีความพึงพอใจระดับมากจากการที่ผู้บริหารมีการปรับเปลี่ยนนโยบายในการเพิ่มศักยภาพผู้เรียนตามความเหมาะสมของบริบทของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.83 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75 และมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ในการที่ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อนโยบายและแผนในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามโครงการ มีค่าเฉลี่ย 4.67 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 โดยรวมครูผู้สอนมีความพึงพอใจในกระบวนการดำเนินงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ในโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.20 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ในโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1.ผู้บริหารหรือครูมีการแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับโครงการดังกล่าวในการประชุมผู้ปกครองหรือการประชุมพิเศษ	4.13	0.61	มาก
2.การเปลี่ยนแปลงของผลการเรียนของนักเรียนหลังจากมีการดำเนินการโครงการ	3.45	0.60	ปานกลาง
3.ความเอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมา (2553)	3.63	0.90	มาก
4.ความเอาใจใส่ของครูที่มีต่อนักเรียน การติดตามนักเรียนของครู ในปีการศึกษาที่ผ่านมา (2553)	3.78	0.42	มาก
5.การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการเรียนรู้ของนักเรียนที่บ้าน เช่น การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ค้นคว้า การอ่าน การศึกษาหาความรู้จากสื่ออื่นๆ	3.40	0.74	ปานกลาง
6.ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการพัฒนานักเรียน โดยแจ้งให้ทราบถึงผลการดำเนินงานในการพัฒนานักเรียน (การพบปะ พูดคุย จดหมาย หรือประชุมชี้แจง)	4.28	0.75	มาก
7.โครงการนี้มีส่วนช่วยในการพัฒนานักเรียน และควรมีต่อไป	4.43	0.68	มาก
รวม	3.87	0.67	มาก

จากตาราง 19 ผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจเป็นผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองจำนวน 40 คน พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจระดับมากในการที่ผู้บริหารหรือครูมีการแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับโครงการดังกล่าวในการประชุมผู้ปกครองหรือการประชุมพิเศษ มีค่าเฉลี่ย 4.13 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 และจากการเปลี่ยนแปลงของผลการเรียนของนักเรียนหลังจากมีการดำเนินการโครงการ ทำให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.45 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมาก ในความเอาใจใส่ต่อการเรียนของนักเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมา (2553) มีค่าเฉลี่ย 3.63 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.90 และมีความพึงพอใจในความเอาใจใส่ของครูที่มีต่อนักเรียน จากการติดตามนักเรียนของครู ในปีการศึกษาที่ผ่านมา (2553) ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.78 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.42 และพึงพอใจในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการเรียนรู้ของนักเรียนที่บ้าน เช่น การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อ

การศึกษาค้นคว้า การอ่าน การศึกษาหาความรู้จากสื่ออื่นๆในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.40 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.74 ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการที่ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการพัฒนา นักเรียน โดยแจ้งให้ทราบถึงผลการดำเนินงานในการพัฒนานักเรียนด้วยการพบปะพูดคุย มีจดหมายแจ้งเป็นระยะ รวมถึงมีการประชุมชี้แจง ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.28 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75 จากการสอบถามความต้องการให้มีโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ โดยรวมผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อโครงการในระดับมาก และเห็นว่าโครงการนี้มีส่วนช่วยในการพัฒนานักเรียน และควรมีต่อไป มีค่าเฉลี่ย 4.43 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68 โดยรวมผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการดำเนินงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ในโรงเรียน บ้านภูดินหนองตะครองอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.87 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของครูและผู้บริหาร ต่อพฤติกรรมของนักเรียนที่เป็นผลจากการเข้าร่วมโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ในโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1.การเปลี่ยนแปลงในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.33	0.52	มาก
2.นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า	4.33	0.52	มาก
3.ความเอาใจใส่ในด้านการเรียน เช่น เข้าห้องสมุด ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน	4.00	0.89	มาก
4.นักเรียนมีความสามารถในการจำแนกแยกประเภทสิ่งที่ได้เรียนรู้มา	4.67	0.52	มากที่สุด
5.นักเรียนมีไหวพริบในการตอบคำถาม และในการสนทนากับผู้อื่น	4.00	0.89	มาก
7.นักเรียนมีความสามารถในการบอกข้อดีข้อเสียของสิ่งที่ได้เรียนรู้มา หรือสิ่งที่ได้พบเห็น	3.33	0.52	ปานกลาง
8.นักเรียนมีเหตุผลในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ	4.33	0.52	มาก
9.นักเรียนมีความสามารถในการช่วยเหลือตนเองและแก้ปัญหาด้วยตนเอง	3.50	0.55	ปานกลาง
10.นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ในลักษณะกลุ่ม	4.33	0.52	มาก
11.ความสามารถในการบอกจุดเด่นจุดด้อยของนักเรียนเอง	3.67	0.82	มาก
12.นักเรียนมีความสามารถในการพัฒนาตนเองด้านการเรียน	4.33	0.52	มาก
รวม	4.04	0.63	มาก

จากตาราง 20 จากการสอบถามความพึงพอใจของครูและผู้บริหาร ต่อพฤติกรรมของนักเรียนที่เป็นผลจากการเข้าร่วมโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ในโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง พบว่า ครูและผู้บริหารมีความพึงพอใจในระดับมากในการเปลี่ยนแปลงในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ย 4.33 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าของนักเรียนมีค่าเฉลี่ย 4.33 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 และความเอาใจใส่ในด้านการเรียน เช่น เข้าห้องสมุด ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.00 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.89 มีความพึงพอใจระดับมากที่สุดในด้านความสามารถในการจำแนกแยกประเภทสิ่งที่ได้เรียนรู้มีค่าเฉลี่ย 4.67 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 ในด้านไหวพริบของนักเรียนในการตอบคำถาม และในการสนทนากับผู้อื่นครูและผู้บริหารมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.00 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.89 รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ได้รับรู้ของนักเรียนมีค่าเฉลี่ย 3.67 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.82 ด้านความสามารถในการบอกข้อดีข้อเสียของสิ่งที่ได้เรียนรู้มา หรือสิ่งที่ได้พบเห็นของนักเรียนครูและผู้บริหารมีความพึงพอใจระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย 3.33 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 และมีความพึงพอใจระดับมากในด้านความมีเหตุผลในการตัดสินใจเรื่องต่างๆของนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.33 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 แต่ด้านความสามารถในการช่วยเหลือตนเองและแก้ปัญหาด้วยตนเองของนักเรียนครูและผู้บริหารมีความพึงพอใจระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย 3.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55 และมีความพึงพอใจระดับมาก จากการที่นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ในลักษณะกลุ่มมีค่าเฉลี่ย 4.33 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 ความสามารถในการบอกจุดเด่นจุดด้อยของนักเรียนเองมีค่าเฉลี่ย 3.67 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.82 และพึงพอใจระดับมากจากที่นักเรียนมีความสามารถในการพัฒนาตนเองด้านการเรียนมีค่าเฉลี่ย 4.33 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 โดยภาพรวมครูและผู้บริหารมีความพึงพอใจระดับมากต่อประสิทธิผลของโครงการที่เกิดกับนักเรียน เป็นค่าเฉลี่ยรวม 4.04 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63

โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของครู ที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ในโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1.ผู้บริหาร หรือผู้รับผิดชอบโครงการ มีการแจ้งให้ทราบถึงการดำเนินการโครงการ ในการประชุมประจำเดือนทุกครั้ง	4.50	0.52	มาก
2.โครงการมีการวางแผนงานในการเพิ่มศักยภาพผู้เรียน	3.50	0.52	ปานกลาง
3.ผู้บริหารมีการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการและผู้รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรม	4.50	0.52	มาก
4.ความถี่ในการนิเทศและเป็นที่ยอมรับให้กับผู้รับผิดชอบโครงการและครูผู้สอน ของผู้บริหาร	4.25	0.45	มาก
5.ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบโครงการมีการติดตามผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง	4.08	0.67	มาก
6.ผู้บริหารมีการปรับเปลี่ยนนโยบายในการเพิ่มศักยภาพผู้เรียนตามความเหมาะสมของบริบทของโรงเรียน	4.42	0.51	มาก
7.ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อนโยบายและแผนในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามโครงการ	4.33	0.49	มาก
รวม	4.23	0.62	มาก

จากการสอบถามความพึงพอใจของครูจำนวน 13 คนที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ในโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ ดังแสดงในตาราง 21 พบว่าครูผู้สอนมีความพึงพอใจในระดับมากต่อผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบโครงการ ที่มีการแจ้งให้ทราบถึงการดำเนินการโครงการ ในการประชุมประจำเดือนทุกครั้ง มีค่าเฉลี่ย 4.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 แต่ในด้านการวางแผนงานในการเพิ่มศักยภาพผู้เรียนของโครงการครูผู้สอนมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 และจากการที่ผู้บริหารมีการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการและผู้รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรม ทำให้ครูผู้สอนมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 ด้านความถี่ในการนิเทศและเป็นที่ยอมรับให้กับผู้รับผิดชอบโครงการและครูผู้สอนของผู้บริหาร ครูผู้สอนมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.25 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.45 และมีความพึงพอใจในระดับมากด้านการติดตามผลการดำเนินการ

อย่างต่อเนื่องของผู้บริหารและผู้รับผิดชอบโครงการ มีค่าเฉลี่ย 4.08 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 ครูผู้สอนมีความพึงพอใจระดับมากจากการที่ผู้บริหารมีการปรับเปลี่ยนนโยบายในการเพิ่มศักยภาพผู้เรียนตามความเหมาะสมของบริบทของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.42 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 และพึงพอใจระดับมากจากการที่ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อนโยบายและแผนในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามโครงการ มีค่าเฉลี่ย 4.33 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49 โดยรวมครูผู้สอนมีความพึงพอใจในกระบวนการดำเนินงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ในโรงเรียนอนุบาลลำปางอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.23 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ในโรงเรียนอนุบาลลำปาง

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1.ผู้บริหารหรือครูมีการแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับโครงการดังกล่าวในการประชุมผู้ปกครองหรือการประชุมในเขต	4.18	0.52	มาก
2.การเปลี่ยนแปลงของผลการเรียนของนักเรียนหลังจากมีการดำเนินการโครงการ	3.63	0.51	มาก
3.ความเอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมา (2553)	3.86	0.86	มาก
4.ความเอาใจใส่ของครูที่มีต่อนักเรียน การติดตามนักเรียนของครู ในปีการศึกษาที่ผ่านมา (2553)	3.86	0.35	มาก
5.การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการเรียนรู้ของนักเรียนที่บ้าน เช่น การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ค้นคว้า การอ่าน การศึกษาหาความรู้จากสื่ออื่นๆ	3.60	0.65	มาก
6.ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการพัฒนานักเรียน โดยแจ้งให้ทราบถึงผลการดำเนินงานในการพัฒนานักเรียน (การพบปะ พูดคุย จดหมาย หรือประชุมชี้แจง)	4.24	0.56	มาก
7.โครงการนี้มีส่วนช่วยในการพัฒนานักเรียน และควรมีต่อไป	4.48	0.57	มาก
รวม	3.98	0.56	มาก

จากตาราง 22 ผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจเป็นผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลลำปางจำนวน 80 คน พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจระดับมากในการที่ผู้บริหารหรือครูมีการ

แจ้งให้ทราบเกี่ยวกับโครงการดังกล่าวในการประชุมผู้ปกครองหรือการประชุมพิเศษ มีค่าเฉลี่ย 4.18 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 และจากการเปลี่ยนแปลงของผลการเรียนของนักเรียนหลังจากมีการดำเนินการโครงการ ทำให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.63 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมาก ในความเอาใจใส่ต่อการเรียนของนักเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมา (2553) มีค่าเฉลี่ย 3.86 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.86 และมีความพึงพอใจในความเอาใจใส่ของครูที่มีต่อนักเรียน จากการติดตามนักเรียนของครู ในปีการศึกษาที่ผ่านมา (2553) ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.86 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.35 และพึงพอใจในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการเรียนรู้ของนักเรียนที่บ้าน เช่น การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ค้นคว้า การอ่าน การศึกษาหาความรู้จากสื่ออื่นๆในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.60 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการที่ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการพัฒนา นักเรียน โดยแจ้งให้ทราบถึงผลการดำเนินงานในการพัฒนานักเรียนด้วยการพบปะพูดคุย มีจดหมายแจ้งเป็นระยะ รวมถึงมีการประชุมชี้แจง ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.24 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56 จากการสอบถามความต้องการให้มีโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ โดยรวมผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อโครงการในระดับมาก และเห็นว่าโครงการนี้มีส่วนช่วยในการพัฒนานักเรียน และควรมีต่อไป มีค่าเฉลี่ย 4.48 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 โดยรวมผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการดำเนินงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ในโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.98 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของครูและผู้บริหาร ต่อพฤติกรรมของนักเรียนที่เป็นผลจากการเข้าร่วมโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ในโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1.การเปลี่ยนแปลงในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	3.62	0.51	มาก
2.นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า	4.08	0.64	มาก
3.ความเอาใจใส่ในด้านการเรียน เช่น เข้าห้องสมุด ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน	3.69	0.48	มาก
4.นักเรียนมีความสามารถในการจำแนกแยกประเภทสิ่งที่ได้เรียนรู้มา	4.00	0.71	มาก
5.นักเรียนมีไหวพริบในการตอบคำถาม และในการสนทนากับผู้อื่น	3.77	0.60	มาก
6.นักเรียนมีการแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ได้รับรู้	4.08	0.64	มาก
7.นักเรียนมีความสามารถในการบอกข้อดีข้อเสียของสิ่งที่ได้เรียนรู้มา หรือสิ่งที่ได้พบเห็น	3.92	0.76	มาก
8.นักเรียนมีเหตุผลในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ	3.92	0.76	มาก
9.นักเรียนมีความสามารถในการช่วยเหลือตนเองและแก้ปัญหาด้วยตนเอง	3.92	0.76	มาก
10.นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ในลักษณะกลุ่ม	4.08	0.64	มาก
11.ความสามารถในการบอกจุดเด่นจุดด้อยของนักเรียนเอง	3.77	0.60	มาก
12.นักเรียนมีความสามารถในการพัฒนาตนเองด้านการเรียน	3.69	0.63	มาก
รวม	3.87	0.64	มาก

จากตาราง 23 จากการสอบถามความพึงพอใจของครูและผู้บริหาร ต่อพฤติกรรมของนักเรียนที่เป็นผลจากการเข้าร่วมโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ในโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ พบว่า ครูและผู้บริหารมีความพึงพอใจในระดับมากในการเปลี่ยนแปลงในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ย 3.62 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าของนักเรียนมีค่าเฉลี่ย 4.08 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64 และความเอาใจใส่ในด้านการเรียน เช่น เข้าห้องสมุด ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.69 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.48 มีความพึงพอใจระดับมากด้านความสามารถในการจำแนกแยกประเภทสิ่งที่ได้เรียนรู้มาของนักเรียนมีค่าเฉลี่ย 4.00 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 ในด้านไหวพริบของนักเรียนในการตอบ

คำถาม และในการสนทนากับผู้อื่นครูและผู้บริหารมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.77 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ได้รับรู้ของนักเรียนมีค่าเฉลี่ย 4.08 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64 ด้านความสามารถในการบอกข้อดีข้อเสียของสิ่งที่ได้เรียนรู้มาหรือสิ่งที่ได้พบเห็นของนักเรียน ครูและผู้บริหารมีความพึงพอใจในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.33 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 รวมถึงด้านความมีเหตุผลในการตัดสินใจเรื่องต่างๆของนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.92 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.76 ด้านความสามารถในการช่วยเหลือตนเองและแก้ปัญหาด้วยตนเองของนักเรียน ครูและผู้บริหารมีความพึงพอใจในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.92 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.76 และด้านความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ในลักษณะกลุ่มมีค่าเฉลี่ย 4.08 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64 ด้านความสามารถในการบอกจุดเด่นจุดด้อยของนักเรียนเองมีค่าเฉลี่ย 3.77 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 และพึงพอใจในระดับมากจากที่นักเรียนมีความสามารถในการพัฒนาตนเองด้านการเรียนมีค่าเฉลี่ย 3.69 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63 โดยภาพรวมครูและผู้บริหารมีความพึงพอใจในระดับมากต่อประสิทธิผลของโครงการที่เกิดกับนักเรียน เป็นค่าเฉลี่ยรวม 3.87 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64

ผลการประเมินในภาพรวม

โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง มีผลการประเมินในภาพรวมแต่ละด้านดังนี้ ด้านกระบวนการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 92.3 เป็นไปตามเกณฑ์การประเมิน คือ สภาพจริงเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานมากกว่าร้อยละ 80 ด้านประสิทธิผลของโครงการจากการสังเกตพฤติกรรมที่ต้องการในผู้เรียนแบ่งเป็น 5 ด้านคือ 1) ด้านการคิดวิเคราะห์มีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการร้อยละ 82.1 เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคือมากกว่าร้อยละ 80 2) ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการร้อยละ 76.1 ไม่เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินเพราะต่ำกว่าร้อยละ 80 3) ด้านการใฝ่รู้ใฝ่เรียนผ่านกระบวนการกลุ่ม มีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการร้อยละ 67.7 ไม่เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินเพราะต่ำกว่าร้อยละ 80 4) ด้านกิจกรรมโครงงาน มีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการร้อยละ 82.1 เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคือมากกว่าร้อยละ 80 และด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี มีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการร้อยละ 67.2 ไม่เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินเพราะต่ำกว่าร้อยละ 80 ด้านครูผู้สอนมีครูที่มีพฤติกรรมที่ต้องการจำนวนร้อยละ 81.67 เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินเพราะมากกว่าร้อยละ 80 จากการสอบถามความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องทั้งในด้านกระบวนการและประสิทธิผลในภาพรวมพบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง อาทิ ครูผู้สอน ผู้บริหาร และผู้ปกครอง มีความพึงพอใจในกระบวนการดำเนินงาน และประสิทธิผลที่เกิดขึ้นในระดับมาก

โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ มีผลการประเมินในภาพรวมแต่ละด้านดังนี้ ด้านกระบวนการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 92.3 เป็นไปตามเกณฑ์การประเมิน คือ สภาพจริงเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานมากกว่าร้อยละ 80 ด้านประสิทธิผลของโครงการจากการสังเกตพฤติกรรมที่ต้องการในผู้เรียนแบ่งเป็น 5 ด้านคือ 1) ด้านการคิดวิเคราะห์มีจำนวนนักเรียนที่มี

พฤติกรรมที่ต้องการร้อยละ 81.1 เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคือมากกว่าร้อยละ 80 2) ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการร้อยละ 81.7 เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคือมากกว่าร้อยละ 80 3) ด้านการใฝ่รู้ใฝ่เรียนผ่านกระบวนการกลุ่ม มีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการร้อยละ 83.5 เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคือมากกว่าร้อยละ 80 4) ด้านกิจกรรมโครงงาน มีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการร้อยละ 93.6 เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคือมากกว่าร้อยละ 80 และ 5) ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี มีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการร้อยละ 80.5 เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคือมากกว่าร้อยละ 80 ด้านครูผู้สอนมีครูที่มีพฤติกรรมที่ต้องการจำนวนร้อยละ 94 เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินเพราะมากกว่าร้อยละ 80 จากการสอบถามความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องทั้งในด้านกระบวนการและประสิทธิผลในภาพรวม พบว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง อาทิ ครูผู้สอน ผู้บริหาร และผู้ปกครอง มีความพึงพอใจในกระบวนการดำเนินงานและประสิทธิผลที่เกิดขึ้นในระดับมาก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 ที่ดำเนินการในโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการ ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ และโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ ตามแผนงบประมาณของโครงการไทยเข้มแข็ง โดยโครงการทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ คัดเลือกโรงเรียนที่มีผลจากการประเมินคุณภาพภายนอกการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบปีที่ 2 ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน หรือไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 มีโรงเรียนที่อยู่ในเงื่อนไขต้องเข้าโครงการจำนวน 9 โรงเรียน โดยปัจจุบันโรงเรียนมัธยม 2 โรงเรียนในโครงการได้ย้ายไปอยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์แล้ว คงเหลือโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 6 โรงเรียน ผู้ประเมินได้เลือกประเมินในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งในนี้มีโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่เปิดสอนในระดับชั้นอนุบาล-ประถมศึกษาปีที่ 6 คือโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ และโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ โรงเรียนที่เหลือเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

จุดประสงค์ของการประเมิน

ในการประเมินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 ครั้งนี้ผู้ประเมินได้ตั้งจุดประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินงาน(Process)โครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ในความรับผิดชอบของ สำนักงานเขตการศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 ที่ดำเนินการในโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง และโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ ว่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานด้านกระบวนการที่ประยุกต์มาจากวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่
2. เพื่อประเมินประสิทธิผลของโครงการ ที่คาดหวังในผลผลิตด้านนักเรียน ผลผลิตด้านครู และผู้บริหาร ของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง และโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ ทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่

ประเด็นการประเมิน

1. การประเมินกระบวนการดำเนินงานของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ โดยพิจารณาจาก 1) แผนการดำเนินงานของโครงการ 2)การกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการ 3) มีการดำเนินงานตามแผนหรือไม่ 4)มีวิธีจัดกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายหรือไม่ และ 5)ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล

2. ประสิทธิภาพของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ โดยพิจารณาจาก ผลผลิตของโครงการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ในด้านนักเรียน ครูและผู้บริหาร
3. ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง(Stakeholder) ที่มีต่อกระบวนการดำเนินงาน และ ผลผลิตด้านนักเรียนของโครงการ

วิธีดำเนินการประเมิน

1. แหล่งข้อมูลกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ศึกษาเพื่อทำการประเมินในครั้งนี้ได้แก่นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลลำโรงทาบ จำนวน 225 คน นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง จำนวน 123 คน ครูผู้สอนในโรงเรียนอนุบาลลำโรงทาบ จำนวน 13 คน ครูผู้สอนในโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง จำนวน 6 คน ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลลำโรงทาบ และผู้บริหารโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง ผู้ปกครองนักเรียนทั้งสองโรงเรียน เลือกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียนได้ดังนี้ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 (ช่วงชั้นที่ 2)โรงเรียนอนุบาลลำโรงทาบ จำนวน 125 คน โดยแบ่งตามระดับชั้นได้ดังนี้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4จำนวน 39 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 39 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 47 คน นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 (ช่วงชั้นที่ 2)โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง โดยแบ่งตามระดับชั้นได้ดังนี้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 24 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 20 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 21 คนครูผู้สอนในโรงเรียนอนุบาลลำโรงทาบ จำนวน 13 คน โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง จำนวน 6 คน ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลลำโรงทาบ—จำนวน 1 คน โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง จำนวน 1 คน ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาลลำโรงทาบ 80 คน ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง 40 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี ฉบับ ประกอบด้วย แบบประเมินกระบวนการดำเนินงาน แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตครู แบบสังเกตผู้เรียน แบบสอบถามความพึงพอใจของครู และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครอง
3. การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ติดต่อโรงเรียนที่จะทำการประเมินไว้เป็นการภายในแล้ว จากนั้นจึงขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อขอความอนุเคราะห์จากต้นสังกัดโรงเรียนที่ประเมิน คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ 1 และหนังสือขอเข้าเก็บข้อมูลในโรงเรียน จากนั้นส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ยังผู้อำนวยการโรงเรียนแต่ละโรงเรียนเพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง เนื่องจากระยะเวลาใกล้วันสอบปลายภาคของโรงเรียนแล้ว แต่หนังสือจากทางมหาวิทยาลัยยังไม่แล้วเสร็จ จึงได้ขออนุญาตและประสานงานกับโรงเรียนทั้งสองแห่งขอเข้าเก็บข้อมูลการสังเกตและการสัมภาษณ์ ก่อนในระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2554- มีนาคม 2554 จากนั้นเมื่อหนังสือมาถึงจึงนำส่งให้ทางโรงเรียน ในวันที่ 19 มีนาคม 2554 พร้อมแจกแบบสอบถาม โดยนำกลับในวันที่ 30 มีนาคม 2554 ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับมาคืน

คิดเป็นร้อยละ 90 ของแบบสอบถามที่แจกไปนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้ว สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการตามแนวทางดังต่อไปนี้

1. ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เพื่อหาสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์
2. เปรียบเทียบสภาพที่เกิดขึ้นจริงกับเกณฑ์มาตรฐานจากแบบประเมินกระบวนการดำเนินงาน ตรวจสอบความเป็นไปตามเกณฑ์ สรุปเป็นคะแนนดังนี้ หากเป็นไปตามเกณฑ์เท่ากับ 1 คะแนน หากไม่เป็นไปตามเกณฑ์เท่ากับ 0 คะแนน รวมคะแนนแล้วคิดเป็นร้อยละเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมิน
3. นำแบบสอบถามความพึงพอใจ มาจัดทำทะเบียนข้อมูลลงรหัส และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

สรุปและอภิปรายผลการประเมิน

ผลการประเมินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 โดยประเมินในโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง และโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ สรุปได้ดังนี้

โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง

ด้านกระบวนการดำเนินงาน

กระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง จากแหล่งข้อมูลในการประเมินที่ได้จากการเก็บข้อมูลโดยการศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวข้องกับโครงการ และการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง แบ่งตามเกณฑ์ที่ใช้ประเมินดังนี้

1. **ด้านแผนดำเนินงาน** พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน ประชุมปรึกษาหารือจัดทำแผนการดำเนินงานร่วมกัน มีเอกสารตรวจสอบได้ และมีการบรรจุกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับโครงการเพิ่มประสิทธิภาพไว้ในแผนปฏิบัติการ 2553 ดังนั้นกระบวนการดำเนินงานในด้านแผนการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองจึงเป็นไปตามเกณฑ์
2. **ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการ** พบว่า มีการกำหนดคณะทำงาน และแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการไว้ในบันทึกประชุม คณะทำงานที่ได้รับการแต่งตั้งมีความสามารถ และรับผิดชอบสูง มาทำงานแม้เป็นวันหยุด ดังนั้นกระบวนการดำเนินงานด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองจึงเป็นไปตามเกณฑ์
3. **ด้านการดำเนินงานตามแผน** พบว่า มีหลักฐานการจัดกิจกรรมตามแผนการดำเนินงานเป็น ภาพและบันทึกการประชุม มีเอกสารโครงการที่เป็นบันทึกผลการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง และจัดทำปฏิทินเป็นตารางกำหนดวัน เวลาในการปฏิบัติงานไว้ในห้องผู้บริหาร ดังนั้น

กระบวนการดำเนินงานด้านการดำเนินงานตามแผนของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองจึงเป็นไปตามเกณฑ์

4. ด้านวิธีจัดกิจกรรมที่ทำให้บรรลุผลตามเป้าหมาย พบว่า โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองมีกิจกรรมการแข่งขันทางวิชาการ และมีกิจกรรมการประกวดโครงการ มีการประชุมหารือกันในการจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพครู และการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนร่วมกิจกรรมให้ตรงตามต้องการของครูและนักเรียน ทำให้มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นมากกว่าร้อยละ 80 ดังนั้นกระบวนการดำเนินงานด้านวิธีจัดกิจกรรมที่ทำให้บรรลุผลตามเป้าหมายของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองจึงเป็นไปตามเกณฑ์

5. ด้านการนิเทศติดตาม และประเมินผล พบว่า ผู้บริหารมีการติดตามและให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิดในทุกกิจกรรม มีสมุดนิเทศที่ส่วนใหญ่จะบันทึกเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน แต่ในเกณฑ์ด้านการประเมินผลนั้น โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองไม่ได้มีการประเมินโครงการในระหว่างดำเนินการ จึงไม่เป็นไปตามเกณฑ์ในด้านการประเมินผลระหว่างโครงการและหลังโครงการ และในเกณฑ์ด้านการรายงานผล ขณะนี้โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองได้ดำเนินการประเมินหลังจบโครงการ และอยู่ระหว่างการประเมินหลังจบโครงการเพื่อเสนอ สพทป.สร.1 ดังนั้นกระบวนการดำเนินงานด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองจึงเป็นไปตามเกณฑ์ 3 เกณฑ์จาก 4 เกณฑ์

สรุปได้ว่า โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองมีกระบวนการดำเนินงานที่ดี สอดคล้องกับการประเมินกระบวนการที่เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน เป็นไปตามเกณฑ์จำนวน 12 เกณฑ์ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์จำนวน 1 เกณฑ์ เมื่อคิดเป็นร้อยละได้ 92.3 ซึ่งมากกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน ดังนั้นกระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองจึงเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน

ด้านประสิทธิผล

ผลผลิตด้านนักเรียน เสนอผลการประเมินแบ่งตามพฤติกรรมที่ต้องการ ดังนี้

1. ด้านการคิดวิเคราะห์ พบว่า นักเรียนสามารถตอบคำถามหรือถามเกี่ยวกับความสำคัญของสิ่งต่างๆที่เรียนได้ บอกจุดเด่นจุดด้อยของสิ่งที่เรียนมาได้ และในระหว่างกิจกรรมการเรียน สามารถจำแนกองค์ประกอบของสิ่งของและสิ่งมีชีวิตได้อย่างถูกต้อง โดยผลการประเมินในด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนเฉลี่ยโดยรวมมีนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการร้อยละ 82.1 ซึ่งสูงกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้เป็นผลมาจากการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ที่ปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนทำให้เกิดผลผลิตด้านนักเรียนตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

2. ด้านความคิดริเริ่ม พบว่า ในระหว่างกิจกรรมการเรียนนักเรียนยังขาดความสามารถแสดงความคิดเห็นที่แปลกใหม่ แต่สามารถสร้างผลงานศิลปะหรืองานเขียนหรือชิ้นงานหรือกิจกรรม

สร้างสรรค์ได้ ถึงแม้โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองได้มีวิธีจัดกิจกรรมที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย โดยจัดส่งเสริมกิจกรรมด้านศิลปะ มีการประกวด และการเสนอผลงานในป้ายนิเทศ แต่นักเรียนส่วนหนึ่งยังขาดความกล้าในการเสนอความคิดเห็นที่แปลกใหม่ ทำให้ในด้านนี้มีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมตามต้องการ เฉลี่ยโดยรวมร้อยละ 76.1 ซึ่งต่ำกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมินแล้วไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

3. ด้านการใฝ่รู้ใฝ่เรียนผ่านกระบวนการกลุ่ม พบว่า นักเรียนมีส่วนร่วม กระตือรือร้นในการทำกิจกรรมในห้องเรียนร่วมกับเพื่อน แต่ในด้านความสามารถในการช่วยกันอภิปรายและสรุปหัวข้อที่ครูมอบหมายให้ และความสามารถในการคิดและวางแผนในการทำกิจกรรมร่วมกันยังต้องการส่งเสริมเพิ่มขึ้น เฉลี่ยแล้วมีจำนวนนักเรียนร้อยละ 67.7 ที่มีพฤติกรรมตามต้องการ ซึ่งต่ำกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน ดังนั้นด้านการใฝ่รู้ใฝ่เรียนผ่านกระบวนการกลุ่มจึงมีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง

4. ด้านกิจกรรมโครงงาน พบว่า นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนการทำโครงงานได้อย่างถูกต้อง มีผลงานโครงงาน สรุปจุดเด่น จุดด้อยของโครงงานของนักเรียนได้ สามารถนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าได้ เฉลี่ยแล้วมีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมตามต้องการร้อยละ 82.1 ซึ่งมากกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน ดังนั้นด้านกิจกรรมโครงงาน จึงมีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการตามที่คาดหวัง

5. ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี พบว่า มีนักเรียนจำนวนน้อยที่ใช้อินเทอร์เน็ตและคอมพิวเตอร์เป็นทุกอย่างในการศึกษาค้นคว้า หรือรู้จักใช้ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างศักยภาพทางปัญญา แต่ส่วนใหญ่ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อความสะดวก รวดเร็วในการทำกิจกรรมต่างๆ เฉลี่ยแล้วมีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมตามต้องการร้อยละ 67.2 ซึ่งต่ำกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน ดังนั้นด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี จึงมีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง

ผลผลิตด้านครู

พบว่า ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการสอน จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูกฝังใจ มีวิธีการเสริมแรงให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เอาใจใส่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และแสดงความเมตตาต่อผู้เรียนอย่างทั่วถึง ใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหา และการค้นพบความรู้แต่ด้านการจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์นั้นยังมีน้อย มีการส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงด้วยตนเอง ส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่มพร้อมทั้งสังเกตส่วนดีและปรับปรุงส่วนด้อยของผู้เรียน ใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมประสบการณ์กับชีวิตจริง ครูใช้สื่อเทคโนโลยีในการสอนที่หลากหลายและมีความชำนาญในการใช้สื่อเทคโนโลยี ใน

ภาพรวมมีจำนวนของครูที่มีพฤติกรรมตามต้องการคิดเป็นร้อยละ 81.67 สูงกว่าเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้

ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

จากการสอบถามความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งครูผู้สอน ผู้บริหารและผู้ปกครอง นักเรียน ต่างมีความพึงพอใจต่อกระบวนการดำเนินงานและประสิทธิผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนและครูในระดับมาก และมีความต้องการให้มีโครงการเพิ่มประสิทธิภาพนี้ต่อไป

การปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของคณะผู้ประเมินภายนอก

ข้อเสนอแนะจากการประเมินภายนอก

1. ด้านผู้เรียน ควรได้รับการฝึกทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ มีที่ทักษะจำเป็นตามหลักสูตร ทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีการฝึกทักษะชีวิตและฝึกประสบการณ์จริง โดยการจัดทำโครงการ

2. ด้านครู ควรทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง มีวิจารณญาณและมีวิสัยทัศน์ ควรทำการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้สอดคล้องกับพัฒนาการด้านสมอง ครูควรเตรียมความพร้อม การปรับปรุงและพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ควรพัฒนากิจกรรมที่ดำเนินการมุ่งความเป็นท้องถิ่น ให้มีมาตรฐานสากลยิ่งขึ้น และครูควรสนใจพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ใช้เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมให้มากขึ้น

การนำข้อเสนอแนะมาใช้ในการพัฒนา

โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองได้นำข้อเสนอแนะของการประเมินภายนอกมาใช้ในการพัฒนา ในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านผู้เรียน โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองได้จัดกิจกรรมเน้นการฝึกทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ โดยหวังผลในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองด้วยกิจกรรมการทัศนศึกษา การศึกษา นอกสถานที่ ฝึกฝนให้นักเรียนรักการเรียนรู้และรู้จักพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องโดยการติดตามให้คำปรึกษาเป็นรายกรณี ส่งเสริมกิจกรรมโครงการโดยแทรกในกลุ่มสาระวิชาต่างๆ

2. ด้านครูผู้สอน ครุมีงานวิจัยที่เกี่ยวกับความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง มีวิจารณญาณและมีวิสัยทัศน์ มีการศึกษาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลในรูปแบบ case study มีการพัฒนาศักยภาพครูตามโครงการเพิ่มประสิทธิภาพโรงเรียนจึงนำข้อเสนอแนะจากการประเมินมาเป็นหัวข้อในการพัฒนา ทำให้ครูมีการพัฒนาตนเองด้านกิจกรรมการสอนมากขึ้น ปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ

ด้านกระบวนการดำเนินงาน

กระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ จากแหล่งข้อมูลในการประเมินที่ได้จากการเก็บข้อมูลโดยการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ และการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง แบ่งตามเกณฑ์ที่ใช้ประเมินดังนี้

1. ด้านแผนการดำเนินงาน พบว่า มีคณะทำงานที่รับผิดชอบโครงการเป็นผู้จัดทำแผนดำเนินงาน และบรรจุเป็นกิจกรรมในแผนปฏิบัติการปี 2553 ดังนั้นกระบวนการดำเนินงานในด้านแผนการดำเนินงานจึงเป็นไปตามเกณฑ์

2. ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบ พบว่า มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการ ทำหน้าที่ประสานงาน และจัดกิจกรรมตามแผนงาน ผู้รับผิดชอบโครงการที่ได้รับแต่งตั้งมีความสามารถและเหมาะสม เสียสละเวลาส่วนตัว ดังนั้นกระบวนการดำเนินงานด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการจึงเป็นไปตามเกณฑ์

3. ด้านการดำเนินงานตามแผน พบว่า มีร่องรอยการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนการดำเนินงาน มีหลักฐานเป็น ภาพถ่าย และบันทึกการประชุม มีปฏิทินปฏิบัติงาน เป็นตารางแสดง วัน เวลา แสดงในป้ายนิเทศบริเวณห้องผู้บริหาร ดังนั้นกระบวนการดำเนินงานด้านการดำเนินงานตามแผนจึงเป็นไปตามเกณฑ์

4. ด้านวิธีจัดกิจกรรมที่ทำให้บรรลุผลตาม พบว่า มีกิจกรรมที่กระตุ้นให้อยากเข้าร่วม เช่น การจัดแข่งขันโครงงาน การส่งเข้าแข่งขันในระดับจังหวัด ในกิจกรรมเพิ่มศักยภาพครู ครูทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ ดังนั้นกระบวนการดำเนินงานด้านวิธีจัดกิจกรรมที่ทำให้บรรลุผลตามเป้าหมายจึงเป็นไปตามเกณฑ์

5. ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล พบว่า ผู้บริหารมอบหมายให้ครูที่รับผิดชอบโครงการเป็นผู้นิเทศ ติดตามเป็นส่วนใหญ่ มีการจัดทำเอกสารโครงการ มีการจดบันทึกการนิเทศ ติดตามโครงการแต่ไม่มีการประเมินผลระหว่างโครงการ ขณะทำการประเมินโครงการ โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบกำลังประเมินผลหลังจบโครงการ เพื่อเสนอ สพทป.สร.1 ดังนั้นกระบวนการดำเนินงานด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลจึงเป็นไปตามเกณฑ์ 3 เกณฑ์จาก 4 เกณฑ์

สรุปในภาพรวมกระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ เป็นไปตามเกณฑ์จำนวน 12 เกณฑ์ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์จำนวน 1 เกณฑ์ เมื่อคิดเป็นร้อยละได้ 92.3 ซึ่งมากกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ในครั้งนี้ ดังนั้นกระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบจึงเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน

ด้านประสิทธิผล

ผลผลิตด้านนักเรียน

1. **ด้านการคิดวิเคราะห์** พบว่า นักเรียนส่วนมากสามารถตอบคำถามหรือถามเกี่ยวกับความสำคัญของสิ่งต่างๆที่เรียนได้ สามารถบอกจุดเด่นจุดด้อยของสิ่งที่เรียนมาได้ และในระหว่างกิจกรรมการเรียน สามารถจำแนกองค์ประกอบของสิ่งของและสิ่งมีชีวิตได้อย่างถูกต้อง ทั้งนี้เป็นผลมาจากการปรับเปลี่ยนวิธีสอนของครูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องมาจากการพัฒนาศักยภาพด้านการสอนของครู ผลที่ได้จึงปรากฏกับผู้เรียน โดยผลการประเมิน ในด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนเฉลี่ยโดยรวมมีนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการร้อยละ 81.1 ซึ่งสูงกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน ดังนั้นด้านการคิดวิเคราะห์จึงมีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการตามที่คาดหวัง

2. **ด้านความคิดริเริ่ม** พบว่า ในระหว่างกิจกรรมการเรียนนักเรียนส่วนมากสามารถแสดงความคิดเห็นที่แปลก สามารถสร้างผลงานศิลปะหรืองานเขียนหรือชิ้นงานหรือกิจกรรมสร้างสรรค์ได้ โดยผลการประเมิน ในด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของนักเรียนเฉลี่ยโดยรวมมีนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการร้อยละ 81.7 ซึ่งสูงกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน ดังนั้นด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จึงมีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการเป็นไปตามที่คาดหวัง

3. **ด้านการใฝ่รู้ใฝ่เรียนผ่านกระบวนการกลุ่ม** พบว่า นักเรียนมีส่วนร่วม กระตือรือร้น ในการทำกิจกรรมในห้องเรียนร่วมกับเพื่อน สามารถช่วยกันอภิปรายและสรุปหัวข้อที่ครูมอบหมายให้ สามารถคิดและวางแผนในการทำกิจกรรมร่วมกัน โดยผลการประเมินในด้านการการใฝ่รู้ใฝ่เรียนผ่านกระบวนการกลุ่มของนักเรียนเฉลี่ยโดยรวมมีนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการร้อยละ 83.5 ซึ่งสูงกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมินประเมิน ดังนั้นด้านการใฝ่รู้ใฝ่เรียนผ่านกระบวนการกลุ่มจึงมีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการเป็นไปตามที่คาดหวัง

4. **ด้านกิจกรรม** พบว่า นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนการทำโครงการได้อย่างถูกต้อง นักเรียนทุกคนมีผลงานโครงการเนื่องจากโรงเรียนให้การส่งเสริมโดยจัดเป็นกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติทุกคนในชั่วโมงเรียน นอกจากนี้ยังสามารถสรุปจุดเด่น จุดด้อยของโครงการของได้ สามารถนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าได้ โดยผลการประเมินในด้านกิจกรรมโครงการของนักเรียนเฉลี่ยโดยรวมมีนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการร้อยละ 93.6 ซึ่งมากกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน ดังนั้นด้านกิจกรรมโครงการ จึงมีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการตามที่คาดหวัง

5. **ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี** พบว่า นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตและคอมพิวเตอร์เป็นทุกอย่างในการศึกษาค้นคว้า ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างศักยภาพทางปัญญา ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อความสะดวก รวดเร็วในการทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยผลการประเมินในด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีของเฉลี่ยโดยรวมมีนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการร้อยละ 80.5 ซึ่งสูงกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน ดังนั้นด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี จึงมีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการเป็นไปตามที่คาดหวัง

ผลผลิตด้านครู

พบว่า ครูทุกคนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูทุกคนมีการเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการสอน จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูกฝังใจ มีวิธีการเสริมแรงให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เอาใจใส่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และแสดงความเมตตาต่อนักเรียนอย่างทั่วถึง ใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหา และการค้นพบความรู้ มีการจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงด้วยตนเอง ส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่มพร้อมทั้งสังเกตส่วนดีและปรับปรุงส่วนด้อยของนักเรียน ใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมประสบการณ์กับชีวิตจริง ใช้สื่อเทคโนโลยี ในการสอน และมีความชำนาญในการใช้สื่อเทคโนโลยี ในภาพรวมมีจำนวนของครูที่มีพฤติกรรมตามต้องการคิดเป็นร้อยละ 94 สูงกว่าเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้

ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

จากการสอบถามความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งครูผู้สอน ผู้บริหารและผู้ปกครอง นักเรียน ต่างมีความพึงพอใจต่อกระบวนการดำเนินงานและประสิทธิผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนและครูในระดับมาก และมีความต้องการให้มีโครงการเพิ่มประสิทธิภาพนี้ต่อไป

การปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของคณะผู้ประเมินภายนอก

ข้อเสนอแนะจากการประเมินภายนอก

1. ด้านผู้เรียน ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์
2. ด้านครู ควรส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถและทักษะการจัดการเรียนการสอน สาระภาษาอังกฤษ การงานอาชีพและเทคโนโลยี คณิตศาสตร์ และศิลปะ
3. ควรจัดระบบการนิเทศ ติดตาม และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบมีการประเมินผล และรายงานผลให้แก่ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ

การนำข้อเสนอแนะมาใช้ในการพัฒนา

โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบได้นำข้อเสนอแนะของการประเมินภายนอกมาใช้ในการพัฒนาในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านผู้เรียน โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบนำข้อเสนอแนะมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน เน้นในด้านกิจกรรมส่งเสริมความคิดวิเคราะห์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยจัดกิจกรรมสอดคล้องกับโครงการเพิ่มประสิทธิภาพ ทำให้เกิดผลต่อนักเรียนในด้านความคิดวิเคราะห์ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความใฝ่เรียนรู้ในระดับที่ดีขึ้น

2. ด้านครู โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบจัดกิจกรรมเพิ่มศักยภาพด้านการจัดการเรียนรู้ให้ครูทุกกลุ่มสาระ ตามข้อเสนอแนะจากการประเมินภายนอก และเป็นกิจกรรมในโครงการเพิ่มประสิทธิภาพด้วย ทำให้ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนในระดับดีขึ้น

อภิปรายผล

การประเมินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ในโรงเรียน 2 แห่ง คือ โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง และโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ ในปีงบประมาณ 2553-54 โดยมีผลที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือ ในการประเมินภายนอกกรอบที่สามที่กำลังจะถึงนี้ โรงเรียนทั้งสองแห่งจะผ่านการรับรองมาตรฐานเนื่องจากเป็นผลของการเข้าร่วมโครงการ ทำให้ศักยภาพด้านการจัดการเรียนรู้ของครูและผู้บริหาร ส่งเสริมให้ศักยภาพด้านการเรียนรู้ของนักเรียนมีคุณภาพดีขึ้นทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ

การประเมินโครงการในครั้งนี้ เน้นการประเมินด้านกระบวนการดำเนินการของทั้งสองโรงเรียน และประสิทธิผลที่เกิดจากการเข้าโครงการ ซึ่งเป็นความเปลี่ยนแปลงด้านครูและนักเรียน จากผลการประเมินโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองและโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ ปัจจัยที่ทำให้ทั้งสองแห่งประสบผลสำเร็จมีกระบวนการดำเนินงานที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน คือ ความเอาใจใส่ และให้ความสำคัญกับโครงการของผู้บริหาร ที่นำมาเป็นกลยุทธ์สำคัญในพัฒนาโรงเรียน โดยคณะครูมีความพร้อมและสมัครใจเข้าร่วมพัฒนาตนเองในโครงการนี้ นอกจากนี้ยังได้รับการสนับสนุนงบประมาณโครงการพิเศษจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการกำกับดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์เขต 1 ผู้รับผิดชอบติดตามโครงการในระดับเขตพื้นที่ คือ ศึกษาพิเศษเขตพื้นที่ซึ่งแบ่งความรับผิดชอบเป็นรายโรงเรียน ปัจจุบันโรงเรียนยังคงดำเนินกิจกรรมในโครงการนี้ต่อไปในปีการศึกษา 2554 – 2555 ถึงแม้ว่าในรอบงบประมาณหน้างบประมาณส่วนนี้จะถูกจัดสรรให้กับโรงเรียนที่ต่ำกว่าเกณฑ์ในกลุ่มต่อไปตามแผนการดำเนินงานโครงการ ทั้งนี้เนื่องมาจากประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการเป็นส่วนสำคัญในการตัดสินใจนำเข้าเป็นโครงการปกติโดยใช้งบประมาณปกติมาดำเนินการ นอกจากการสนับสนุนของต้นสังกัด ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งผู้นำชุมชน และผู้ปกครอง ต่างให้ความสนใจและสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน ถึงอย่างไรก็ตามหากโรงเรียนมีการประเมินระหว่างดำเนินการหรือประเมินความก้าวหน้าของโครงการ จะทำให้สามารถปรับให้เกิดความเหมาะสมทั้งในด้านปัจจัยนำเข้า วัตถุประสงค์และการดำเนินงาน ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

ด้านประสิทธิผลของโครงการ โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองและโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ มีผลผลิตที่ต่างกัน โดยเฉพาะในด้านนักเรียนที่มีความสามารถด้านคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การใช้กระบวนการกลุ่ม ที่โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองยังไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ แต่โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบมีจำนวนนักเรียนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เนื่องจากความแตกต่างในด้านบริบทโดยโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองตั้งอยู่นอกชุมชนเมือง มีบุคลากรน้อยกว่า เป็น

โรงเรียนขนาดเล็กกว่า และมีความเจริญด้านสื่อเทคโนโลยีน้อยกว่า แต่โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาอยู่
ในชุมชนเมือง ได้รับการสนับสนุนหลายด้าน เป็นโรงเรียนหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ในปัจจุบัน
อย่างไรก็ตามบุคลากรทั้งสองแห่งมีความตั้งใจและให้ความสำคัญกับโครงการนี้ พัฒนาตามบริบท
และตามกำลังของตน จนปรากฏผลตามที่ได้ประเมินมา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะโครงการ

1.1 ควรมีการดำเนินงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ใน
ปีงบประมาณต่อไป โดยอาจเสนอให้บรรจุเป็น โครงการปกติ เพราะปัจจุบันที่กำลังดำเนินการอยู่เป็น
โครงการพิเศษในโครงการไทยเข้มแข็ง

1.2 ในด้านกระบวนการดำเนินงานของแต่ละโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ควรกำกับ ติดตาม โดยให้มีการประเมินทั้งก่อน ระหว่าง และหลัง
โครงการ เพื่อใช้ข้อมูลในการปรับปรุงการดำเนินงานทั้งในระหว่างที่ทำอยู่ และปรับใช้ในโครงการ
รอบต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนในโครงการ

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมในโครงการเพิ่ม
ประสิทธิภาพ โดยให้มีการประชุมวางแผน ให้คณะกรรมการสถานศึกษาร่วมในการตัดสินใจด้วย
และจัดทำแผนการดำเนินงานบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการ เพื่อเป็นคู่มือในการกำกับติดตามผลในภาย
หน้า

2.2 ควรกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการ ที่สามารถสละเวลาได้เต็มที่ และไม่มีภาระงานอื่น
ในโรงเรียน ให้ผู้รับผิดชอบโครงการ ติดตามความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เพื่อปรับกระบวนการ
ดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.3 โรงเรียนควรจัดทำบันทึกความเคลื่อนไหวของโครงการ สำหรับเป็นร่องรอย
หลักฐาน และใช้เป็นสารสนเทศ ในกรณีที่ต้องเปลี่ยนผู้รับผิดชอบ ทำให้สามารถดำเนินการได้
ต่อเนื่อง

2.4 ควรกำหนดให้ผู้ปกครองนักเรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโครงการ
จะทำให้โรงเรียนได้ข้อมูลเพื่อนำพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอีกทางหนึ่ง

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการประเมินในครั้งต่อไป

3.1 ใช้รูปแบบการประเมินที่ต่างออกไป เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบกับประเมินใน
ครั้งนี้ ว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่อย่างไร

3.2 หากต้องใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การเปรียบเทียบผลควรใช้ผลการทดสอบ
ระดับชาติ ปีก่อนหน้าที่จะประเมิน และควรศึกษาถึงระยะเวลาในการสอบและประกาศผลสอบของปี
ที่ประเมิน

3.3 การประเมินด้วยวิธีสังเกต หากทำในกลุ่มตัวอย่างจำนวนมาก ควรใช้วิธีคาดคะเนปริมาณ หรือกำหนดเกณฑ์เป็นระดับพฤติกรรมที่แสดงออกว่า กลุ่มนี้มีการแสดงพฤติกรรมมากน้อยเพียงไร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- จิตติมา อิมมุดม.(2543).การประเมินโครงการเรียนร่วมของเด็กพิเศษในโรงเรียนปกติ:กรณีศึกษา
โรงเรียนพญาไท และโรงเรียนสาธิตแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม.วิทยานิพนธ์
ค.ม. (วิจัยการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.ถ่ายเอกสาร.
- เชิดศักดิ์ โฆวาสินธ์. (2541). การประเมินโครงการ:แนวคิดและหลักการ. (ถ่ายเอกสาร)
- ทิตนา แวมณี. (2550). ศาสตร์การสอน:องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.
กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์.
- นิลกุล ทูรานุกาพ. (2540). การประเมินโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ
เรียนร่วมกับเด็กปกติของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ปริญญา
นิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญชม ศรีสะอาด. การพัฒนาการสอน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น, 2537.
----- (2543). การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
----- (2546). การวิจัยสำหรับครู. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ภัทรินทร์ วิศิษฎ์ศักดิ์. (2539). การประเมินโครงการส่งเสริมการอ่าน หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนัก
การศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เยาวดี รวงชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2544). การประเมินโครงการแนวคิดและแนวปฏิบัติ.พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2550). ทิศทางและอาณาบริเวณการประเมิน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2550). ทฤษฎีการประเมิน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2544). วิธีวิทยาการประเมิน:ศาสตร์แห่งคุณค่า. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2549). รวมบทความทางการประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). คู่มือดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการไทย
เข้มแข็ง 2555 (แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจ ระยะที่ 2: 2553-2555). กรุงเทพฯ: สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน). (2549). *หลักเกณฑ์ และ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่สอง (พ.ศ.2549-2553)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). *การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการแก้ปัญหา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- . (2550). *การจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์และที่เน้นปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- . (2550). *การจัดการเรียนรู้แบบส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุวิมล ติรกานันท์. (2548). *การประเมินโครงการ:แนวทางสู่การปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมจิต สวธน์ไพบุลย์; และคณะ. (2545). *รายงานการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาคุณภาพครู และชุดเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพครูโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- อรทัย ศักดิ์สูง . (2553). *การประเมินโครงการ*. (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ 18 พฤศจิกายน 2553. จาก อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ (มปป.) เอกสารประกอบการสอนระดับบัณฑิตศึกษา เรื่องแนวคิดการประเมินโครงการมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2553. จาก
- Fitzpatrick, L.; Sander, R.; & Worthen, R. (2004). *Program Evaluation: Alternative Approaches and Practical Guidelines*. Boston: Allyn and Bacon.
- Stake, Robert E. (2004). *Standard-Based & Responsive Evaluation*. California: Sage Publications Inc.
- Stufflebeam, Daniel L.; & Shinkfield, J. Anthony. (2007). *Evaluation theory, Model, & Applications*. San Francisco: Jossey-Bass A wiley imprint.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ชื่อ-สกุล นายบุรินทร์ ทองแมน
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต1
2. ชื่อ-สกุล ผศ.ดร.นิคม ลนขุนทด
ตำแหน่ง คณบดีคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
สังกัด มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
3. ชื่อ-สกุล นายเจษฎา เสาทอง
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต1
4. ชื่อ-สกุล อาจารย์สมกิจ กิจพูนวงศ์
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
สังกัด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. ชื่อ-สกุล อาจารย์มานิตา ชอบธรรม
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
สังกัด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ที่ ศธ 0519.12/๑๐๑ ๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/๘ มีนาคม 2554

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

เนื่องด้วย นายคณาวุฒิ จันทมงคล นิติตระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ มีชาญ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิติตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้อำนวยการสถานศึกษานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 156 คน / ผู้ปกครองนักเรียน และ อาสาสมัครชุมชนช่วยสอนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ความพึงพอใจด้านผู้เรียน ความพึงพอใจด้านผู้สอน / แบบสัมภาษณ์ด้านกระบวนการของโครงการฯ โดยแบ่งเป็นผู้ปกครอง ผู้บริหาร และอาสาสมัครด้านประสิทธิผลของโครงการ โดยแบ่งเป็นครูและนักเรียน และ แบบสังเกตผู้เรียน แบบสังเกตครู แบบศึกษาเอกสาร ในระหว่างเดือนมีนาคม 2554

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายคณาวุฒิ จันทมงคล ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิติต โทรศัพท์ 086-511-4605

ที่ ศธ 0519.12/๖๐๙๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

18 มีนาคม 2554

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลลำโพงทาบ

เนื่องด้วย นายคณาวุฒิ จันทมงคล นิติตระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัช มีชาญ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานิพนธ์ ในการนี้ นิติตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอใช้สถานที่ห้องเรียน ห้องวิชาการ ห้องสมุด ห้องบริหาร และห้องพัสดุ เพื่อให้ผู้อำนวยการสถานศึกษา/ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 97 คน / ผู้ปกครองนักเรียน และ อาสาสมัครชุมชนช่วยสอน ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ความพึงพอใจด้านผู้เรียน ความพึงพอใจด้านผู้สอน / แบบสัมภาษณ์ด้านกระบวนการของโครงการฯ โดยแบ่งเป็นผู้ปกครอง ผู้บริหาร และอาสาฯด้านประสิทธิผลของโครงการ โดยแบ่งเป็นครูและนักเรียน และ แบบสังเกตผู้เรียน แบบสังเกตครู แบบศึกษาเอกสาร ในระหว่างเดือน มีนาคม 2554

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายคณาวุฒิ จันทมงคล ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิติต โทรศัพท 086-511-4605

ที่ ศธ 0519.12/๑๐๑๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/๘ มีนาคม 2554

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านภูคินหนองตะครอง

เนื่องด้วย นายคณาวุฒิ จันทมงคล นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ มีชาญ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาานิพนธ์ ในกรณี นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอใช้สถานที่ห้องเรียน ห้องวิชาการ ห้องสมุด ห้องบริหาร และห้องพัสดุ เพื่อให้ผู้อำนวยการสถานศึกษา/ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 59 คน / ผู้ปกครองนักเรียน และ อาสาสมัครชุมชนช่วยสอน คอบแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ความพึงพอใจด้านผู้เรียน ความพึงพอใจด้านผู้สอน / แบบสัมภาษณ์ด้านกระบวนการของโครงการฯ โดยแบ่งเป็นผู้ปกครอง ผู้บริหาร และอาสาฯด้านประสิทธิผลของโครงการ โดยแบ่งเป็นครูและนักเรียน และ แบบสังเกตผู้เรียน แบบสังเกตครู แบบศึกษาเอกสาร ในระหว่างเดือน มีนาคม 2554

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายคณาวุฒิ จันทมงคล ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 086-511-4605

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

**แบบประเมินความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงาน
ของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
โรงเรียน.....**

เกณฑ์มาตรฐาน	สภาพที่เป็นจริง	ผลการประเมิน		
		เป็นไปตามเกณฑ์	ไม่เป็นไปตามเกณฑ์	คะแนน
ด้านแผนการดำเนินงาน				
1. มีการประชุมปรึกษาหารือในการจัดทำแผนการดำเนินงาน				
2. มีการบรรจุกิจกรรมตามแผนไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี 2553				
รวมคะแนน				
ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการ				
1. มีการแต่งตั้งบุคลากรและกำหนดหน้าที่รับผิดชอบโครงการฯ ไว้อย่างชัดเจน				
2. ผู้รับผิดชอบโครงการมีความเหมาะสม และมีความรับผิดชอบในหน้าที่				
รวมคะแนน				
ด้านการดำเนินงาน				
1. มีการจัดกิจกรรมตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้				
2. มีร่องรอย และหลักฐานในการจัดกิจกรรมตามแผน				
3. จัดทำปฏิทินปฏิบัติการเพื่อควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน				
รวมคะแนน				

เกณฑ์มาตรฐาน	สภาพที่เป็นจริง	ผลการประเมิน		
		เป็นไปตามเกณฑ์	ไม่เป็นไปตามเกณฑ์	คะแนน
ด้านวิธีจัดกิจกรรมที่ทำให้บรรลุผลตามเป้าหมาย				
1.มีการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียน อยากร่วมกิจกรรม				
2.มีกิจกรรมที่ตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย				
รวมคะแนน				
ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล				
1.ผู้บริหารมีความสนใจและให้ความสำคัญในการนิเทศติดตาม				
2.มีสมุดบันทึกการนิเทศติดตาม				
3.มีการประเมินผลระหว่างและหลังโครงการ				
4.รายงานผลการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ				
รวมคะแนน				

แบบศึกษาเอกสารด้านกระบวนการ ของ
โครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
 โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง

ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องสิ่งที่ค้นพบตามความเป็นจริง

ที่	กิจกรรม	เอกสาร	ประเด็นที่มุ่งประเมิน	สิ่งที่ค้นพบ	
				มี	ไม่มี
1	การเสริมสร้างการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน	<ul style="list-style-type: none"> • แผนปฏิบัติการสถานศึกษาปี 2553-2554 • แฟ้มสะสมงานครู • รายงานการประเมินผลโครงการ • แนวปฏิบัติหรือคู่มือการจัดกิจกรรม • บันทึกการนิเทศติดตาม • รายงานการประเมินโครงการ 	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการดำเนินงาน • การกำหนดผู้รับผิดชอบ • การดำเนินงานตามแผน • วิธีการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการบรรลุผลตามคาดหวัง • การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล 		
2	การเพิ่มศักยภาพการจัดการเรียนรู้ครู และผู้บริหาร	<ul style="list-style-type: none"> • แผนปฏิบัติการสถานศึกษาปี 2553-2554 • แฟ้มสะสมงานครู • รายงานการประเมินผลโครงการ • แนวปฏิบัติหรือคู่มือการจัดกิจกรรม • บันทึกการนิเทศติดตาม • รายงานการประเมินโครงการ 	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการดำเนินงาน • การกำหนดผู้รับผิดชอบ • การดำเนินงานตามแผน • วิธีการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการบรรลุผลตามคาดหวัง • การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล 		
3	การเพิ่มศักยภาพการจัดการเรียนรู้ครู และผู้บริหาร	<ul style="list-style-type: none"> • แผนปฏิบัติการสถานศึกษาปี 2553-2554 • แฟ้มสะสมงานครู • รายงานการประเมินผลโครงการ • แนวปฏิบัติหรือคู่มือการจัดกิจกรรม • บันทึกการนิเทศติดตาม • รายงานการประเมินโครงการ 	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการดำเนินงาน • การกำหนดผู้รับผิดชอบ • การดำเนินงานตามแผน • วิธีการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการบรรลุผลตามคาดหวัง • การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล 		

ที่	กิจกรรม	เอกสาร	ประเด็นที่มุ่งประเมิน	สิ่งที่ค้นพบ	
				มี	ไม่มี
4	การจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้เพิ่มเติม	<ul style="list-style-type: none"> • แผนปฏิบัติการสถานศึกษาปี 2553-2554 • แฟ้มสะสมงานครู • รายงานการประเมินผลโครงการ • แนวปฏิบัติหรือคู่มือการจัดการกิจกรรม • บันทึกการนิเทศติดตาม • รายงานการประเมินโครงการ 	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการดำเนินงาน • การกำหนดผู้รับผิดชอบ • การดำเนินงานตามแผน • วิธีการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการบรรลุผลตามคาดหวัง • การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล 		
สรุปแปลความหมายเป็นคะแนน มี= 1 ไม่มี=0					

เกณฑ์การให้คะแนน

มี ให้ 1 คะแนน ไม่มี ให้ 0 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย

4 ขึ้นไป ในแต่ละกิจกรรม แปลว่า มีกระบวนการดำเนินงาน

ต่ำกว่า 4 ในแต่ละกิจกรรม แปลว่า ไม่มีกระบวนการดำเนินงาน

แบบสอบถามความพึงพอใจของครูผู้สอน
ต่อโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
 โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
 ระดับชั้นที่ทำการสอน
2. ตำแหน่ง..... วิทยฐานะ
3. เพศ ชาย หญิง อายุ..... ปี
4. ประสบการณ์การสอนในโรงเรียนนี้ ต่ำกว่า 5 ปี 5 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อโครงการเพิ่มประสิทธิภาพ
สถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

คำชี้แจง ให้พิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับความพึงพอใจ

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.ผู้บริหาร หรือผู้รับผิดชอบโครงการ มีการแจ้งให้ทราบถึงการดำเนินการโครงการ ในการประชุมประจำเดือนทุกครั้ง					
2.โครงการมีการวางแผนงานในการเพิ่มศักยภาพผู้เรียน					
3.ผู้บริหารมีการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการและผู้รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรม					
4.ความถี่ในการนิเทศและเป็นที่ปรึกษาให้กับผู้รับผิดชอบโครงการและครูผู้สอน ของผู้บริหาร					
5.ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบโครงการมีการติดตามผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง					
6.ผู้บริหารมีการปรับเปลี่ยนนโยบายในการเพิ่มศักยภาพผู้เรียนตามความเหมาะสมของบริบทของโรงเรียน					
7.ผู้บริหารให้ความสำคัญต่่อนโยบายและแผนในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามโครงการ					
สรุปผล					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การประเมินความพึงพอใจ

4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50	น้อยที่สุด

แบบสอบถามความพึงพอใจของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาด้านนักเรียน
ที่เป็นผลจาก โครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์

โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ระดับชั้น.....

2. ตำแหน่ง..... วิทยฐานะ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูและผู้บริหารสถานศึกษาด้านนักเรียนที่
เป็นผลจาก โครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์

คำชี้แจง ให้พิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับความพึง
พอใจ

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
2.นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ในการศึกษา ค้นคว้า					
3.ความเอาใจใส่ในด้านการเรียน เช่น การเข้าห้องสมุด การใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน					
4.นักเรียนมีความสามารถในการจำแนกแยกประเภทสิ่งต่างๆ					
5.นักเรียนมีไหวพริบในการตอบคำถาม และในการสนทนากับผู้อื่น					
6.นักเรียนมีการแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ได้รับรู้					
7.นักเรียนความสามารถในการบอกข้อดีข้อเสียของสิ่งที่ได้เรียนรู้มา หรือสิ่งที่ได้พบเห็น					
8.นักเรียนมีเหตุผลในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ					
9.นักเรียนมีความสามารถในการช่วยเหลือตนเองและแก้ปัญหาด้วยตนเอง					
10.นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ในลักษณะกลุ่ม					

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
11.ความสามารถในการบอกจุดเด่นจุดด้อยของนักเรียนเอง					
12.นักเรียนมีความสามารถในการพัฒนาตนเองด้านการเรียน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การประเมินความพึงพอใจ

4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50	น้อยที่สุด

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครอง
ต่อโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
 โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
 อาชีพ
2. เพศ ชาย หญิง อายุ..... ปี
3. จำนวนบุตร..... คน ศึกษาอยู่ใน
 โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง
 ระดับชั้น ป.1-3 จำนวน คน
 ระดับชั้น ป.4-6 จำนวน คน
4. วุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้ให้สัมภาษณ์ สาขา.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อโครงการเพิ่มประสิทธิภาพ
สถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

คำชี้แจง ให้พิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับความพึงพอใจ

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.ผู้บริหาร หรือครู มีการแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับโครงการดังกล่าวในการประชุมผู้ปกครอง หรือการปฐมนิเทศ					
2.การเปลี่ยนแปลงของผลการเรียนของนักเรียนหลังจากมีการดำเนินโครงการ					
3.ความเอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมา (2553)					
4.ความเอาใจใส่ของครูที่มีต่อนักเรียน การติดตามนักเรียนของครู ในปีการศึกษาที่ผ่านมา (2553)					
5.การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการเรียนรู้ของนักเรียนที่บ้าน เช่น การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ค้นคว้า การอ่าน การศึกษาหาความรู้จากสื่ออื่นๆ					

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6.ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการพัฒนานักเรียน โดยแจ้งให้ทราบถึงผลการดำเนินงานในการพัฒนานักเรียน (การพบปะพูดคุย จดหมาย หรือประชุมชี้แจง)					
7.โครงการนี้มีส่วนช่วยในการพัฒนานักเรียน และควรมีการดำเนินการต่อไป					
สรุปผล					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การประเมินความพึงพอใจ

4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50	น้อยที่สุด

แบบสังเกตครูผู้สอน ด้านผลผลิต ของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง

ข้อที่	พฤติกรรม	จำนวนครูที่สังเกต คน															
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1	มีการจัดกิจกรรมการสอนตามแนวการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ																ร้อยละ
2	กระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียน ☐ ครูเตรียมการสอนทั้งเนื้อหา และวิธีการ ☐ ครูจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูกเร้าจิตใจและเสริมแรงให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ☐ ครูเอาใจใส่ให้นักเรียนเป็นรายบุคคล และแสดงความเมตตาต่อนักเรียนอย่างทั่วถึง ☐ ครูจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์ ☐ ครูส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงด้วยตนเอง ☐ ครูส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่มพร้อมทั้งสังเกตส่วนดีและปรับปรุงส่วนต้อยของนักเรียน ☐ ครูใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหา และการค้นพบความรู้ ☐ ครูใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมประสบการณ์กับชีวิตจริง																
3	ใช้สื่อเทคโนโลยี ในการสอน																
4	มีความชำนาญในการใช้สื่อเทคโนโลยี																

แบบสังเกตผู้เรียน ด้านประสิทธิผล ของ
โครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
 โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง

จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสังเกต: นักเรียน

นักเรียนระดับชั้น	จำนวน (n)	จำนวน/ระดับพฤติกรรม			
		3 = 3/4ขึ้นไป	2 = มากกว่า 1/2 – น้อยกว่า 3/4	1 = น้อยกว่า 1/2 – 1/3	0 = 1/3 ลงมา
ประถมศึกษาปีที่.....

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับพฤติกรรม

ข้อที่	พฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม			
		3	2	1	0
ด้านการคิดวิเคราะห์					
1	นักเรียนสามารถตอบคำถามหรือถามเกี่ยวกับความสำคัญของสิ่งต่างๆที่เรียนได้				
2	นักเรียนสามารถบอกจุดเด่นจุดด้อยของสิ่งที่เรียนมาได้				
3	ในระหว่างกิจกรรมการเรียน นักเรียนสามารถจำแนกองค์ประกอบของสิ่งของและสิ่งมีชีวิตได้อย่างถูกต้อง				
ด้านการคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
4	ในระหว่างกิจกรรมการเรียนนักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นที่แปลกใหม่				
5	นักเรียนสามารถสร้างผลงานศิลปะหรืองานเขียนหรือชิ้นงานหรือกิจกรรมสร้างสรรค์ได้				
ด้านใฝ่รู้ใฝ่เรียนผ่านกระบวนการกลุ่ม					
6	นักเรียนมีส่วนร่วม กระตือรือร้น ในการทำกิจกรรมในห้องเรียนร่วมกับเพื่อน				
7	นักเรียนสามารถช่วยกันอภิปรายและสรุปหัวข้อที่ครูมอบหมายให้				
8	นักเรียนสามารถคิดและวางแผนในการทำกิจกรรมร่วมกัน				

(ต่อ)

ข้อที่	พฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม			
		3	2	1	0
ด้านการทำโครงการ					
9	นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนการทำโครงการได้อย่างถูกต้อง				
10	นักเรียนมีผลงานโครงการ				
11	นักเรียนสรุปจุดเด่น จุดด้อยของโครงการของนักเรียนได้				
12	นักเรียนสามารถนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าได้				
ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี					
13	นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตและคอมพิวเตอร์ เป็นทุกอย่างในการศึกษาค้นคว้า				
14	นักเรียนใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างศักยภาพทางปัญญา				
15	นักเรียนใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อความสะดวก รวดเร็วในการทำกิจกรรมต่าง ๆ				

เกณฑ์การแปลความหมายระดับคะแนน

ระดับ 3 หมายถึง มีการแสดงพฤติกรรมตั้งแต่ 3/4

ระดับ 2 หมายถึง มีการแสดงพฤติกรรมมากกว่า 1/2 ขึ้นไปแต่ไม่เกิน 3/4

ระดับ 1 หมายถึง มีการแสดงพฤติกรรม 1/3 ลงมา

ระดับ 0 หมายถึง ไม่มีการแสดงพฤติกรรมนั้นเลย

แบบสัมภาษณ์ ผู้ปกครองนักเรียน
เกี่ยวกับโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
 โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ถูกสัมภาษณ์

1.1 อาชีพ.....

1.2 อายุ..... ปี เพศ ชาย หญิง

1.3 จำนวนบุตร..... คน ศึกษาอยู่ใน

โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง

ระดับชั้น ป.1-3 จำนวน คน

ระดับชั้น ป.4-6 จำนวน คน

1.4 วุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้ให้สัมภาษณ์สาขา.....

ตอนที่ 2 ประเด็นที่ต้องการเก็บข้อมูล

2.1 ท่านทราบหรือไม่ว่า โรงเรียนมีโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และทราบได้อย่างไร

.....

2.2 ท่านรู้สึกอย่างไรกับโครงการดังกล่าว และมีแนวคิดอย่างไรกับโครงการนี้

.....

2.3 .เมื่อมีโครงการดังกล่าว ทำให้นักเรียนในปกครองของท่านมีการเปลี่ยนแปลงในด้านใด

.....

โรงเรียนมีการแจ้งผลการดำเนินงานของโครงการให้ทราบหรือไม่ อย่างไร

.....

อยากให้โรงเรียนมีการปรับปรุงอย่างไรบ้างเกี่ยวกับโครงการดังกล่าว

.....

การแปลความหมาย สรุปลงเป็นความเรียง

.....

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายคณาวุฒิ จันทมงคล
วันเดือนปีเกิด	08 กันยายน พ.ศ.2509
สถานที่เกิด	จังหวัดสุรินทร์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	67 หมู่ 10 ถนนสุรินทร์-ปราสาท ตำบลเจเนียง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รองกรรมการผู้จัดการ บริษัท เอส.ที.ทอยส์ จำกัด
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	บริษัท เอส.ที.ทอยส์ จำกัด
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2531	ครุศาสตรบัณฑิต เอกวิชาภาษาอังกฤษ จาก มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ราชภัฏสวนสุนันทา
พ.ศ. 2554	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.